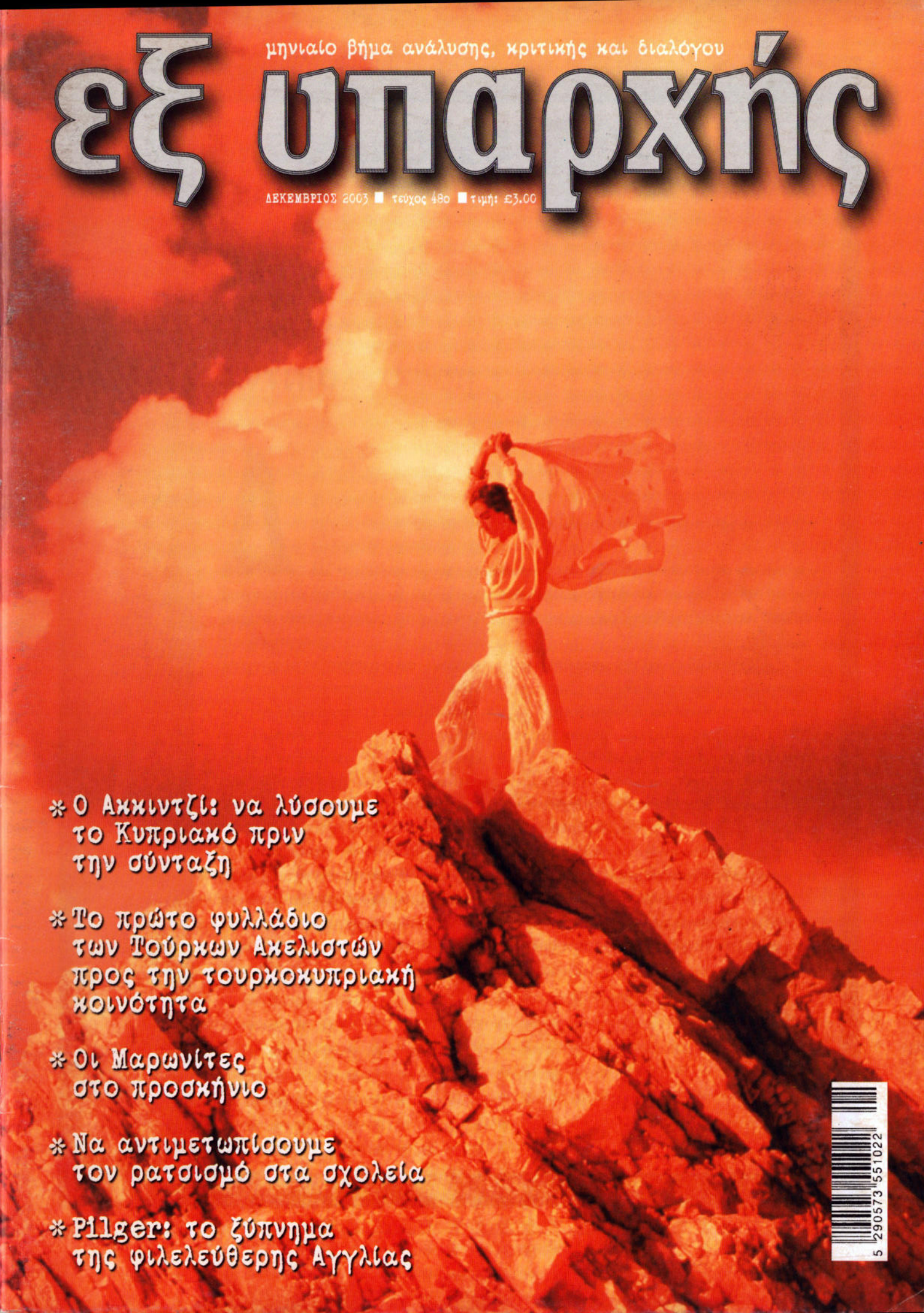

ΕΞ ΥΠΑΡΧΗΣ

μηνιαίο βήμα ανάλυσης, κριτικής και διαλόγου

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2003 ■ τεύχος 48ο ■ τιμή: €3,00

-
- * Ο Ακκιντζι: να λύσουμε το Κυπριακό πριν την σύνταξη
  - * Το πρώτο φυλλάδιο των Τούρκων Ακελιστών προς την τουρκοκυπριακή κοινότητα
  - * Οι Μαρωνίτες στο προσκήνιο
  - * Να αντιμετωπίσουμε τον ρατσισμό στα σχολεία
  - * Pilger: το ζύπνημα της φιλελεύθερης Αγγλίας

Ψηφίζουμε αντιπολίτευση

ηλαδή ψηφίζουμε:

- 1) Πολιτική ισότητα
- 2) Λύση τώρα
- 3) Ταυτόχρονη ένταξη όλης της Κύπρου και όλων των Κυπρίων στην ΕΕ την 1η Μαΐου

Με πρωτόγνωρη για την κυπριακή Αριστερά αγωνιστικότητα και αποφασιστικότητα, πολιτική ωριμότητα και μεθοδικότητα, η τουρκοκυπριακή αντιπολίτευση μάχεται αυτές τις μέρες και για τους Τουρκοκύπριους και για όλους τους υπόλοιπους Κυπρίους.

Μάχεται με αξιοπρέπεια και εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της και το δίκιο της, ενάντια στο καθεστώς Ντενκτάς, ενάντια στη στήριξη που παρέχουν προς αυτό, ο στρατός της Τουρκίας και οι παρεμβάσεις Ερτογάν, Παπαδόπουλου και Ιακώβου, η αδράνεια των Ελληνοκυπρίων, οι μαζικές πολιτογραφήσεις εποίκων, η εξαγορά ψήφων.

Η νίκη της αντιπολίτευσης είναι σημαντική και προσδοκούμε σ' αυτή, ακόμα κι' αν το παιχνίδι είναι σπημένο. Η αντιπολίτευση όμως κατά τη γνώμη μας έχει ήδη νικήσει γιατί πρώτον κατανόησε τις δυνατότητες που παρέχουν οι γεωστρατηγικές ανακατατάξεις στην περιοχή μας και δεύτερο γιατί με την πλατφόρμα της και τις κινητοποιήσεις της τις εξέφρασε πολιτικά και δυνατά. Οποιοδήποτε και να είναι το αποτέλεσμα οι επόμενοι μήνες, είναι είμαστε βέβαιοι η ώρα των δικαιοδικών μαζικών κινητοποιήσεων για την Ανεξαρτησία, και ελευθερία, για την επανένωση και την κοινή ένταξη στην ΕΕ.

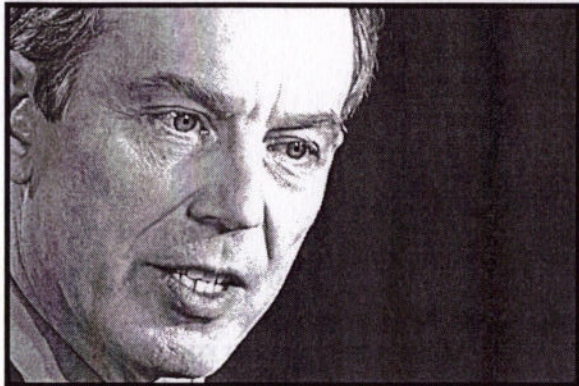
Οι παραδοσιακές ηγεσίες, είναι γονείς και παιδιά της πολύχρονης κυπριακής κρίσης. Ο λαός ήδη ανέτρεψε πολιτικά ταμπό των ηγεσιών μ' ένα φύσημα. Οφείλει τώρα να μπορέσει να της δώσει ένα τέλος. Τώρα είναι η ώρα.

K. A.

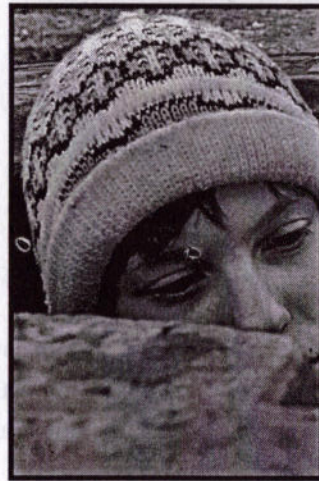

* Οι Μαρωνίτες αναζητούν νέα θέση στην ιστορία

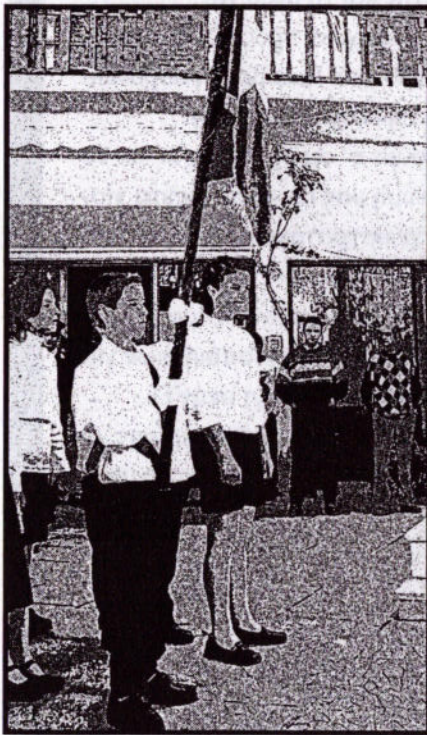
* Συνέντευξη Ακκιντζι: να δημιουργήσουμε κλίμα λύσης

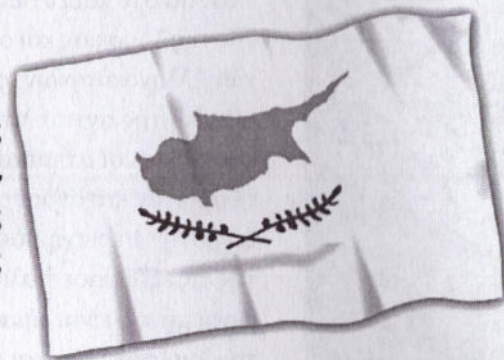
* Pilger: το ζύπνημα της φιλελεύθερης Αγγλίας

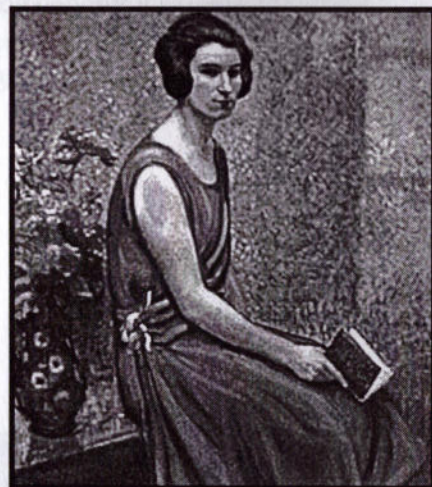
* Πρέπει τώρα να δημιουργήσουμε Δίκαιο Ανηλίκων

* Το πορτοκαλί της Κύπρου ενοχλεί τις εθνικοφροσύνες

* Η Λώρα και ο Λένιν. Μια μαγική νουβέλα του Χριστού Αχνιώτη

Περιεχόμενα

4	Οι Μαρωνίτες στο προσκήνιο	Του Κωστή Αχνιώτη
6	Επισημάνσεις	
10	Οι Ελληνοκύπριοι νέοι δεν ενδιαφέρονται για λύση!	Του Sami Saygun
12	Να δημιουργήσουμε το πολιτικό πλαίσιο όπου όλοι κερδίζουν	Των Σοφοκλή Ρούσο και Κωστή Αχνιώτη
16	Οφείλουμε να εφεύρουμε ένα νέο τρόπο ένταξης χώρας στην Ε.Ε	Του Κωστή Αχνιώτη
18	Η ευφύια σταματά εκεί που αρχίζει ο ρατσισμός	Του Γεώργιου Κ. Μύαρη
20	Ρατσισμός στα σχολεία;	Του Γεώργιου Κ. Μύαρη
22	Μια πρόταση της Διεθνούς Αμνηστίας	Του Χάρη Μαμαντόπουλου
24	Αρκετά!	
27	Το ζύπνημα της φιλελεύθερης Αγγλίας	Του John Pilger
31	Το πρώτο φυλλάδιο των Τούρκων Ακελιστών προς τους Τουρκοκύπριους	Του Ahmet An
33	Το Πορτοκαλί της Κύπρου ενοχλεί τις εθνικοφροσύνες	Του Νίκου Τριμικλιγιώτη
35	Η Λώρα και ο Λένιν	Του Χριστού Αχνιώτη

Περιοδικό "εξ υπαρχής"
Μηνιαίο βήμα ανάλυσης
κριτικής και διαλόγου

Δεκέμβριος 2003
Τεύχος 48

Διεύθυνση:
Αρχ. Μακαρίου Γ' 127,
Καϊμακλί, Λευκωσία 1021
Τηλ. 22346061 - 22346160

E-mail:
yparhis@spidernet.com.cy

Υπεύθυνος για τον Νόμο:
Δώρος Κακουλλής

Εκδίδεται από
την Επικοινωνία Πολιτών
Γέφυρα Λτδ

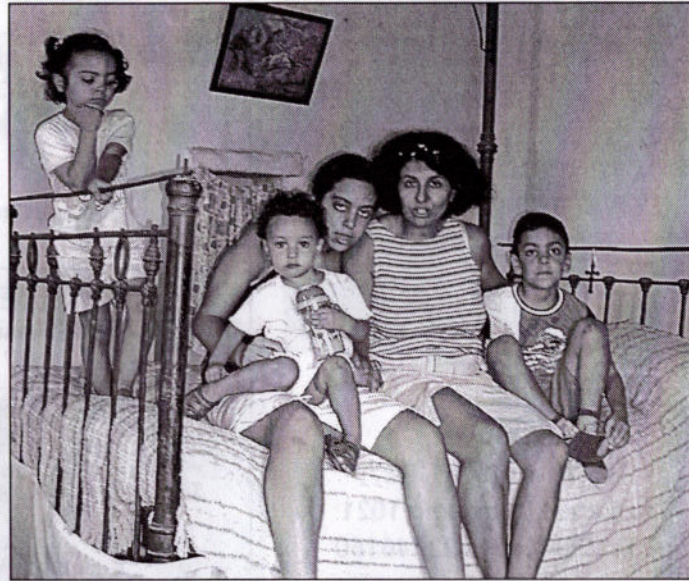
Υπεύθυνος Ύλης
Κωστής Αχνιώτης
τηλ 99 517 413
μετά τις 15.00μμ

Για τα υπογραμμένα κείμενα
ευθύνονται οι συγγραφείς τους

Οι συνδρομητές μπορούν να
αποπληρώνουν τις συνδρομές
τους μέσω
οποιασδήποτε τράπεζας
στον αριθμό λογαριασμού
100404000752-6, Συνεργατικό
Ταμειτήριο Καταστηματαρχών

Εκτύπωση:
Τυπογραφεία ΕΡΜΗΣ
τηλ. 22482361

Το μεγάλο συναπάντημα των κοινοτήτων άλλαξε ριζικά τις σκέψεις και την ίδια τη ζωή πολλών Κυπρίων. Συνήθως εστιάζουμε την προσοχή μας στους Ελληνοκύπριους και στους Τουρκοκύπριους. Η αναφορά σε Μαρωνίτες, Λατίνους και Αρμένιους γίνεται για λόγους συνήθως τυπικούς. Το άνοιγμα της γραμμής ωστόσο φαίνεται ότι επηρεάζει και λειτουργεί κοσμογονικά για ολόκληρη την κοινότητα των Μαρωνιτών. Ανασυγκροτεί ολόκληρες οικογένειες, ανασυγκροτεί την ίδια την κοινότητα ως οντότητα, οι Μαρωνίτες μετέχουν με περηφάνια στην ανασυγκρότηση μιας νέας πολυεθνικής και πολυπολιτιστικής κυπριακής κοινωνίας

Οι Μαρωνίτες στο προσκήνιο

Του Κωστή Αχνιώτη

«Ο προ-προπάππος μου ήταν Τουρκοκύπριος, τον έλεγαν Αχμέτ. Παντρεύτηκε χωρίς αυτό να αποτελεί δράμα για κανένα μια Μαρωνίτισσα. Όταν έκαναν παιδιά, και έκαναν αρκετά, βάπτισαν τα μισά σύμφωνα με το μαρωνίτικο δόγμα και τα άλλα μισά σύμφωνα με το μουσουλμανικό. Όταν με το καλό ο γέρος πλησίαζε στον θάνατο του, αποφάσισε να πεθάνει μέσα στο ίδιο πνεύμα που έζησε, προσπαθώντας να μη κακοφανήσει κανένα από τα παιδιά του. Ζήτησε, όπως και έγινε, να τον εξομολογήσει ο παπάς και να τον θάψει ο χότζας».

Η Μαρία Εμμανουήλ «πατά» τα σύμφωνα καλά να μην της ξεφύγει κανένα, συμπληρώνει με κυκλικές χειρονομίες εγκλωβίζοντας στον αέρα όλα τα κρυφά και φανερά μηνύματα που συνοδεύουν τα λόγια της και τα σπρώχνει προς το λευκό χαρτί που κρατώ τις σημειώσεις μου.

Η κουβέντα μας γίνεται στη καλή λιακάδα του Νιόβρη στο Ρέινμποου - φέστιβαλ που διοργανώνει η Κίνηση Στήριξης Αλλοδαπών.

Γνωρίζω τη Μαρία εδώ και δέκα τόσα χρόνια. Για μερικά χρόνια δεν ήξερα ότι ήταν Μαρωνίτισσα μέχρι που τόφερε η κουβέντα αλλά και πάλι δεν σκέφτηκα να μιλήσω για αυτό. Ήταν απλώς μια επιπλέον πληροφορία. Όπως μαθαίνω τώρα μαζί σας πίσω από την πληροφορία αυτή κρύβεται ένας ολόκληρος κόσμος ο κόσμος μιας ζωντανής κοινότητας. Παλιότερα όταν εργαζόμουν ως δημοσιογράφος ασχολήθηκα στα γρήγορα και μερικές φορές με Μαρωνίτες που αντιμετώπιζαν προβλήματα με την αστυνομία ή το Υπουργείο Εσωτερικών προβλήματα που είχαν σχέση με αναγνωρισμένους ή αποαναγνωρισμένους μουχτάρηδες, με μεταφορά προϊόντων από τα κατεχόμενα, με κατασκοπεΐες κλπ.

«Πράγματι, μου λέει η Μαρία, από την εισβολή και μετά αρκετοί Μαρωνίτες έμειναν εγκλωβισμένοι στα Μαρωνίτικα χωριά, ενώ λίγο αργότερα είχαν δικαίωμα μετακίνησης. Δηλαδή το τίχχος που χωρίζει Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους δεν υπήρχε με τον ίδιο τρόπο για μας. Πολλοί Μαρωνίτες κατανοούσαμε την περιρρέουσα καχυποψία και πηγαίναμε να επισκεφθούμε την οικογένεια μας και τα χωριά μας κρυφά. Δηλαδή βασικά υπήρχε μια συνεχής επικοινωνία γνωστή στις Αρχές αλλά έμενε στα παρασιωπούμενα του δημόσιου λόγου, εκτός όταν εμφανιζόταν πρόβλημα. Οπότε βέβαια ζούσαμε κάτω από γενική καχυποψία.

Όμως σ' αυτή τη φάση, με τη νομιμοποίηση της επαναπροσέγγισης στις συνειδήσεις του κόσμου, φεύγει το σύνδρομο της ενοχής που στηριζόταν στο ότι είχαμε δικαιώματα που δεν τα είχαμε άλλοι και κατά κάποιο τρόπο ξαναλειτουργεί μια συνείδηση συλλογική-

τητας ή μάλλον βρισκόμαστε σ' ένα στάδιο αναζήτησης μιας σύγχρονης συλλογικής συνείδησης.

Παρά το ότι σε μεγάλο βαθμό η Μαρωνίτικη κοινότητα απορροφήθηκε από τους Ελληνοκύπριους λόγω μεγεθών, γίνεται κατανοητό ότι η διάλυση που προέκυψε από την κατοχή επιτάχυνε τα πράγματα. Αυτή την στιγμή, λες και οι Μαρωνίτες κοντοστέκονται και προσπαθούν να καταλάβουν τη νέα κατάσταση.

Τι σημαίνει άραγε η κατοχή για μας; Οι Μαρωνίτες βρεθήκαμε στη μέση του τυφώνα, χωρίς ουσιαστικά να είχαμε σχέση με την ελληνοτουρκική διένεξη. Σκεφτείτε ότι και τώρα που μιλούμε δεν έχουμε θέση στο ελληνοκυπριακό σχολείο, ούτε από πλευράς γλώσσας ούτε από πλευράς θρησκείας. Η κυβέρνηση το αναγνωρίζει έμμεσα αφού μας χρηματοδοτεί για να πηγαίνουμε σε ιδιωτικά σχολεία.

Η Αγία Μαρίνα, το χωριό μου, είναι τώρα στρατόπεδο του τουρκικού στρατού. Έτσι κανείς μας δεν μπορεί να πάει, ούτε Μαρωνίτης ούτε Τουρκοκύπριος. Όπως θα έχετε καταλάβει απ' όσα σας έχω πει για την οικογένεια μου το χωριό ήταν μικτό από Μαρωνίτες και Τουρκοκύπριους. Το ποιος ήταν Μα-

ρωνίτης και ποιος Τουρκοκύπριος ήταν σε μεγάλο βαθμό τυχαίο. Τα προβλήματα άρχισαν το 1963, όταν Ελληνοκύπριοι μπήκαν μια νύχτα στο χωριό, σκότωσαν τον Τουρκοκύπριο δάσκαλο και βίασαν μερικές γυναίκες. Όσοι τότε έφεραν το τίτλο του Τουρκοκύπριου, μεταξύ των οποίων και μέλη της οικογένειάς μου, εγκατέλειψαν το χωριό και κατέφυγαν σε καταυλισμούς με αντίσκηνα στους θύλακες. Άλλοι αργότερα κατέφυγαν στο Λονδίνο όπου και τους γνώρισα χρόνια αργότερα όταν πήγα εκεί να σπουδάσω. Μετά με την εισβολή φύγαμε και οι Μαρωνίτες. Τώρα δηλαδή, που ξανασυναντιούμαστε οι πάλαι ποτέ κάτοικοι Αγίας Μαρίνας θέλουμε όλοι να επιστρέψουμε στο χωριό μας. Πρόσφατα σ' ένα γάμο από δω μαζευτήκαμε Μαρωνίτες που ζουν από δω, Μαρωνίτες που ζουν από κει, Τουρκοκύπριοι συγγενείς, Ελληνοκύπριοι συγγενείς, αριστεροί δεξιοί και βαλθήκαμε να κλαίμε ομαδικά και να δηλώνουμε έτοιμοι για επιστροφή στο άδειο χωριό που βρίσκεται στη μέση ενός στρατοπέδου. Ανασυγκροτείται τώρα η κοινωνία ενός χωριού, της Αγίας Μαρίνας, εκτός χωριού, όπως παλιότερα συνέβηκε με τουρκοκύπριους και Ελληνοκύπριους πρόσφυγες. □

Χουσεϊν Ντεμπρελί

Με το γιατρό Χουσεϊν Ντεμπρελί είμαστε γείτονες κατά κάποιο τρόπο. Αυτός μένει στο Ανατολικό μέρος του Κουτσιούκ - Καϊμακλί δηλαδή στην Ομορφίτα και εγώ στο Δυτικό μέρος του Μπουγιούκ-Καϊμακλί. Μας χωρίζουν μια χωράφα τρεις στρατοί και πέντε ειδών σημαίες. Πιθανόν να μας χωρίζουν και πολλά άλλα, όμως μας ενώνει η επιθυμία να αφήσουμε στα παιδιά μας μια ασφαλή ειρηνική και επανενωμένη Κύπρο. Γνωριστήκαμε σε μια συνάντηση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων γιατρών στην Κακοπετριά στην οποία βρέθηκα κι' εγώ εξ αγχιστείας.

Έχουμε την ίδια ηλικία αλλά στα έντεκα μας, το 63 δηλαδή, ο Χουσεϊν με τ' άλλα τέσσερα του αδελφια και τη μητέρα τους στάθηκαν άσχημα άτυχοι. Έχασαν μαζί το σπίτι τους και τον πατέρα - σύζυγο.

«Θυμάμαι καλά μου λέει, μας μάζεψαν γονείς και γείτονες στις 21 του Δεκέμβρη και μας φυγάδεψαν στις Χαμίτ - Μάντρες ενώ πίσω μας ακούγονταν πυροβολισμοί. Τη νύκτα ο πατέρας μου και άλλοι επέστρεψαν πίσω στη γειτονιά μας. Τον θυμάμαι να παίρνει το όπλο του. Στις 25 έπεσε η Ομορφίτα. Ο πατέρας μου και μερικοί φίλοι του δεν επέ-

στρεψαν ποτέ.».

Από τότε λοιπόν ο πατέρας του Χουσεϊν ήταν αγνοούμενος. Όμως τον είχαν για νεκρό, χωρίς να είναι σε θέση να πει ή να πουν από πιο σημείο και μετά δέχθηκαν το θάνατο του.

Τα έξη αδελφια με τη μητέρα τους έφαγαν χώρα μέχρι να μεγαλώσουν. «Ο αδελφός μου ο Χαλίλ έκανε μεγάλη εκστρατεία για την ταυτοποίηση των οστών των αγνοουμένων και ως οικογένεια είμαστε σε αντιπαράθεση με τον Ντενκτάς ο οποίος ακολουθεί πολιτική κωλυσιεργίας στο θέμα».

Εγώ από την Ομορφίτα θυμάμαι μάλλον όχι από τα παιδικά μου χρόνια μια φωτογραφία εφημερίδας με τον Σαμπών ζωσμένο με περιστροφικό και άλλους άνδρες να επιστρέφουν με ύφος νικητή από τις μάχες.

Πρόσφατα έμαθαν ότι ο πατέρας Ντεμπρελί σκοτώθηκε τότε με τους φίλους του. Τα σώματα τους είχαν μεταφερθεί στο Νοσοκομείο Λευκωσίας. Εκεί τα φωτογράφησαν και μετά τα έθαψαν κάπου στο Στρόβολο. Αν ο Ντενκτάς δεν δεχτεί να προχωρήσει στη διαδικασία ταυτοποίησης των αγνοουμένων, θα πάμε μόνοι μας να δώσουμε DNA λέει ο Χουσεϊν. Επειδή όμως ο τάφος είναι ομαδικός θα πρέπει να βρεθούν δότες από όλες τις οικογένειες για να αποδοθούν τα οστά του κάθε νεκρού στην οικογένεια του.

Θα περίμενα λέω στον Χουσεϊν να είσαι εθνικιστής και οπωσδήποτε μετά από την προσωπική σου ιστορία να μη θέλεις καθόλου να βλέπεις Ελληνοκύπριους μπροστά σου.

«Αντίθετα μου απαντά, εγώ σκέφτομαι ότι το βασικό μου χρέος είναι να παραδώσω στα παιδιά μου ένα μέλλον διαφορετικό από το παρελθόν μου. Όλος ο κυπριακός λαός μπορεί να ζήσει μέρες καλές, όχι κακές. Έχω δυο γιους. Δεν τους μιλάω για το παρελθόν. Ονειρεύομαι μαζί τους ένα ειρηνικό και δημιουργικό μέλλον».

Και στον αποχαιρετισμό ο Χουσεϊν Ντεμπρελί μου επαναλαμβάνει: «Η ζωή μας και η χώρα μας αξίζουν καλύτερες μέρες».

Κωστής Αχνιώτης

Δικοινοτικό Καφενείο Καρτάζ
στην οδό Αρσινόης
Έχει γούστο

Έχουμε δρόμο ακόμα...

Παρά τις ευκαιρίες - περιορισμένες έστω - που προσφέρει το άνοιγμα των οδοφραγμάτων από τον περασμένο Απρίλη, καμιά ουσιαστική κίνηση δεν έχει κάνει η Κυβέρνηση προς την πλευρά της ενθάρρυνσης της βαθμιαίας ανασύνθεσης της κυπριακής κοινωνίας πάνω σε ανθρώπινη και για πρώτη ίσως φορά, όχι ρατσιστική βάση. Στην πραγματικότητα αυτή η πτυχή του Κυπριακού κανένα δεν έχει απασχολήσει. Μάλιστα η οποιαδήποτε ουσιαστική βελτίωση σχέσεων γίνεται μέσα από τον αυθορμητισμό του λαού, κάτι που θα μπορούσε ίσως κάποιος να ισχυριστεί ότι είναι και ο καλλίτερος τρόπος.

Δεν λειτουργούν όμως τα άτομα πάντα σωστά και χρειάζονται καθοδήγηση. Φτάνει να αναλογισθεί κάποιος ότι έχουν για πολλά χρόνια εκτεθεί στις ψυχοφθόρες επιδράσεις του εθνικισμού και ότι για δεκάδες χρόνια το εκπαιδευτικό μας σύστημα και η Εκκλησία καλλιεργούν τη μισαλλοδοξία και παγιώνουν τα αρνητικά στερεότυπα για την άλλη πλευρά. Εξ ου και η παρέμβαση του κράτους, είτε προληπτικά είτε διορθωτικά, είναι απαραίτητη.

Αφορμή αυτών των σκέψεων αποτέλεσε ειδηση στις εφημερίδες για "διάκριση σε βάρος TK/ων αθλητών". Πιο συγκεκριμένα στο σωματείο "Ατλας" της Αγγλάντζιας εντάχθηκαν πρόσφατα τέσσερις TK/οι αθλητές της σαϊτας. Επενέβησαν όμως - κατά το δημοσίευμα - οι διοικούντες τον Επαρχιακό Σύνδεσμο Σαϊττας και επικαλούμενοι το καταστατικό, υπέβαλαν, ότι δεν δικαιούται η ομάδα να έχει πάνω από τρεις TK/ους αθλητές.

Αν πράγματι υπάρχει τέτοια πρόνοια στο καταστατικό της Ομοσπονδίας, πρόκειται από πρώτη άποψη για αντισυνταγματική ρήτρα. Προφανώς το πρόβλημα δεν βρίσκεται στο καταστατικό του ίδιου του "Ατλαντα" που αναφέρει ότι: μέλη μπορούν να γίνουν άτομα πάνω από τα 16 χρόνια, ανεξάρτητα φυλής - πολύ αδόκιμη λέξη -, θρησκείας ή εθνικότητας, εφόσον διαμένουν στην Κυπριακή Δημοκρατία πάνω

από 3 χρόνια.

Μάλλον στην Ομοσπονδία φαίνεται να βρίσκεται το πρόβλημα, που φαίνεται να έκαμε με τους TK/ους ειδική συμφωνία για τη μάλιστα παρουσία τους στην κάθε ομάδα - σαν να πρόκειται για ξένους - ότι θα μετέχουν δοκιμαστικά - γιατί άραγε; - και ότι δεν θα αγωνιστούν στην Εθνική Ομάδα!! Αν πράγματι έχει γίνει τέτοια ρύθμιση, απλά η Ομοσπονδία δεν φαίνεται να δέχεται ότι οι TK/οι είναι Κύπριοι αλλά πολίτες της "ΤΔΒΚ", στην οποία υπονοείται στάτους άλλης χώρας, εξ ου και ο ποσοτικός περιορισμός και ο αποκλεισμός από την εθνική ομάδα.

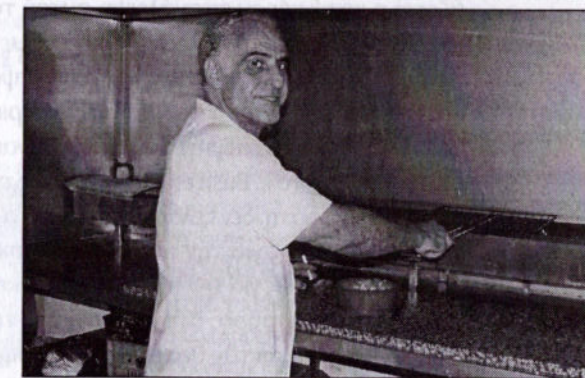
Αυτές οι αντικρύσεις είναι από εκείνες που μπορούν να χαλάσουν ότι άλλοι για χρόνια προσπαθούν να κτίσουν, να δώσουν ερείσματα στον κ. Ντενκτάς και να παρεμποδίσουν την ανασύνθεση της κυπριακής κοινωνίας πάνω σε υγιείς ανθρώπινες βάσεις και όχι ρατσιστικές. Κάποια στιγμή μάλιστα, που καλύτερη είναι η μόρφωση και από τις δυο πλευρές, έχει υποχωρήσει η σημασία της θρησκείας και αυξάνεται ο βαθμός αλληλοαποδοχής.

Το πιο πιθανό είναι ότι το Κράτος αγνοούσε τη "συμφωνία" της Ομοσπονδίας Σαϊτας με τους TK/ους. Τώρα όμως που έχει γνώση της υπόθεσης, θα πρέπει να φωνάξει τους ιθύνοντες, να τους εξηγήσει τις προεκτάσεις του θέματος και τους στόχους της Πολιτείας σε προοπτική και να τους ζητήσει να αναιρέσουν τους οποιοσδήποτε λανθασμένους χειρισμούς. Ακόμα θάπρεπε μέσω του ΚΟΑ, να δώσει τις κατάλληλες ντιρεκτίβες, ώστε ο αθλητισμός - δεδομένης της δυναμικής που έχει - να μην εκφράζεται ρατσιστικά αλλά να λειτουργήσει καταλυτικά προς την κατεύθυνση ενοποίησης της χώρας. Το πρόβλημα είναι ευρύτερο, έχει σοβαρές προεκτάσεις και όπως γίνεται αντιληπτό, δεν περιορίζεται στο αν στην ομάδα του "Ατλαντα" θα συμμετέχουν 3 ή 4 TK/οι αθλητές.

Τζους Παγιάτας

ΕΙΔΗ ΣΧΑΡΑΣ ΜΑΥΡΙΚΙΟΣ

Εδώ δειπνούν οι συντάκτες
του Εξ' Υπαρχής
κάθε Τρίτη βράδυ

Αγ. Ιλαρίωνος 32, Καϊκακλί Τηλ 22347008- 99466065

Μια ήταν μόνο η παράνομη επίσκεψη;

Πολλές φορές τις τελευταίες μέρες, τα μίντια και ο τύπος ειδικότερα, αναφέρθησαν στην πρόσφατη επίσκεψη Ερντογάν στα Κατεχόμενα, τονίζοντας το παράνομο της όλης υπόθεσης. Είναι η άποψή μου ότι, αφού το ευρύτερο θέμα της κατοχής του Βορείου τμήματος της χώρας από την Τουρκία δεν νομιμοποιείται, εξυπακούεται ότι και η επίσκεψη του Πρωθυπουργού της κατέχουσας χώρας είναι παράνομη και δεν χρειάζεται η κατά κόρον επανάληψη αυτού του επιθετικού προσδιορισμού. Άλλωστε δεν αναμενόταν να πραγματοποιήσει ο κ. Ερντογάν την επίσκεψή του στα Κατεχόμενα μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών... Εκείνο που ξενίζει, κατά την άποψή μου, είναι ότι, όταν ο κ. Rumsfeld και ο κ. Bush επισκέφθηκαν σχετικά πρόσφατα τη Βαγδάτη, δεν ξελαρυγγίστηκαν τα μίντια και οι εφημερίδες μας για την παράνομη επίσκεψή του. Ούτε μίλησε κανείς για την παράνομη επίσκεψη του κ. Μπλαιρ στη Βασσόρα, όταν με ανοιχτό το πουκάμισο και χαμογελώντας θεατρinίστικα, έσφιγγε στην αγκαλιά του ένα παιδάκι, προσπαθώντας προφανώς να σβύσει την εικόνα του κατακτητή της χώρας και να προβάλει εκείνη του απελευθερωτή, τον οποίο απα-

σχολούσαν τα φτωχά παιδάκια του Ιράκ!
-Εισβολή έγινε στην Κύπρο, εισβολή έγινε και στο Ιράκ.
-Από την Τουρκία στη μια περίπτωση από τους Αγγλοαμερικανούς στην άλλη.
-Για να "απελευθερώσουν" τους ΤΚ/ους από τους ΕΚ/ους στην περίπτωση της Κύπρου για να "απελευθερώσουν" τους Ιρακινούς από τον Σαντάμ στην περίπτωση του Ιράκ.
-Κατοχή στην Κύπρο, κατοχή και στο Ιράκ.
Οι ομοιότητες αναντίλεκτες και κτυπητές θα έλεγα.... Από πού κι ως πού, λοιπόν, μόνο του κ. Ερντογάν είναι παράνομη η επίσκεψη και όχι και των κυρίων Rumsfeld και Blair; Νομίζω κάποια συνέπεια στις αντικρύσεις μας δεν θα βλάψει, πολύ περισσότερο όταν κάποια πράγματα τα βιώσαμε και τα βιώνουμε ακόμα. Και δεν χρειάζεται ασφαλώς να αφηρόμαστε να μας κάμνουν πλύση εγκεφάλου κάποια δυτικά πρακτορεία ειδήσεων, ούτε να παίρνουμε τοις μετρητοίς, τις χωρίς συγκρότηση, αφελείς, αν όχι ασυνάρτητες δηλώσεις του Αμερικανού Προέδρου, όπως εκείνες που έκανε πρόσφατα στη συνέντευξη που παραχώρησε στο BBC.
Τζους Παγιατάς

Η μαθητική στολή να γίνει εθελοντική ή να καταργηθεί εντελώς

Εδώ και αρκετά χρόνια τα πιο συνήθη σημεία τριβής ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές στο σχολείο είναι η στολή και η εμφάνιση. Πολλές ώρες εργασίας των εκπαιδευτικών και των μαθητών σπαταλούνται στη ρύθμιση θεμάτων απειθαρχίας στα θέματα αυτά, οι σχέσεις των δύο δηλητηριάζονται ανεπανόρθωτα και μια σειρά ποινές επιβάλλονται, ενώ το παιδαγωγικό κλίμα στο σχολείο αντικαθίσταται από ένα συνεχή ανταρτοπόλεμο όταν δεν καταλήγει σε ανοικτό πόλεμο με θύματα τους μαθητές που συχνά εγκαταλείπουν το σχολείο τελείως. Το πιο δραματικό για την παιδαγωγική σχέση είναι ότι πολλοί μαθητές πείθονται πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας ότι οι καθηγητές στερούνται της κοινής λογικής κι' ότι είναι άνθρωποι που ασχολούνται με «τρίχες». Όταν συμβαίνει αυτό η εγκυρότητα του δασκάλου και στα άλλα μαθήματα πλήττεται και η αποτελεσματικότητά του μειώνεται. Στη σημερινή μεταβατική περίοδο από την τριτοκοσμική Κύπρο στη σύγχρονη και ευρωπαϊκή το κυπριακό σχολείο θα πρέπει να περάσει από την αυταρχικότητα στη δημο-

κρατία, από την συντηρητικότητα στον εκσυγχρονισμό, από την στατικότητα στην δημιουργική κινητοποίηση. Προς αυτή την κατεύθυνση γίνονται ορισμένα βήματα. Η ελεύθερη και δυναμική συμμετοχή των μαθητών θα κάνει όμως πιστεύουμε τη μεγάλη διαφορά και θα δώσει περιεχόμενο ουσιαστικό στις υπόλοιπες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις. Μέσα από αυτό το πλαίσιο σκέψης το θέμα της στολής και της εμφάνισης θα πρέπει να αφεθεί στη δικαιοδοσία γονιών και μαθητών όπως εδώ και χρόνια γίνεται στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες. Και εδώ εννοούμε του κάθε γονιού και του κάθε μαθητή. Δεν μπορεί να επιβάλλει ο ένας στον άλλο τι εμφάνιση θα έχει και τι ρούχα θα φορά. Αν το σχολείο επιμένει, θα μπορούσε να προτείνει κάποια στολή και κάποια εμφάνιση, χωρίς όμως να επιβάλλει ποινές σε όσους έχουν διαφορετική άποψη. Αν νομίζει ότι έχει επιχειρήματα ως τα επιβάλλει με την πειθώ και τον διάλογο.

Κωστής Αχινιώτης

Πολιτιστικό Κέντρο Μπαράκα

Το Πολιτιστικό Κέντρο Μπαράκα υποστηρίζει ότι η παγκοσμιοποίηση του κεφαλαίου απαρτίζει μια σοβαρή απειλή για όλη την ανθρωπότητα σε κλάδους της οικονομίας, του πολιτισμού, της κοινωνιολογίας, του περιβάλλοντος, της σεξουαλικότητας και του ρατσισμού. Γι' αυτό το λόγο, το Κέντρο θεωρεί υποχρεωτική την ανάγκη για μια παγκόσμια αντίσταση εναντίον της παγκόσμιας αυτής απειλής. Η Μπαράκα δηλώνει ότι οι τοπικές αξίες πρέπει να προστατευθούν απέναντι στις τυρρανικές καπιταλιστικές δυνάμεις, ωστόσο έχει υπόψη της ότι και οι παγκόσμιες αξίες που έχουν οριστεί στο Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ αποτελούν τη βάση της παγκόσμιας αντίστασης. Ύστερα από αυτές τις διαπιστώσεις, η Μπαράκα μέσω των πολιτιστικών δραστηριοτήτων της, ξεκινώντας από τον Ιούλιο 2001, γνωρίζει ότι ειρήνη στην Κύπρο είναι εφικτή μονάχα μέσω του κοινού αγώνα των λαών της. Για ένα απελευθερωτικό και ίσο κόσμο, είναι αναγκαίο να συνεχιστεί ο αγώνας με δημοκρατική, μη-ιεραρχική οργάνωση που παίρνει ως βάση τις ηθικές και πολιτιστικές αξίες. Ανταγωνισμός, εγωισμός και απληστία είναι όλα προϊόντα της οικονομίας της ελεύθερης αγοράς, τα οποία κάνουν την εμφάνισή τους κυρίως σε χώρους πολιτιστικούς. Το γεγονός αυτό που ταυ-

τόχρονα μπορεί να ερμηνευτεί ως η εκμηδένιση της κοινωνικής δομής εκ μέρους του κεφαλαίου, κατά τη γνώμη μας μπορεί να εξουδετερωθεί με αρχές αλληλεγγύης, συνειδησης και δικαιοσύνης. Οι δραστηριότητες της Μπαράκα στην Κύπρο είναι οι εξής: για την υποστήριξη της επικοινωνίας στην Κύπρο, μαθήματα ελληνικής γλώσσας για τους Τουρκοκύπριους, προβολές κινηματογραφικών ταινιών με σκοπό την αφομοίωση της παγκόσμιας κουλτούρας, μαθήματα χρήσης Η/Υ και μαθήματα σκακιού για μικρούς και μεγάλους.

Επιπλέον, οι προσπαθειές μας ως προς την παρακολούθηση της ημερήσιας διάταξης από άποψη πολιτιστικών, οικονομικών και πολιτικών εξελίξεων, συνεχίζονται και μέσω των τακτικών συναντήσεων, όπου συζητούνται τα ανάλογα θέματα.

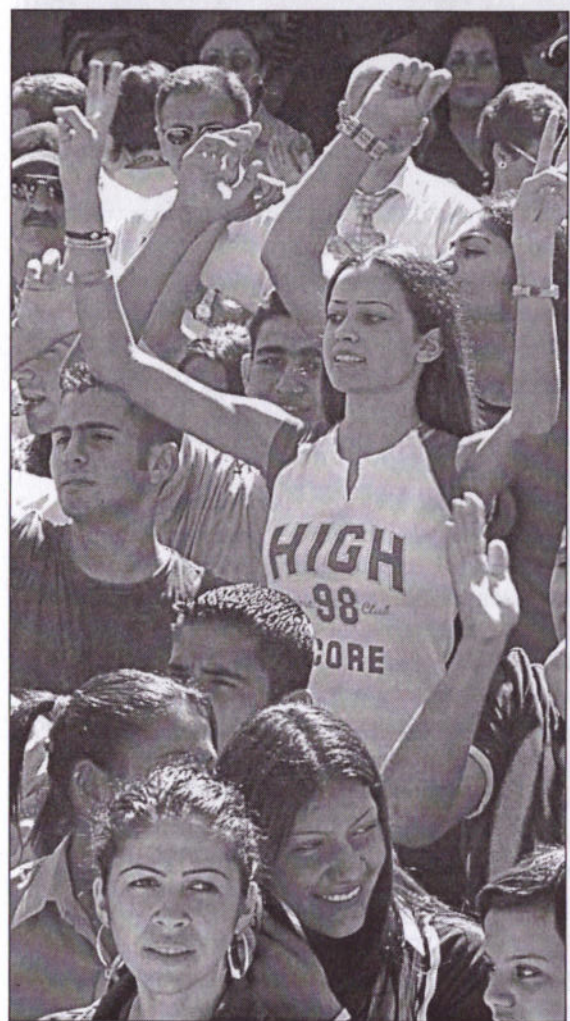
Ως Πολιτιστικό Κέντρο Μπαράκα, υποστηρίζουμε ότι η αναγνώριση του κεφαλαίου ως κοινού εχθρού θα διευκολύνει κατά μεγάλο βαθμό τη δημιουργία μιας δημοκρατικής και απελευθερωτικής ατμόσφαιρας για τη συνύπαρξη όλων των κατοίκων της Κύπρου. Είναι αδύνατον να χαρακτηριστεί σημαντικό το ελάχιστο πρόβλημα στην Κύπρο από το ζήτημα των άστεγων της Νέας Υόρκης, το ζήτημα των ιθαγενών του Μεξικό, την απανθρωπιά στην Παλαιστίνη ή με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες, οι ομοφυλόφιλοι και το περιβάλλον σε όλο τον κόσμο.

Γνώμες Τουρκοκύπριων νέων

Οι Ελληνοκύπριοι νέοι δεν ενδιαφέρονται για λύση

Ένα ρεπορτάζ του Sami Saygun

Μετά από το περιορισμένο άνοιγμα της Πράσινης Γραμμής στις 23 του Απριλίου πολλοί Τουρκοκύπριοι νέοι φίλεψαν με Ελληνοκύπριους νέους. Είδαν όμως ότι οι Ελληνοκύπριοι νέοι δεν ενδιαφέρονταν για τη λύση όσο αυτοί.

Οι νεαροί Τουρκοκύπριοι μας είπαν: «Πάμε σε μπαρακία, ταβέρνες, δισκοθήκες, μαζί και διασκεδάζουμε. Όταν όμως αρχίζουμε να συζητάμε το Κυπριακό, συνειδητοποιούμε ότι δεν τους απασχολεί η λύση όσο εμάς»

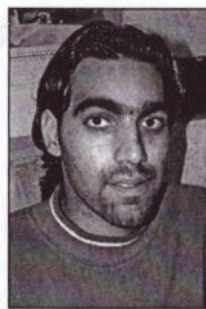
Οι Τουρκοκύπριοι νέοι που φυσιολογικά δεν έχουν προσωπικές εμπειρίες από τις συγκρούσεις, τον πόλεμο του 74 πιστεύουν ότι οι Ελληνοκύπριοι νέοι σκέφτονται και συμπεριφέρονται έτσι γιατί, έχουν μια αναπτυσσόμενη οικονομία, σίγουρο μέλλον και εξασφαλισμένη εργοδότηση.

Οι νέοι και στις δύο πλευρές ανακάλυψαν ότι δεν είχαν διαφορές. Δημιούργησαν όμορφες φιλίες, γνώρισαν τις οικογένειές τους, φλέρταραν και σε κάποιες περιπτώσεις ερωτεύτηκαν. Αλλά όλα αυτά τα όμορφα πράγματα, δεν ικανοποιούν τους νεαρούς Τουρκοκύπριους. Θέλουν να βρεθεί μια λύση και να κτίσουν μια καινούργια Κύπρο μαζί. Επίσης πιστεύουν ότι οι Ελληνοκύπριοι νέοι επηρεάζονται από την επίσημη Ελληνοκυπριακή πολιτική και την εκκλησία.

Οι Τουρκοκύπριοι νέοι σίγουρα πιστεύουν ότι το άλλο Κυπριακό πρόβλημα θα λυθεί από τους Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους νέους.

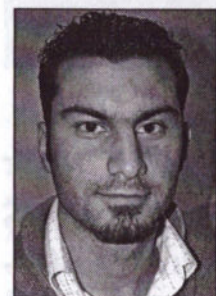
Ογκούν Ονερλί

Έχω κάνει κάποιους Ελληνοκύπριους φίλους, μετά που άνοιξαν οι πόρτες. Δεν συναντιόμαστε πολύ συχνά γιατί δουλεύω. Μια φορά τη βδομάδα είναι

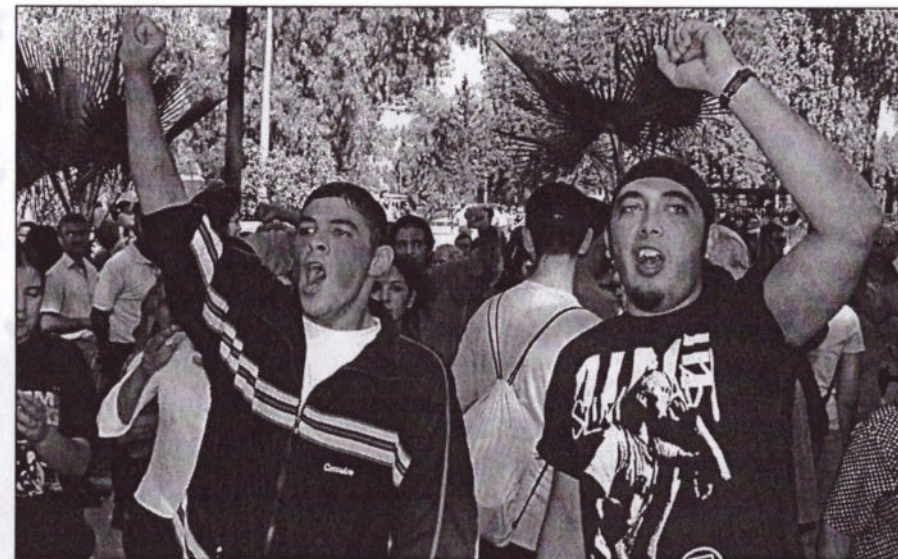
το πιο συνηθισμένο. Πηγαίνουμε σε μπαρακία και περνούμε πολύ καλά. Αλλά όταν αρχίζουμε να μιλάμε για το Κυπριακό βλέπω ότι δεν δείχνουν τόσο ενδιαφέρον για τη λύση. Όταν κριτικάρουμε τη δική μας κυβέρνηση συμφωνούν. Όταν κριτικάρουμε την δική τους κυβέρνηση δεν μας αφήνουν. Δεν πιστεύω ότι οι ηγέτες τους θέλουν λύση. Λένε ότι θέλουν να υψώσουν την Ελληνική σημαία στην Κερύνεια. Έχουν σιγουρέψει την ένταξη στην ΕΕ, γι αυτό δεν ενδιαφέρονται για μας. Πιστεύω αν η αντιπολίτευση κερδίσει τις εκλογές θα βρεθούν σε δύσκολη θέση. Οι Ελληνοκύπριοι φίλοι μου, μου λένε ότι οι νέοι που επηρεάζονται από την εκκλησία αντιπαθούν τους, έτσι μερικές φορές όταν επισκέπτομαι τον νότο, νοιώθω ανήσυχος.

Ουρούν Σολυαλί

Δεν έχουμε προσωπική εμπειρία από τον πόλεμο. Το ίδιο και οι Ελληνοκύπριοι νέοι. Δεν είχα συναντήσει Ελληνοκύπριους νέους πριν. Τους

γνώριζα μόνο μέσα από τα βιβλία της ιστορίας που ούτως ή άλλως παρουσίαζαν μια εθνικιστική θεώρηση. Έκαμα φίλους μετά που άνοιξαν οι πόρτες. Συνειδητοποίησα ότι υπάρχουν διαφορές σε πολιτικά και κοινωνικά θέματα. Αλλά προσπαθούμε να καταλάβουμε ο ένας τον άλλο. Αυτό που δεν μου αρέσει είναι ότι ξέρουμε τόσα γι αυτούς αλλά δεν ξέρουν τίποτα για μας. Τελευταία άρχισαν να μας προσέχουν, τους λέμε να μπουν στη θέση μας και να μας καταλάβουν. Πιστεύω ότι η νεολαία και των δύο κοινοτήτων, θα λύσει το Κυπριακό

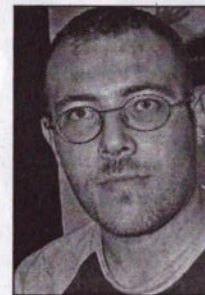
Χασίμ Κιράτσιογλου

Οι νέοι και δύο κοινοτήτων διδάχτηκαν από εθνικιστικά βιβλία στα σχολεία. Μετά που άνοιξαν οι πόρτες συνειδητοποιήσαμε, ότι η αλήθεια δεν είναι όπως μας την έλεγαν στα βιβλία. Καταλάβαμε τι είναι καλό και τι κακό. Έκαμα φίλους. Γνωρίσαμε τις οικογένειες ο ένας του άλλου. Διασκεδάσαμε σε μπαρακία. Φτάσαμε στο σημείο να συζητούμε για το Κυπριακό. Αλλά βλέπω ότι η επιθυμία για λύση είναι μικρότερη σ' αυτούς παρά σε μας. Δεν τους απασχολεί τόσο ούτε η ειρήνη ούτε η λύση. Αλλά οι Ελληνοκύπριοι νέοι άρχισαν σιγά-σιγά να μας καταλαβαίνουν. Ξεπεράσαμε τις προκαταλήψεις αυτή τη περίοδο.

Γκιουλντέν Καράκαγια

Είδαμε ότι δεν είναι διαφορετικοί από μας και πιστεύω ότι και αυτοί είδαν ότι είμαστε σαν κι αυτούς. Μετά που άνοιξαν οι πόρτες αρκετοί φίλοι που δεν είχαν συναντήσει Ελληνοκύπριους πριν, βρήκαν την ευκαιρία να κάνουν Ελληνοκύπριους φίλους. Οι κοινές μας συνήθειες, αντιλή-

ψεις και κουλτούρα, ακόμα και η γλώσσα, μας βοηθούν να καταλάβουμε ο ένας τον άλλο. Αλλά δεν τους επηρεάζει η μη λύση όσο εμάς. Έχουμε προβλήματα εργοδότησης, χαμηλούς μισθούς και άσχημα οικονομικά, άγχος για το μέλλον μας. Αυτά τα προβλήματα μας αναγκάζουν να σκεφτόμαστε για το Κυπριακό. Οι Ελληνοκύπριοι νέοι δεν έχουν τα προβλήματα που έχουμε εμείς, γι αυτό δεν έχουν την ίδια αντίληψη για τη λύση όπως εμείς.

Ονγκούν Ταλάτ

Έχω δημιουργήσει όμορφες και ζωντανές φιλίες με Ελληνοκύπριους από πριν. Συνεχίζω να συναντώ τους Ελληνοκύπριους φίλους μου. Μερικοί από τους Ελληνοκύπριους νέους πιστεύουν ότι το Κυπριακό πρόβλημα άρχισε το 1974. Κάθε ένας πρέπει να ξέρει ότι το Κυπριακό είναι περίπλοκο. Δεν δημιουργήθηκε το 1974. Συγκρούσεις ανάμεσα στις δύο κοινότητες υπήρχαν και πριν. Νομίζω ότι εμείς οι Τουρκοκύπριοι πρέπει να μπορούμε στην θέση των Ελληνοκυπρίων και να φροντίσουμε να τους καταλάβουμε. Όλος ο πληθυσμός πρέπει να μπει στη θέση του πληθυσμού της άλλης κοινότητας και να καταλάβει πως σκέφτεται ο άλλος. Αυτός πιστεύω είναι ο καλύτερος τρόπος να αλληλοκατανοήσουμε ο ένας τον άλλο.

Ο Μουσταφά Ακκιντζι μιλά στο Σοφοκλή Ρούσο και τον Κωστή Αχινιώτη.

Να δημιουργήσουμε το πολιτικό πλαίσιο όπου όλοι κερδίζουν

“ Αν κερδίσουμε τις εκλογές θα δούμε τις πραγματικές προθέσεις του Τάσσου Παπαδόπουλου στο τραπέζι των συνομιλιών ”

Τα κεντρικά γραφεία του ΒΔΗ ήταν γεμάτα κόσμο που πηγαينوερχόταν όλων των ηλικιών. Γνωστές προσωπικότητες της πολιτικής και συνδικαλιστικής ζωής αλλά και πολλοί βιοπαλαιστές που περνούσαν απ' εκεί επιστρέφοντας από τη δουλειά καθώς και πολλοί νέοι. Κανένας δεν είχε αμφιβολίες για την εκλογική νίκη, μάλιστα όταν θέσαμε την σχετική ερώτησή μας είπαν ότι οι αμφιβολίες στην ελληνοκυπριακή πλευρά διασπείρονται από τους απορριπτικούς.

Στο τέλος της συνέντευξης μας με τον κ. Ακκιντζί, ο τελευταίος δεν δίστασε να μας ρωτήσει ευθέως αν είμαστε υπέρ ή εναντίον του σχεδίου Ανάν στέλλοντας μας ακόμα μια φορά το μήνυμα όπως εξ άλλου το έκανε στη συνέντευξη ότι αυτό είναι το κεντρικό διακύβευμα των εκλογών.

Σ.Ρ. Αν κανένας πιστέψει τα ελληνοκυπριακά μίντια, δεν φαίνεται καθόλου σίγουρο ότι ο κ. Ντενκτάς θα χάσει το εκλογικό παιχνίδι...

Μ.Α. Δεν μπορεί κάποιος εύκολα να πει ότι ζούμε σ' ένα δημοκρατικό καθεστώς όπου όλα κυλούν ομαλά. Το υπουργικό συμβούλιο έδωσε υπηκοότητα εν μια νυκτί σε 1563 άτομα από την Τουρκία. Πρόκειται λοιπόν για μια σκληρή μάχη. **Κ.Α.** Φαίνεται κύριε Ακκιντζί όμως ότι βάζετε όλα σας τα αυγά σ' ένα καλάθι, δηλαδή σ' αυτές τις εκλογές...

Μ.Α. Όχι καθόλου. Δίνουμε τη μάχη μας σε τρία επίπεδα: ένα από αυτά είναι οι εκλογές. Ένα άλλο είναι τα δικαστήρια εδώ και τέλος είναι ο διεθνής χώρος. Θα αγωνιστούμε παντού και θα δούμε τα αποτελέσματα που θα έχουμε. Εξ άλλου θα έχουμε στη συνέχεια να παλέ-

ψουμε για τη λύση του Κυπριακού, μετά για την ένταξη και μετά για την εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Δεν βάζουμε επομένως όλα μας τα αυγά σ' ένα καλάθι. Χρειαζόμαστε τη λύση και ακολουθούμε την πολιτική που μπορεί να μας οδηγήσει εκεί.

Σ.Ρ. Το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα λέει ότι χωρίς την Τουρκία δεν υπάρχει λύση, εσείς τι λέτε;

Μ.Α. Βέβαια η Τουρκία είναι πολύ σημαντικός παράγοντας του προβλήματος. Ίσως πιο σημαντικός από την Ελλάδα, διότι η σχέση της Ελλάδας με τους Ελληνοκύπριους διαφέρει από τη σχέση της Τουρκίας με τους Τουρκοκύπριους. Η Τουρκία επηρεάζει πολύ περισσότερο τους Τουρκοκύπριους. Όλες οι επενδύσεις έρχονται από την Τουρκία, χρησιμοποιούμε το τουρκικό νόμισμα,

ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας διορίζεται από την Τουρκία, οι στρατιωτικές δυνάμεις είναι από την Τουρκία, η αστυνομία και η πυροσβεστική ελέγχονται από την Τουρκία, η πολιτική άμυνα, οι αερογραμμές, το ίδιο. Εύκολα καταλαβαίνει κανείς ότι ο έλεγχος είναι στην Άγκυρα. Εάν όμως η αντιπολίτευση κερδίσει τις εκλογές, θα πρόκειται για μια νέα πραγματικότητα που θα πρέπει η διεθνής κοινότητα και η Τουρκία να λάβουν υπόψη. Αν κερδίσουμε τις εκλογές θα είναι η πρώτη φορά από το 74 που η πλειοψηφία του κοινοβουλίου θα είναι εναντίον του Ντενκτάς και υπέρ της λύσης. Και είναι βέβαια και η φιλοδοξία της Τουρκίας να ενταχθεί στην ΕΕ. Όπως γνωρίζετε η έκθεση της Κομισιόν προκάλεσε και προκαλεί πολλές συζητήσεις στην Τουρκία και ειδικά η αναφορά στο Κυπριακό. Είναι σαφές ότι η Τουρκία πιέζεται να λύσει το Κυπριακό. Η υπόθεση της Τιτίνας Λοϊζιδη είναι μια άλλη περίπτωση που πιέζει την Τουρκία. Ήλθε η ώρα πιστεύουμε όπου όλοι πρέπει να αναθεωρήσουν τις παλιές τους θέσεις και να βοηθήσουν στη λύση του Κυπριακού. Το Κίνημα μας συγκροτήθηκε για να επιδιώξει τη λύση και την ένταξη. Υποστηρίζουμε βέβαια και την ένταξη της Τουρκίας. Γνωρίζουμε καλά ταυτόχρονα ότι δεν υπάρχει ένταξη για την Τουρκία χωρίς λύση του Κυπριακού.

Σ.Ρ. Ποια είναι η σχέση σας με το κίνημα « Αυτή η γη είναι δική μας ».

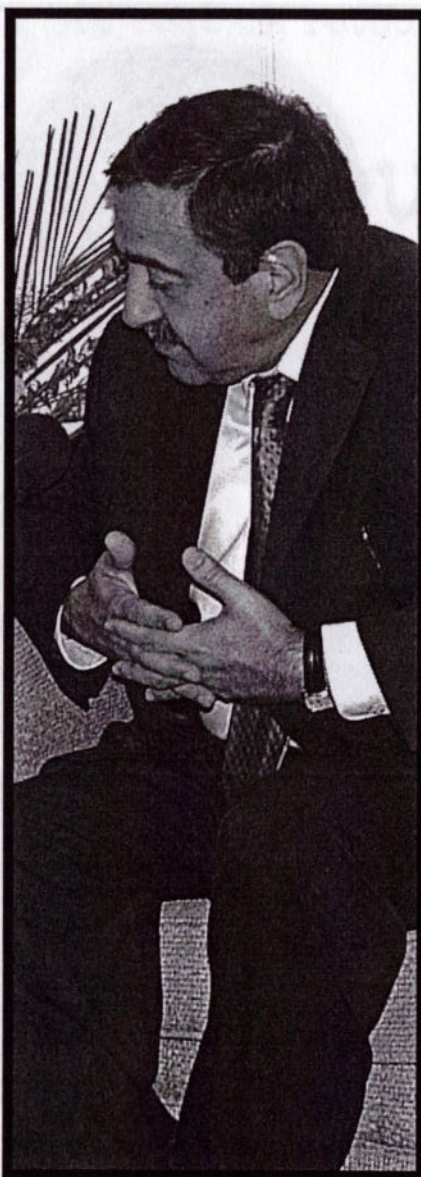
Μ.Α. Όλα τα μέλη μας προέρχονται από το κίνημα αυτό.

Σ.Ρ. Ποιος εκφράζει καλύτερα τι κίνημα αυτό; Εσείς ή ο κ. Ταλάτ.

Μ.Α. Κοιτάξετε ο κ. Ταλάτ και ο κ. Ερέλ είναι συνέταιροι μας στην προσπάθεια για ανατροπή του Ντενκτάς. Παρόλο ότι μερικές φορές έρχονται εναντίον μας κάποιες κριτικές, εμείς δεν λέμε τίποτα εναντίον τους. Μερικές φορές μας πιέζουν κυρίως από την πλευρά σας, των Ελληνοκυπρίων

Κ. Α. Ναι βγήκε στην πλευρά μας η πληροφορία ότι ο κ. Ταλάτ συνομιλεί με τον κ. Έρογλου πίσω από την πλάτη σας.

Μ.Α. Ο ίδιος αρνήθηκε αυτό το πράγμα και δέχομαι αυτό που είπε, μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο. Εμείς έχουμε υπογράψει μαζί του και με τον κ. Ερέλ

Οι ελληνοκύπριοι για να βοηθήσουν την τουρκοκυπριακή αντιπολίτευση πρέπει να υποστηρίζουν τις βασικές πρόνοιες του σχεδίου Ανάν, να βλέπουν τους Τουρκοκύπριους ως πολιτικά ίσους και να κρατήσουν αυτή την πολιτική και μετά την ένταξη στην ΕΕ.

πρωτόκολλο συνεργασίας στο οποίο λέμε ότι κανείς από μας δεν θα συνεργασθεί με τον κ. Έρογλου ή τον κ. Σερντάρ Ντενκτάς. Επίσης έχουμε υπογράψει ότι ως δυνάμεις που μάχονται για τη λύση θα αντικαταστήσουμε τον διαπραγματευτή μας στις συνομιλίες.

Κ.Α. Μεταξύ των μελών των κομμάτων της αντιπολίτευσης υπάρχει ένα κλίμα συνεργασίας ή ένα κλίμα αντιπαλότητας;

Μ.Α. Στη βάση των κινήματων μας δεν υπάρχει καμιά αντιπαλότητα. Υπάρχει πνεύμα συνεργασίας.

Κ.Α. Έχω την εντύπωση ότι δεν έχετε πολλές διαφορές ως Αριστεροί...

Μ.Α. Εμείς και ο κ. Ερέλ θα θέλαμε να είχαμε μια και μοναδική λίστα. Το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα δεν το ήθελε αυτό. Ο κ. Ερέλ ζήτησε ενότητα με το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα πράγμα που δεν έγινε δεκτό αλλά δεν ζήτησε να ενωθεί μαζί μας. Είμαστε τελικά τρεις σχηματισμοί. Ας είναι, η πολιτική είναι η τέχνη του εφικτού. Έχουμε όμως υπογράψει το πρωτόκολλο συνεργασίας όπως σας είπα, ο κόσμος μας θέλει ενότητα και είμαστε ενωμένοι στο δρόμο, θα συνεχίσουμε με πίστη και θα κατακτήσουμε οι τρεις μαζί, την πλειοψηφία στη Βουλή.

Σ.Ρ. Τι μπορεί να κάνει ένας Ελληνοκύπριος για να βοηθήσει την τουρκοκυπριακή αντιπολίτευση;

Μ.Α. Να υποστηρίζει τις βασικές πρόνοιες του σχεδίου Ανάν, να βλέπει τους Τουρκοκύπριους ως πολιτικά ίσους και να βοηθήσει να κρατηθεί αυτή η πολιτική και μετά την ένταξη στην ΕΕ αν ενταχθείτε χωρίς εμάς.

Σ.Ρ. Εξακολουθείτε να βλέπετε τον Τάσο Παπαδόπουλο να κρύβεται πίσω από την αρνητικότητα του κ. Ντενκτάς;

Μ. Α. Εγώ το είπα αυτό σχολιάζοντας τις συνομιλίες κορυφής στη Χάγη. Τώρα δεν λέω τίποτα το αρνητικό. Αν κερδίσουμε τις εκλογές θα δούμε τότε τις πραγματικές προθέσεις του κ. Παπαδόπουλου. Τώρα δεν ξέρουμε διότι καταφεύγει σε γενικότητες... Λειτουργικότητα, βιωσιμότητα... Ο καθένας θέλει λειτουργικότητα και βιωσιμότητα. Θα τον δούμε λοιπόν όταν θα κάτσουμε στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

Αν κερδίσουμε τις εκλογές θα δούμε τότε τις πραγματικές προθέσεις του κ. Παπαδόπουλου. Τώρα δεν ξέρουμε διότι καταφεύγει σε γενικότητες... Λειτουργικότητα, βιωσιμότητα... Ο καθένας θέλει λειτουργικότητα και βιωσιμότητα.

Σ.Ρ. Η καθημερινή πολιτική γενικότερα, της κυβέρνησης αλλά και του ΑΚΕΛ ειδικότερα νομίζετε ότι είναι προς όφελος του Ντενκτάς ή της αντιπολίτευσης;

Μ.Α. Κάθε δράση που προωθεί τη λύση, στηρίζει τις βασικές παραμέτρους του σχεδίου Ανάν και δίνει το μήνυμα της ισότητας στην πλευρά μας είτε από την κυβέρνηση είτε από την αντιπολίτευση είναι θετική.

Κ.Α. Πώς βλέπετε την απόφαση της κυβέρνησης Παπαδόπουλου να καταστρέψει μονομερώς τα ναρκοπέδια;

Μ.Α. Είναι θετική κίνηση όπως και η πολιτική για ταυτοποίηση των οστών των αγνοουμένων που είναι επίσης μονομερής.

Σ.Ρ. Μήπως αυτά επηρεάζουν θετικά τους Τουρκοκύπριους;

Μ.Α. Υπάρχουν πολλά που πρέπει να γίνουν. Όμως αυτά είναι προς την θετική κατεύθυνση.

Σ.Ρ. Όπως...

Μ.Α. Έχω ήδη αναφέρει το θέμα της πολιτικής ισότητας και το σεβασμό των βασικών παραμέτρων του σχεδίου Ανάν. Θέλουμε καλύτερη συμπεριφορά έναντι των Τουρκοκυπρίων. Πολλές φορές ακούμε παράπονα όπως στο θέμα των ταυτοτήτων στο Υπουργείο Εσωτερικών. Δέστε την περίπτωση της σύλληψης των φοιτητών που συνελήφθησαν στο οδόφραγμα του Λήδρα Πάλας. Την περίπτωση της κυρίας που συνελήφθη στο αεροδρόμιο Λάρνακας. Ακούω ότι Τουρκοκύπριοι εργάζονται στη πλευρά σας χωρίς κοινωνικές ασφάλισεις.

Κ.Α. Γιατί δεν κάνετε μια λίστα με τα θέματα αυτά και να τα θέσετε σε συναντήσεις με τα ελληνοκυπριακά κόμματα;

Μ.Α. Δεν έχουμε συναντήσεις με τα κόμματα αυτό τον καιρό λόγω των εκλογών. Είχαμε πριν λίγο καιρό μια συνάντηση στο Λήδρα Πάλας αλλά δεν θέσαμε αυτά τα θέματα. Με ερωτάτε και σας απαντώ. Αναφέρω όμως και τα θετικά. Για παράδειγμα οι ασθενείς που έτυχαν θεραπείας στα νοσοκομεία είναι πολύ ευχαριστημένοι. Αντιμετωπίστηκαν με ισότητα και προσοχή και είναι αυτοί και οι οικογένειες τους ευγνώμονες. Το θέμα είναι όμως όχι πως συμπεριφέρονται στους ιδιώτες (αν και

είναι σημαντικό) αλλά είναι κάτι που αφορά στα κοινοτικά μας δικαιώματα και αυτό είναι η πολιτική ισότητα όπως αναφέρεται στο σχέδιο Ανάν. Από κει και πέρα αυτό που κύρια μας ενδιαφέρει είναι η λύση. Γι αυτό έχουμε λίγο χρόνο στη διάθεση μας. Βέβαια θα συνεχίσουμε να παλεύουμε και μετά την 1η του Μάη. Αλλά ο κόσμος μπορεί να μην είναι ο ίδιος πια.

Σ.Ρ. Μετά το άνοιγμα της γραμμής και το μεγάλο συναπάντημα του κόσμου άρχισε να αναπτύσσεται μια νέα θα λέγαμε δικαιοσύνη στη βάση της κοινωνίας ανάμεσα στους απλούς ανθρώπους. Αυτό όμως δεν φαίνεται να βρίσκει την πολιτική του έκφραση στο επίπεδο των πολιτικών ηγεσιών.

Μ.Α. Το άνοιγμα των οδοφραγμάτων είναι βέβαια σημαντικό, όποιες κι αν ήταν οι στοχεύσεις και επιδιώξεις που οδήγησαν σ' αυτό. Ήταν μια καλή εξέλιξη που βοηθά στη λύση.

Σ.Ρ. Επιτρέψτε μια προκλητική κάπως ερώτηση. Θεωρείται τον εαυτό σας Τούρκο, Τουρκοκύπριο ή Κύπριο;

Μ.Α. Τουρκοκύπριο. Αν έλεγα Τούρκο κάτι θα έλειπε. Αν έλεγα Κύπριο δεν είμαι το ίδιο μαζί σας. Τουρκοκύπριο επομένως.

Σ.Ρ. Σε περίπτωση που τα συμφέροντα της Κύπρου έρχονταν σε αντιπαράθεση με την Τουρκία τι θα κάνατε;

Μ.Α. Κοιτάξετε! Βρισκόμαστε σε μια περίοδο όχι αντιπαράθεσης αλλά συνεργασίας και αμοιβαίων συμφερόντων. Η Ελλάδα και η Τουρκία συνεργάζονται για παράδειγμα στη κατασκευή αγωγού φυσικού αερίου. Μην σκέφτεστε επομένως με όρους του είδους «ποια πλευρά θα επιλέξω». Πρέπει να δημιουργήσουμε τις συνθήκες όπου όλες οι πλευρές θα βγαίνουν κερδισμένες. Αντί να δημιουργούμε συνθήκες αντιπαράθεσης ως δημιουργήσουμε αμοιβαία συμφέροντα.

Αν η Τουρκία δεν συμβάλει στη λύση του Κυπριακού, η Τουρκία δεν θα μπει στην ΕΕ. Αν εμείς οι Τουρκοκύπριοι δεν συμβάλουμε στη λύση δεν θα μπουέ στην ΕΕ. Αν εσείς δεν συμβάλετε στη λύση, θα μπειτε στην ΕΕ αλλά θα έχετε διχοτόμηση. Αν λύσουμε το Κυπριακό όλοι κερδίζουν. Ας δούμε λοιπόν πώς θα κερδίσουμε όλοι αντί να κάνουμε προκλητικές όπως είπατε ερωτήσεις.

Οφείλουμε να εφεύρουμε ένα νέο τρόπο ένταξης χώρας στην ΕΕ

Του Κωστή Αχνιώτη

Οι φόβοι που εκφράζει ο πρόεδρος μας σε σχέση με την ευρωδιχοτόμηση είναι βέβαια πραγματικοί. Αλλά μοιάζουν με τους φόβους ενός διαβητικού που καταναλώνει ένα κιλό γλυκό καρυδάκι την ημέρα.

Ο Τάσος Παπαδόπουλος εκτιμά ότι ο ουσιαστικός συνομιλητής της άλλης πλευράς στο Κυπριακό είναι η Άγκυρα πράγμα που δεν αμφισβητεί κανένας. Εκτιμά επίσης ότι η Άγκυρα σημαίνει αμφισημία μεταξύ κυβέρνησης και βαθιού κράτους όπως όλοι. Ανάμεσα στις αντίρροπες δυνάμεις επικρατεί ο στρατός. Ο Ερντογάν και οι ευρωπαϊστές δεν φαίνεται να μπορούν να περάσουν τη πολιτική τους χωρίς τελική έγκριση από τους στρατηγούς οι οποίοι υποχωρούν σιγά σιγά κυρίως στα θέματα της νομοθετικής εναρμόνισης, όχι όμως αρκετά. Στο Κυπριακό καθόλου. Και ως εδώ φαίνεται να υπάρχει ομοφωνία. Ο Τάσος Παπαδόπουλος όμως δεν φαίνεται να καταλαβαίνει καθόλου το ρόλο που διαδραματίζει η τουρκοκυπριακή αντιπολίτευση στο Κυπριακό αλλά και ως αιχμή ανάμεσα στους ευρωπαϊστές και τους στρατηγούς στην Τουρκία. Έτσι μόνο μπορεί να εξηγηθεί η αδράνεια του στη διάρκεια του προεκλογικού των Τουρκοκυπρίων. Θα μπορούσε να κάνει χίλια πράγματα που θα δημιουργούσαν θετικές προϋποθέσεις για τους Τουρκοκύπριους της αντιπολίτευσης. Πράγματα που δεν σχετίζονται καν με το σχέδιο Ανάν προς το οποίο αποφάσισε να είναι ψυχρός αλλά που θα έδειχναν ότι θέλει τουλάχιστο μια ομοσπονδία. Για παράδειγμα θα μπορούσε να οργανώσει ένα κέντρο δωρεάν ή φθηνών μεταφράσεων κειμένων από τα τούρκικα στα ελληνικά και το αντίστροφο. Ή θα μπορούσε να οργανώσει ένα δικαιοδικό

κέντρο σεμιναρίων με μεταφραστές. Ή ένα γραφείο πληροφοριών εργασίας πάλι με τουρκόφωνο προσωπικό. Θα μπορούσε να αρχίσει την μεταρρύθμιση του της δημόσιας γραφειοκρατίας από τα τμήματα των διαβατηρίων, ταυτοτήτων κλπ. Θα μπορούσε να εξαγγείλει μείωση της στρατιωτικής θητείας και των σχετικών δαπανών για την 1η Μαΐου. Θα μπορούσε να εκκοσμικεύσει το δημόσιο σχολείο, που σημαίνει κοιτάξτε σύμπτωση και εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό δημόσιο σχολείο. Θα μπορούσε να δημιουργήσει ένα πρότυπο πειραματικό πολυκοινοτικό σχολείο. Θα μπορούσε να προσλάβει δυο Τουρκοκύπριους γιατρούς στο δημόσιο νοσοκομείο. (να μεταφράζουν οι άνθρωποι). Ο άνθρωπος δεν θέλει!

Αλλά αφού δεν θέλει ως έμενε ουδέτερος (αν θεωρήσουμε ότι υπάρχει κάτι τέτοιο στην πολιτική). Όχι αυτός αποφάσισε να βοηθήσει τον Ντενκτάς. Αλλιώς τι χρειαζόταν ξαφνικά η συνέντευξη του στον Πολίτη λίγο πριν τις εκλογές; Επ' αυτού δεν βρήκα Τουρκοκύπριο να διαφωνεί κι έχει βέβαια μια σημασία το πράγμα. Με άλλα λόγια ο κ. Παπαδόπουλος δεν δημιουργεί κλίμα που ευνοεί τη λύση. Πρόσφατα ο πρέσβης της ΕΕ στη χώρα μας, σε συνέντευξη του στο Χρυσάνθο Τσουρούλη που παρουσιάστηκε στον Πολίτη, με αρκετή σαφήνεια δήλωσε ότι η συνθήκη του Σένκεν είναι θέμα που ούτως ή άλλως είναι θέμα που θα περιμένει μέχρι το 2006, και μέχρι τότε πολλά μπορούν να γίνουν για την προσέγγιση και τη λύση. Ένας που μιλά πολύ για την μετατροπή της γραμμής σε διαφυλασσόμενο σύνορο είναι ο πρόεδρος Παπαδόπουλος. Το κυπριακό όμως κράτος είναι το τελευταίο που πρέπει να μιλά για το θέμα. Επομένως η έκθεση των Ηνωμένων Εθνών δεν αθρώνει τον Κ. Παπαδόπουλο για την στάση του στις συνομιλίες όχι γιατί δεν ξέρουν αλλά γιατί ξέρουν πολύ καλά. «Τι θέλεις μου έλεγε πρόσφατα ένας φίλος να λύσουν το Κυπριακό η ΕΟΚΑ και η ΤΜΤ; Αφού αυτές το δημιούργησαν».

Οι φόβοι που εκφράζει ο πρόεδρος μας σε σχέση με την ευρωδιχοτόμηση είναι βέβαια πραγματικοί. Αλλά μοιάζουν με τους φόβους ενός διαβητικού που καταναλώνει ένα κιλό γλυκό καρυδάκι την ημέρα.

Ο πρόεδρος της Βουλής Δημήτρης Χριστόφιας απαντώντας σε δημοσιογράφους που σχολίαζαν τα λεγόμενα του προέδρου της Δημοκρατίας είπε ότι θα δούμε την αλήθεια στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Τα ίδια μου είπε, όπως θα είδατε στη συνέντευξη του στις προηγούμενες σελίδες και ο Μουσταφά Ακκιντζί. Εκείνος όμως έχει την θέση ότι ο πρόεδρος Παπαδόπουλος κρύβεται πίσω από την αρνητικότητα του κ Ντενκτάς και δεν μετέχει στη κυβέρνηση του. Ο κ. Χριστόφιας δεν μπορεί να καταφεύγει στην ίδια απάντηση. Ασφαλώς και δεν θέλουμε να περιμένουμε, οφείλουμε να μη θέλουμε να περιμένουμε, να δούμε τι θα γίνει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Πρέπει να επιχειρήσουμε να βάλουμε πάνω πράγματα που δεν υπάρχουν. Στο κάτω κάτω εσύ ως ΑΚΕΛ που μετέχεις για πρώτη φορά σε κυβέρνηση με 35%, τι φέρνεις σ' αυτό το τραπέζι; Σε περίπτωση που τα αποτελέσματα των τουρκοκυπριακών εκλογών, του καιροσκοπισμού συνεργούντος, οδηγήσουν σε συμμαχία Έρογλου - Ταλάτ θα έχουμε στις δύο κοινότητες ασορτί ηγεσίες: ΕΟΚΑ - ΤΜΤ για να κρατήσω την

Ο Τάσος Παπαδόπουλος όμως δεν φαίνεται να καταλαβαίνει καθόλου το ρόλο που διαδραματίζει η τουρκοκυπριακή αντιπολίτευση στο Κυπριακό αλλά και ως αιχμή ανάμεσα στους ευρωπαϊστές και τους στρατηγούς στην Τουρκία

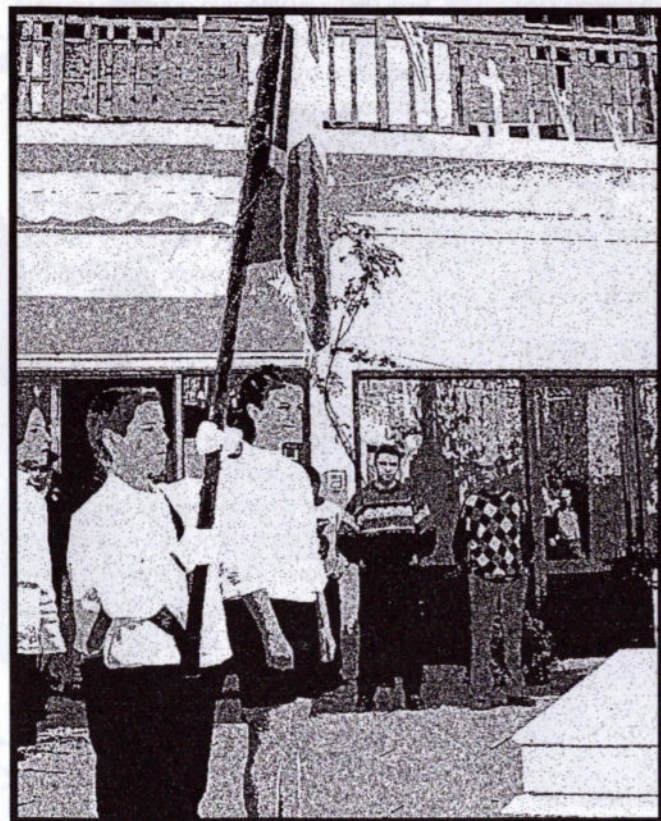
παραστατική εικόνα του φίλου που ανέφερα πιο πάνω, με αριστερά δεκανίκια. Να ελπίσουμε ότι θα συνεργαστούν τα δεκανίκια ή μήπως είναι άψυχα αντικείμενα που θα πηγαίνουν όπου πάει η μασχάλη του ανάπτηρου που κουβαλούν; Τις προάλλες το κίνημα του κ. Ακκιντζί ανακοίνωσε - μερικές μέρες μετά την συνέντευξη που δημοσιεύουμε - ότι μελέτησε το σχέδιο Ανάν και τα σημεία που μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο πάρε δώσε. Τα φυλάει όμως για το τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Παλιότερα και ο Τάσος Παπαδόπουλος και ο Δημήτρης Χριστόφιας δήλωσαν πως θα επιδιώξουν αλλαγές που θα είναι προς όφελος και των δύο πλευρών. Ο κόσμος όμως, τουλάχιστον αυτοί που θέλουν λύση, βλέπει αυτή την αυτοσκόπιση με επιφύλαξη. Καταλαβαίνει ότι και οι δύο πλευρές προετοιμάζονται για αντίσταση στις διεθνείς δυνάμεις που πιέζουν για λύση, ελπίζοντας ότι θα χάσουν τους λιγότερο δυνατούς πόντους. Για να είμαι ειλικρινής δεν νομίζω ότι η ελληνοκυπριακή πλευρά μπορεί να στήσει παράλογα πόδι, γιατί «το κύριο της στήριγμα η Ελλάδα» είναι υποχρεωμένη να παίζει το παιχνίδι της μέσα στις λογικές της ΕΕ. Όμως είναι καθήκον των Κυπρίων να διεκδικήσουν ρόλο στην ιστορία τους. Έτσι θα ήταν χρήσιμο σύντομα να αρχίσει ένας δημόσιος δικαιοδικός διάλογος πάνω στο σχέδιο Ανάν με στόχο να διαμορφώσουμε το τραπέζι των διαπραγματεύσεων από πριν και με ιδιαίτερη προσπάθεια να διατυπωθούν εκ των προτέρων όσο το δυνατόν περισσότερες κοινές θέσεις, οι οποίες να γίνουν αντικείμενο μαζικής δικαιοδικής υποστήριξης. Κατά ένα γενικό τρόπο, αμέσως μετά τις εκλογές λαμβανομένου υπόψη βέβαια και του αποτελέσματος, να ζητήσουμε επαναδραστικοποίηση μαζική της πλατφόρμας «αυτή η γη είναι δική μας», γιατί βασικά αυτή η πλατφόρμα είναι που άλλαξε το πολιτικό κλίμα. Να ζητήσουμε επέκταση της πλατφόρμας και στην ελληνοκυπριακή πλευρά σε οργανώσεις και άτομα. Ο στόχος είναι να μπουέ όλοι στην ΕΕ με λύση, και να μπουέ μαζικά και δυναμικά. Να μην αφήσουμε αυτή την δουλειά στα χέρια των οποιονδήποτε πολιτικών ηγεσιών. Οφείλουμε να εφεύρουμε ένα τρόπο ένταξης χώρας στην ΕΕ

Η ευφυΐα σταματά εκεί που αρχίζει ο ρατσισμός!

(ή η απειλή, η βόλεψη και το «Επιτύμβιον» του Μαν. Αναγνωστάκη)

Του Γεώργιου Κ. Μύαρη, φιλόλογου-ερευνητή

Οσοι ως πολίτες και ως εκπαιδευτικοί θεωρούμε στο μεγάλο σχολείο των δημοκρατικών και αντιρατσιστικών αγώνων, καταλαβαίνουμε τη σημασία της προσπάθειας που κατέβαλε η Διεύθυνση και η πλειοψηφία του Συλλόγου Διδασκόντων του Παγκυπρίου Γυμνασίου Λευκωσίας να οδηγήσουν σε θετικό δρόμο την ένταση που, κατά τη γνώμη μου, ακολούθησε μετά την ευαίσθητη και γενικά σωστή αντιρατσιστική πρωτοβουλία ομάδας μαθητών και καθηγητών. Στον καιρό της καλοπέρασης, του ατομικισμού και του εύκολου πλουτισμού, αποτελεί τιμή για το Παγκύπριο Γυμνάσιο να έχει στις τάξεις του πολίτες φιλοδίκαιους και εμφορούμενους από ιδανικά αλληλεγγύης και προσφοράς προς τους συναν-

θρώπους. Εξάλλου, οι απόψεις τους συναντήθηκαν με αυτές κορυφαίων πολιτειακών παραγόντων της Κύπρου και της Ελλάδας στην καταδίκη του ρατσισμού και των αντιδημοκρατικών αποκλεισμών. Κι ελπίζω να έχουν συνέχεια στη σχολική πράξη. Κάνοντας το καθήκον του ως εγγονός μεταναστών και γιος μετανάστη, σ' αυτή την πρωτοβουλία μετείχε και ο τελειόφοιτος γιος μου Κωνσταντίνος ως νέος με αρχές.

Στους λιγοστούς που, αντί για την ουσία, αναζήτησαν και στο πρόσωπο του 17χρονου νέου «υπαίτιους και υποκινητές» για την «αναταραχή», θυμίζω μια φράση του στοχαστή Τ. Μπεν Τζελλούν: «Ο ρατσιστής είναι εκείνος που σκέφτεται ότι, όλα όσα είναι διαφορετικά από τον ίδιο, απειλούν την ηρεμία του»!

Στους ίδιους «φιλήσυχους», που ήθελαν βιαστικά να απαλλαγούν από την υπόθεση, λες και κρατούσαν πατάτα βραστή που τους έκαιγε, θυμίζω ότι στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο ο ίδιος μαθητής τους, όπως και πολλά άλλα παιδιά τους, πληγώθηκε από συμπεριφορές εκπαιδευτικών και συμμαθητών σε βάρος του ως προερχόμενου από «ξένο τόπο», δηλαδή από την Ελλάδα!! Τι να γίνεται, άραγε, με τα παιδιά από άλλους τόπους και φυλές;!

Στο «συνάδελφο» με τις δέξινες «φιλελεύθερες» ικανότητες και την πρακτική ολοκληρωτισμού, που απομόνωσε και απειλήσε με εκδίωξη από το Παγκύπριο τον μαθητή μας, διότι, κατά το «εξουσιαστικό δίκαιο», «ήταν πρωταίτιος του ρεζιλέματος του σχολείου», θυμίζω ότι μέρες πολλές παρήλθαν και συγγνώμη δε ζήτησε! Μα η Κυπριακή Δημοκρατία χρειάζεται εκπαιδευτικούς με ανοιχτά μυαλά, πέρα από αγκυλώσεις και καθωστρεπισμούς.

Προσπερνά κάθε προσωπικό και παιδαγωγικό ζήτημα που εγείρουν οι πρακτικές εκπαιδευτικών του τύπου αυτού σαν τον Θρασύμαχο Κριτία Ανωνυμίδα. Αλλά αναμένει κανείς να απαντηθούν τα ερωτήματα που ο νεανίας μαθητής θέτει:

1. «Για κάτι τέτοιους πολέμησαν το 1974 τον τουρκικό ολοκληρωτισμό ο Κερκυραίος και ο Βαρωσιώτης ξάδελφος που

ακόμη αγνοούνται».

2. «Αγαπάτε αλλήλους» (Ιησούς Χριστός), «Ελληνες εισίν οι της ελληνικής παιδείας μετέχοντες» (Ισοκράτης), «Προτιμώ να αδικούμαι παρά να αδικώ» (Σωκράτης), «Καιρός να ερευνησώμεν τας εννοίας των προγόνων ημών και όχι μόνον τας λέξεις» (Αδ. Κοραΐς), «Οι παιδαγωγοί οφείλουν να παιδαγωγούνται» (Κάρολος Μάρξιος). Σημαίνουν άραγε τίποτα αυτές οι αρχές; Ξέχωρα από αυτά, η λιτή επιστολή της ομάδας έγραφε: «Λένε πως ο Έλληνας είναι μια ιδέα που υπερβαίνει τη στενότητα των συνόρων ενός χάρτη και που εκτείνεται πολύ πιο πέρα από την καταγωγή που αναγράφεται στο διαβατήριό!»

Ίσως, παιδιά, έπρεπε η επιστολή σας να φτάσει στα χέρια του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη. Ξέρετε, αυτόν που σε μια άλλη εποχή έγραφε για τους «βουλευμένους» στο ποίημα «Επιτύμβιον»: «Πέθανες – κι έγινες και συ: ο καλός. Ο λαμπρός άνθρωπος, ο οικογενειάρχης, ο πατριώτης. Τριάντα έξι στέφανα σε συνοδέψανε, τρεις λόγοι αντιπροέδρων, Εφτά ψηφίσματα για τις υπέροχες υπηρεσίες που προσέφερες.

Α, ρε Λαυρέντη, εγώ που μόνο το 'ξερα τι καθαρά ήσουν, τι κάλπικος παράς, μια ολόκληρη ζωή μέσα στο ψέμα. Κοιμού εν ειρήνη δε θα 'ρθω την ησυχία σου να ταράξω. (Εγώ, μια ολόκληρη ζωή μες τη σιωπή θα την εξαγοράσω πολύ ακριβά κι όχι με τίμημα το θλιβερό σου το σαρκίο)». Κοιμού εν ειρήνη. Ως ήσουν πάντα στη ζωή: ο καλός, ο λαμπρός άνθρωπος, ο οικογενειάρχης, ο πατριώτης.

Δε θα 'σαι ο πρώτος δα κι ο τελευταίος.»

Αλλά τι γράφω τώρα, το «Επιτύμβιον» είναι έξω από την ύλη των εξετάσεων... Κύριε Υπουργέ της Παιδείας και του Πολιτισμού, είναι καιρός για γενναίες αντιρατσιστικές πρωτοβουλίες στην Εκπαίδευση!

Ρατσισμός στα σχολεία; Να τον

Του Γεώργιου Κ. Μύαρη,
φιλόλογου-ερευνητή

Η νεανική παραβατικότητα, η βία στα σχολεία και στα γήπεδα, η παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντός και εκτός της εκπαίδευσης έχουν μια «υπόγεια» σύνδεση με συγκαλυμμένες ή φανερές μορφές και εκδηλώσεις της ρατσιστικής, δηλαδή της ολοκληρωτικής ιδεολογίας.

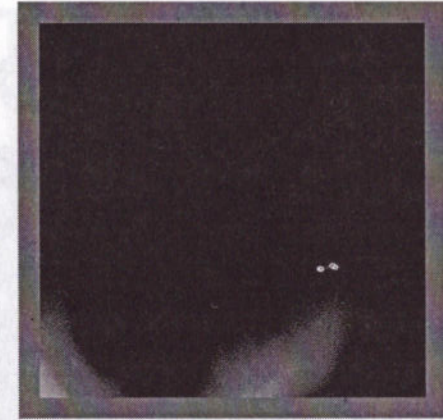
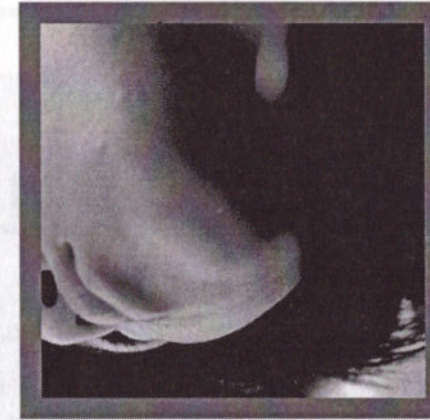
Εκπαιδευτικοί και γονείς ανησυχούν για τις λιγοστές ενέργειες ή και για τον στρουθοκαμηλισμό φορέων πολιτικών και κοινωνικών σχετικά με τα πολλαπλασιαζόμενα κρούσματα ξενοφοβίας ή κυρίως του κοινωνικού ρατσισμού. Βέβαια, αυτό ίσως εν μέρει εξηγείται από το ότι πολλοί έχουν μείνει στον κλασικό ορισμό του εναντίον φυλών ρατσισμού από τον Γκομπινό (Δοκίμιο για την ανισότητα των ανθρωπίνων φυλών, 1853-55) και «δε γνωρίζουν» τίποτα για τις μορφές κοινωνικού ρατσισμού ή για τον «κοινωνικό αποκλεισμό»!

Ωστόσο, η νεανική παραβατικότητα, η βία στα σχολεία και στα γήπεδα, η παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντός και εκτός της εκπαίδευσης έχουν μια «υπόγεια» σύνδεση με συγκαλυμμένες ή φανερές μορφές και εκδηλώσεις της ρατσιστικής, δηλαδή της ολοκληρωτικής ιδεολογίας.

Μας είναι γνώριμη η αναπαράγωγή αντιλήψεων που συνιστούν τον ιδεολογικό πυρήνα του κοινωνικού και φυλετικού ρατσισμού μέσα από προγράμματα σπουδών, επιλεκτικές διαδικασίες αμφίβολης παιδαγωγικής στόχευσης, εγ-

χειρίδια (!) σχολικών μαθημάτων, ομοιογενείς επιβαλλόμενες εκ των άνωθεν εκδηλώσεις και αμφιέσεις στρατοκρατικής έμπνευσης, στερεότυπα και προκαταλήψεις που ως απόνερα της ανάληψης κοινωνικής ζωής καθιστούν δυσάδη και αντιαισθητική την εκπαιδευτική καθημερινότητα. Κι έτσι επιβεβαιώνονται οι στωικοί φιλόσοφοι που είχαν μιλήσει για την «ψευδοπαιδεία των γνώσεων» που παρέχουν οι κατεστημένοι θεσμοί και απομακρύνουν από την ανάγκη για προσωπική αναζήτηση και επιλογή ενάρετων γνώσεων που απελευθερώνουν τον άνθρωπο.

Μάλλον, η ανάλυση αυτή έχει να κάνει περισσότερο με τους ενήλικες και τους νέους μιας ηλικίας γύρω στα 14 και πάνω. Όμως παραμένει το ερώτημα: Πώς μπορούν οι ιδέες που συγκροτούν μια δημοκρατική και διεθνιστική συμπεριφορά-τέτοια που προσιδιάζει στις σημερινές πολυπολιτισμικές, πολυεθνικές, πολυθρησκευτικές, πολυγλωσσικές κοινωνίες, να αποτελέσουν αντικείμενο μάθησης για τις μικρότερες ηλικίες; Διότι στα νηπιακά, τα παιδικά και τα πρώτα χρόνια της νιότης μάλλον κρίνεται σε με-

αντιμετωπίσουμε!

γάλο βαθμό η ποιότητα των ηθών. Μάλιστα, το ζητούμενο δεν είναι η ex cathedra διδασκαλία, αλλά η μάθηση μέσα από την αυτενέργεια, αφού ο προσανατολισμός σε δημιουργικά ιδανικά δεν απορρέει από «έτοιμες τροφές» των γνωστών χρησιμοθηρικών «φαστφουντάδικων». Ούτε και παράγεται στις αρχές του 21ου αιώνα από «ηθικοδιδασκτικές πομφόλυγες» (κοινώς φούσκες!). Πολλά δεδομένα της σχολικής ζωής έχουν αφήσει από προκαταλήψεις και παρεμφερείς κοινοτοπίες της «αυθόρμητης» ιδεολογίας έναντι των μαθητών ή των εκπαιδευτικών των προερχόμενων από «ξένο τόπο», καθώς «ο ρατσιστής είναι εκείνος που σκέφτεται ότι όλα όσα είναι διαφορετικά από τον ίδιο, απειλούν την ηρεμία του». Ενισχύονται στη συνέχεια από λαϊκιστικά μ.μ.ε. και πολιτικά πρόσωπα και κόμματα.

Στην Κύπρο, όπου ο πολύπαθος κυπριακός ελληνοισμός επιζητά την αλληλεγγύη κυβερνήσεων και πολιτών, ενσκήπτον (ή μήπως καλλιεργούνται μέσω ιδεολογικών καταλοίπων παρωχημένου «ελληνοχριστιανικού» λόγου και φασίζοντος προσανατολισμού;) αντιλήψεις αποκλεισμών και μισαλλοδοξίας. Αλλά βιώσαμε όσο λίγες χώρες, στις σύγχρονες περιπέτειές μας, το διαχωρισμό του λαού και την εθνοκάθαρση ιδίως από τον Ντενκτάς και τον τουρκικό στρατό. Ενώ πριν, και, κυρίως, κατά το φασιστικό πραξικόπημα και την τουρκική

εισβολή του 1974 καταπατήθηκε η αξία της ανθρώπινης ζωής και τα δικαιώματα όλων των πολιτών. Στην Κύπρο της οποίας σημαντικό μέρος του εργατικού πληθυσμού έζησε και ζει τη μετανάστευση σε άλλες χώρες, λιγοστεύει η ανεκτικότητα έναντι των μεταναστών εργαζόμενων. Ιδίως ανάμεσα σε νέους ασφαλείς για το μέλλον τους εμφολοχρούν τέτοιες απόψεις.

Ωστόσο, οι νέοι δε γεννιούνται ρατσιστές. Αλλά επηρεάζονται από περιβάλλοντα ενηλίκων που γειτνιάζουν σε ολοκληρωτικούς τρόπους σκέψης, ατομικιστικές βλέψεις, καταναλωτικές κενότητες. Οι νέοι και οι ηλικιωμένοι πολίτες βομβαρδίζονται καθημερινά από «επικοινωνιακά μέσα» που συγκαλύπτουν τις κοινωνικές αντιθέσεις, τη στέρηση των κοινωνικών δικαιωμάτων των «αποκλεισμένων» ατόμων, πλην αιχμαλώτων των καταναλωτικών στρατοπέδων συγκέντρωσης, ετερόνομων και συμπλεγματικών. Όπως στις άλλες ευρωπαϊκές κοινωνίες, παρά τις προσπάθειες αντιμετώπισης του ρατσισμού, υπάρχουν εκείνες οι αρνητικές κοινωνικές δομές και οι πνευματικές υστερήσεις που ευνοούν την ανάπτυξη διακρίσεων πολιτισμικού, κοινωνικού και φυλετικού περιεχομένου. Συνεπώς, ο «κοινωνικός αποκλεισμός» είναι πανταχού παρών και με ιδεολογικές λαϊκιστικές ή εθνικιστικές επικαλύψεις: η μειωτική συμπεριφορά, η περι-

φρόνηση και η προκατάληψη έναντι των γυναικών, των φτωχών κοινωνικών στρωμάτων, των ανειδίκευτων εργατών, των ανέργων, των εργαζόμενων και αναλφάβητων παιδιών, των ατόμων με ειδικές ανάγκες, των ναρκομανών ή των ασθενών με ανίατες ασθένειες και AIDS, των ομογενών παλινοοστούτων, των πολιτικών και οικονομικών προσφύγων, των μειονοτήτων, των «αποτυχημένων» ανεξαρτήτως εθνικής καταγωγής, των φορέων «ξένων» πολιτισμικών στοιχείων. Το πρόβλημα αφορά την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ευρώπη, την οικουμένη ολόκληρη.

Αλλά παρά τα μαύρα σύννεφα βρίσκεται σε εξέλιξη μια ανησυχία γόνιμη και δημιουργική σε ανταπόκριση με την κοινωνική ευαισθησία για την αντιμετώπιση των λογής ελλειμμάτων που υπάρχουν στις ντε φάκτο πολυπολιτισμικές κοινωνίες του καιρού μας. Ας τη στηρίξουμε!

Είναι ο ποιητής Νίκος Καρούζος που σημείωνε στο ποίημά «Απ' τις αγγελικές μου σημειώσεις»:

«Όσες φορές κουβέντιασα με τους λεγόμενους ανθρώπους αναγκάστηκα να σηκώσω τη φωνή μου γιατί δεν ανέχτηκα να μου σπάσουν τα υπέροχα κρύσταλλα της αιωνιότητάς.»

(Η δεύτερη εποχή, εκδ. Ερατώ, Αθήνα 1988).

Μια πρόταση της Διεθνούς Αμνηστίας

Η Διεθνής Αμνηστία είναι μια παγκόσμια, δημοκρατική, ανεξάρτητη οργάνωση πολιτών με δράση σε περισσότερες από 140 χώρες και περιοχές σε ολόκληρο το κόσμο, ενωμένη από την αποφασιστικότητα της να αγωνισθεί για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ΔΑ εργάζεται για την παγκόσμια αλληλεγγύη, τα μέλη της προέρχονται από διαφορετικούς πολιτισμούς, κοινωνικές τάξεις καθώς και διαφορετικές πεποιθήσεις. Από την ίδρυση της το 1961 υπέβαλε εκκλήσεις εκ μέρους χιλιάδων θυμάτων των οποίων τα ανθρώπινα τους δικαιώματα παραβιάστηκαν. Πολλές φορές οι εκκλήσεις αφορούν κατάφορες παραβιάσεις δικαιωμάτων παιδιών όπως είναι το δουλεμπόριο παιδιών, η στράτευση παιδιών, η επιβολή της θανατικής ποινής σε παιδιά και η μεταχείριση τους από το σύστημα δικαιοσύνης, δηλαδή τις διωκτικές αρχές και το σύστημα απονομής της δικαιοσύνης..

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ και ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΠΑΡΑΒΑΤΕΣ

Χάρης Μαμαντόπουλος

Η ΔΑ διαπιστώνει ότι πολλές φορές τα παιδιά που συλλαμβάνονται από την αστυνομία τυχάνουν κακής μεταχείρισης και συχνά βασανίζονται. Τα νομικά τους δικαιώματα παραμερίζονται, κρατούνται κάτω από άθλιες συνθήκες διαβίωσης και πολλές φορές μοιράζονται κελιά με ενήλικες. Σε πολλές περιπτώσεις τους στερείται το δικαίωμα για μια δίκαιη δίκη και καταδικάζονται σε ποινές οι οποίες δεν είναι σύμφωνες με το δίκαιο ανηλίκων.

Επίσης θεωρεί ότι οι ανήλικοι είναι υποκείμενα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ότι τα δικαιώματα των παιδιών είναι το μέλλον μας. Η παραβίαση των δικαιωμάτων ανηλίκων δημιουργεί ανθρώπους με λιγότερο αυτοσεβασμό και κατ'επέκταση ανθρώπους που δε θα διστάσουν να παραβιάσουν στο μέλλον τα δικαιώματα των άλλων. Θεωρεί ότι τα δικαιώματα του παιδιού όπως αυτά κατοχυρώνονται στη σύμβαση των δικαιωμάτων του παιδιού, η οποία κυρώθηκε από όλες τις χώρες του κόσμου εκτός από τη Σομαλία και τις ΗΠΑ, θα πρέπει να υιοθετηθούν, εφαρμοσθούν και προστατευτούν από όλες τις κυβερνήσεις. Όλες οι κυβερνήσεις πρέπει να υιοθετήσουν όλα τα δικαιώματα των ανηλίκων και να σεβαστούν ότι τα παιδιά θα πρέπει να τυχάνουν μεταχείρισης σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου ανηλίκων όπως προβλέπεται από τη σύμβαση των δικαιωμάτων του παιδιού.

Η Δ. Α θεωρεί ότι η ειδική- μεταχείριση των ανηλίκων πα-

ραβατών είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τα δικαστήρια ανηλίκων γιατί:-

1. Οι ανήλικοι παραβάτες όταν δικάζονται από τα Δικαστήρια που δικάζουν ενήλικες έρχονται σε επαφή με αυτούς με αποτέλεσμα να επηρεάζονται από αυτούς.
2. Τα Δικαστήρια που δικάζουν ενήλικες μεταξύ άλλων αποσκοπούν και στη τιμωρία του δράστη για να εκφράσουν την δυσαρέσκεια του κοινωνικού συνόλου προς αυτούς. Το Δικαστήριο ανηλίκων είναι από τους θεσμούς στην κοινωνία όπου οι ανάγκες των παιδιών είναι ύψιστης σημασίας και πρέπει η θέληση τους να βοηθήσουν τα παιδιά να καθορίσει το πεδίο εργασίας τους. Τα Δ. Ανηλίκων θα πρέπει να έχουν ως απόλυτη προτεραιότητα τους τα παιδιά. Ο πιο γνωστός χαρακτήρας του δικαστηρίου είναι τιμωρητικός όμως δεν πρέπει να είναι μόνο αυτό. Τα δικαστήρια συχνά έρχονται αντιμέτωπα με δύσκολες περιπτώσεις όπως κακοποιησεις παιδιών, παραμέληση παιδιών και περιπτώσεις που αφορούν τη διακοπή των γονικών δικαιωμάτων όπου θα πρέπει να ξεχωρίσουν μεταξύ παραβατικότητας και εξάρτησης.

Ένα άλλο ζήτημα που τίθεται είναι το κατώτατο όριο ηλικίας για τη ποινική ευθύνη των ανηλίκων. Κανένα παιδί δεν πρέπει να εκδικάζεται ως ενήλικας χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι περιστάσεις και η σοβαρότητα του αδικήματος.

Στην Κύπρο το δέκατο έτος καθορίζεται ως ηλικία έναρξης της ποινικής ευθύνης. Αυτό δείχνει ότι η πολιτεία δεν εκτιμά το κακό που θα μπορούσε να προκαλέσει στην υγιή ανάπτυξη του παιδιού σ' αυτή την ηλικία.

Όταν η ποινική ευθύνη αρχίζει στην ηλικία των 10 ετών, το

Στην Κύπρο το δέκατο έτος καθορίζεται ως ηλικία έναρξης της ποινικής ευθύνης. Αυτό δείχνει ότι η πολιτεία δεν εκτιμά το κακό που θα μπορούσε να προκαλέσει στην υγιή ανάπτυξη του παιδιού σ' αυτή την ηλικία

αποτέλεσμα είναι ότι περισσότεροι νέοι θα γίνουν μέρος του ποινικού συστήματος των ανηλίκων. Η φυλάκιση των ανηλίκων πρέπει να είναι το ύστατο μέτρο και θα πρέπει να χρησιμοποιείται όσο το δυνατό για μικρότερη χρονική περίοδο ενώ τα παιδιά θα πρέπει να διαχωρίζονται από τους ενήλικες στις φυλακές.

Οτι μπορεί να γίνει για τους ανήλικους στις φυλακές σίγουρα μπορεί να γίνει καλύτερα στην κοινωνία εάν η πολιτεία και η κοινωνία έχουν φροντίσει για τη προσήκουσα υποδομή προς επίτευξη αυτού του σκοπού.

Μέσα στα 10 χρόνια από τη υιοθέτηση της σύμβασης των δικαιωμάτων του παιδιού πολλά κράτη υιοθέτησαν το δίκαιο ανηλίκων για να διασφαλίσουν τα δικαιώματα των παιδιών που πηγάζουν από τη σύμβαση, καθώς και άλλων διεθνών οργάνων. Σε άλλες χώρες το δίκαιο των ανηλίκων είναι υπό δημιουργία και αναμένεται να εφαρμοσθεί.

Ένας μεγάλος αριθμός χωρών στον κόσμο, πρέπει να πάρει θέση και να εισαγάγει στη νομοθεσία του το δίκαιο ανηλίκων σύμφωνα με τη Σύμβαση. Μια από αυτές τις χώρες είναι και η Κύπρος.

Τα παιδιά δεν πρέπει να πέφτουν θύματα διαφόρων καταστάσεων που παραβιάζουν τις διεθνείς προδιαγραφές. Συχνά τα παιδιά κρατούνται στις φυλακές με τους ενήλικες και είναι υποκείμενα κακομεταχείρισης στα χέρια φρουρών και άλλων κρατουμένων. Επίσης τα παιδιά τα οποία κρατούνται, συχνά αντιμετωπίζουν πρόβλημα κακής διατροφής, και ανάπτυξης, ιατρικής περίθαλψης, ψυχολογικής υποστήριξης και διαπαιδαγώγησης. Σαν αποτέλεσμα δε μπορούν να επανενταχθούν στη κοινωνία και αντιμετω-

πίζουν διάφορα κοινωνικά και ψυχολογικά προβλήματα. Ως Δ.Α. εισηγούμαστε όπως όλες οι χώρες ανά το παγκόσμιο συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου, ακολουθήσουν τις πιο κάτω θέσεις για να διασφαλίσουν τα ΑΔ του παιδιού και να εισαγάγουν το δίκαιο των ανηλίκων στη χώρα τους.

1. Όλες οι κυβερνήσεις πρέπει να δημιουργήσουν δίκαιο ανηλίκων το οποίο να διασφαλίζει τα δικαιώματα των παιδιών.
2. Τα παιδιά ουδέποτε πρέπει να φυλακίζονται για πράξεις που δεν είναι αδικήματα εάν διαπραχθούν από ενήλικες.
3. Οι συνθήκες κράτησης και φυλάκισης πρέπει να εναρμονίζονται με τις διεθνείς προδιαγραφές.
4. Τα παιδιά ουδέποτε πρέπει να κρατούνται σε φυλακές μαζί με ενήλικες.
5. Πρέπει να έχουν τακτική επαφή με μέλη της οικογένειάς τους, δικηγόρους και άλλους που πρέπει να τους διαπαιδαγωγήσουν κατάλληλα μέσα στη φυλακή καθώς επίσης ψυχολόγους και κοινωνιολόγους.

Το καλύτερο συμφέρον του παιδιού θα πρέπει να είναι η σωστή καθοδήγηση πέραν από όλες τις διαδικασίες και τα διαδικαστικά συστήματα που αφορούν τα παιδιά. Ο πρωταρχικός σκοπός πρέπει να είναι η προστασία και η προαγωγή των θεμελιωδών δικαιωμάτων των παιδιών καθώς επίσης πρέπει να δίνεται μεγαλύτερη ευκαιρία στους νέους παραβάτες για επανένταξη τους στην κοινωνία. Τέλος η θέση μας σαν Δ. Α. καταδικάζει τη θανατική ποινή και ειδικά εναντίον των ανηλίκων με οργανωμένες εκστρατείες απέναντι στη ποινή του θανάτου. ☐

ΑΡΚΕΤΑ!

Σε όλο τον κόσμο, σε όλα τα καθεστώτα, κυβερνήσεις τιμωρούν εκείνους που κάνουν το λάθος να έχουν διαφορετικές ιδέες. Τους κρατούν στη φυλακή, συχνά χωρίς δίκη ή μετά από δίκες παρωδίες.

Τους βασανίζουν. Τους εκτελούν. Τους «εξαφανίζουν».

Σε Βορρά και Νότο, ολόκληροι πληθυσμοί υφίστανται διώξεις μόνο και μόνο για την καταγωγή τους, τη γλώσσα τους ή το χρώμα του δέρματός τους.

Οι υπεύθυνοι θα ήθελαν να τα ξεχνούσαμε όλα αυτά.

Όμως σε ολόκληρο τον κόσμο υπάρχουν πολίτες, όπως εσείς κι εμείς, που αρνούνται να αποδεχτούν το απαράδεκτο.

Περνώντας από τα λόγια στα έργα, καταγγέλλουν τα ψέματα των μεν και τη συνένοχη σιωπή των δε. Δε ζητούν παρά την αλήθεια και τη δικαιοσύνη.

Από το 1961, η Διεθνής Αμνηστία συσπειρώνει τους πολίτες αυτούς σε μια συνομοσία ελπίδας για την προστασία των αδικημένων του κόσμου.

Ανθρώπινα δικαιώματα, τώρα!

Η Διεθνής Αμνηστία δε ζητά τίποτα παραπάνω από το σεβασμό των διεθνών συμβάσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, που παραβιάζονται από τα ίδια τα κράτη που επίσημα τις έχουν αποδεχτεί. Ακρογωνιαίο λίθο της δουλειάς της οργάνωσης αποτελεί η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου που υιοθετήθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη, στις 10 Δεκεμβρίου 1948.

Για να είναι πιο αποτελεσματική, η Διεθνής Αμνηστία επικεντρώνει τη δράση της στην υπεράσπιση μερικών θεμελιωδών ελευθεριών. Η οργάνωση ζητά:

- άμεση και χωρίς όρους απελευθέρωση των κρατούμενων συνείδησης
- έντιμες δίκες μέσα σε εύλογο χρόνο για τους πολιτικούς κρατούμενους
- κατάργηση των βασανιστηρίων, της θανατικής ποινής και κάθε σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας
- τερματισμό των «εξαφανίσεων», των εξωδικαστικών εκτελέσεων και των πολιτικών δολοφονιών

Κρατούμενοι συνείδησης και πολιτικοί κρατούμενοι

Βρίσκονται στη φυλακή για τις πολιτικές ή θρησκευτικές τους πεποιθήσεις, για την εθνική τους καταγωγή, για τη γλώσσα που μιλούν ή ακόμα και για το φύλο τους. Δεν έχουν ασκήσει βία, δεν έχουν καν υποστηρίξει τη χρήση της. Αυτοί είναι οι κρατούμενοι συνείδησης.

«Η ελευθερία της γνώμης και της έκφρασης είναι δικαίωμα κάθε απόμους» σύμφωνα με την Οικουμενική Διακήρυξη, όμως, μισό αιώνα μετά την υπογραφή της, κρατούμενοι συνείδησης υπάρχουν σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης.

Άλλοι κρατούμενοι αντιμετωπίζουν την οργή του κράτους επειδή ήρθαν σε ευθεία αντιπαράθεση μαζί του. Οι πολιτικοί κρατούμενοι συχνά καταδικάζονται με συνοπτικές διαδικασίες, ή απλώς «προφυλακίζονται» για πάντα. Όμως, ακόμη κι αν υποστηρίξαν ή χρησιμοποίησαν βία, έχουν το δικαίωμα σε μια έντιμη δίκη, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Η Διεθνής Αμνηστία θεωρεί κρατούμενους συνείδησης όσους αντιρρησίες συνείδησης φυλακίζονται, μεταξύ άλλων, επειδή οι νόμοι της χώρας τους δεν τους δίνουν τη δυνατότητα να εκφράσουν τις αντιρρήσεις τους σε κάποιο συγκεκριμένο χρόνο, και να επιτελέσουν εναλλακτική θητεία μη τιμωρητικού χαρακτήρα.

Η Διεθνής Αμνηστία τέλος αντιτίθεται:

- Στην παροχή τεχνολογίας και υλικού από το στρατό, τις δυνάμεις ασφαλείας ή την αστυνομία ενός κράτους προς ένα άλλο, όπως για παράδειγμα την παροχή εκπαίδευσης ή όπλων, όταν μπορεί εύλογα να υποστηριχθεί ότι αυτά συμβάλλουν στην παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από το δεύτερο κράτος
- Στις παράνομες δολοφονίες κατά τη διεξαγωγή ενόπλων συγκρούσεων
- Στην παραγωγή και τη χρήση ή τη διακίνηση όπλων που προκαλούν αδιάκριτους φόνους, και κυρίως ναρκών κατά προσωπικού.

Μια συνομοσία ελπίδας

Γράμματα, τηλεγραφήματα, κάρτες, τέλεξ και φαξ, για την υπεράσπιση της ανθρωπίνης ζωής και αξιοπρέπειας. Η δράση της Διεθνούς Αμνηστίας στηρίζεται κατά κύριο λόγο στη μαζική αποστολή γραμμάτων – εκκλήσεων στις κυβερνήσεις που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ο συντονισμός των ενεργειών εκατοντάδων χιλιάδων μελών της οργάνωσης μπορεί να οδηγήσει σε έναν καταγισμό γραμμάτων – ένα μήνυμα που οι υπεύθυνοι δύσκολα αγνοούν.

Η Διεθνής Αμνηστία σήμερα έχει αναπτύξει ένα πλήρες «οπλοστάσιο» τεχνικών πίεσης, προκειμένου να παραμείνει αποτελεσματική μπροστά στις νέες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων:

- Πολύμηνες ή ετήσιες εκστρατείες για την καταγγελία και των τερματισμό των μαζικών παραβιάσεων
- Επείγουσες ενέργειες για την άμεση παρέμβαση σε περιπτώσεις που απαιτούν γρήγορη δράση ή
- Φακέλους Δράσης για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων περιπτώσεων παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που χρειάζονται μακρόχρονη δουλειά.

Η έρευνα και η τεκμηρίωση στην υπηρεσία της αλήθειας

Χιλιάδες γράμματα, καταγγελίες, μαρτυρίες, εκκλήσεις για βοήθεια και αναφορές φτάνουν κάθε μήνα στο Τμήμα Έρευνας της Διεθνούς Αμνηστίας. Όλες εξετάζονται εξονυχιστικά, διασταυρώνονται και επιβεβαιώνονται. Αποστολές επί τόπου, συνεντεύξεις, συναντήσεις με

τις αρχές, τα θύματα και τις οικογένειές τους έχουν ως στόχο τη λεπτομερή περιγραφή της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε μια χώρα καθώς και τη συγκέντρωση όσο το δυνατόν περισσότερων στοιχείων για μεμονωμένες περιπτώσεις παραβιάσεων. Η εγκυρότητα των πληροφοριών που έχει εξασφαλίσει η Διεθνής Αμνηστία, αποτελεί έναν ακόμη παράγοντα της αποτελεσματικότητας της οργάνωσης. Η πληροφόρηση της κοινής γνώμης, ενάντια στη σιωπή, τη λήθη και την αδιαφορία για την τύχη των συνανθρώπων μας. Η πίεση προς τις κυβερνήσεις δεν προέρχεται μόνο από τα μέλη της Διεθνούς Αμνηστίας. Κάθε ενημερωμένος πολίτης μπορεί να συνεισφέρει με το δικό του τρόπο.

Η ετήσια έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας, αλλά και κάθε δελτίο τύπου ή αναφορά για κάποια χώρα, ρίχνουν φως σε παραβιάσεις που χρειάζονται την κάλυψη του σκότους για να συνεχιστούν.

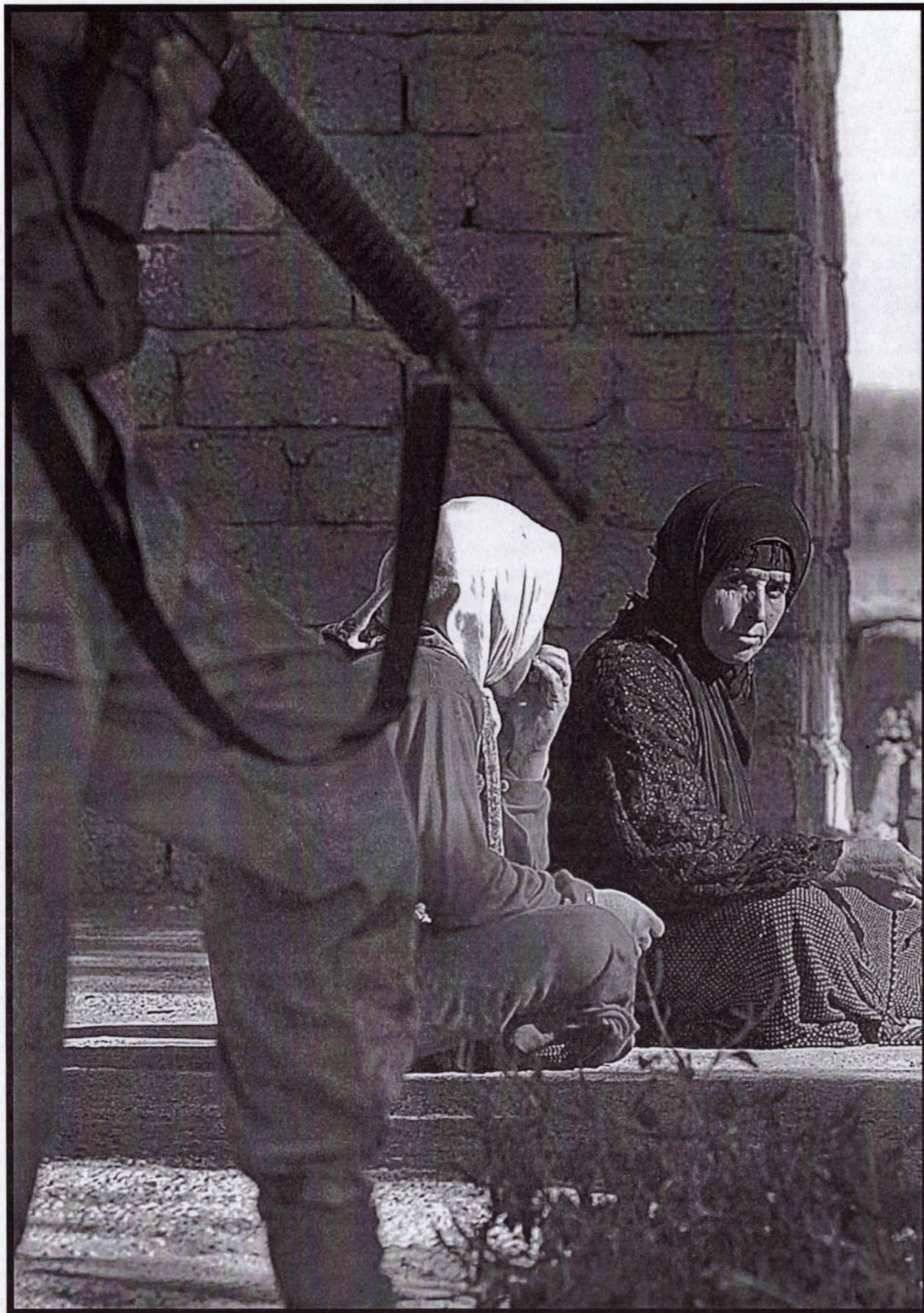
Η ανεξαρτησία της Διεθνούς Αμνηστίας από κυβερνήσεις, πολιτικές γραμμές και θρησκευτικές πεποιθήσεις, ακρογωνιαίος λίθος της δράσης της

Η Διεθνής Αμνηστία δε ζητά ούτε δέχεται χρήματα από κυβερνητικές πηγές, κόμματα ή διακρατικούς οργανισμούς. Τα έσοδά της προέρχονται από τις συνδρομές των μελών της, την πώληση εκδόσεων και τις δωρεές του κοινού.

Δεν υποστηρίζουμε ούτε είμαστε αντίθετοι προς οποιαδήποτε κυβέρνηση ή πολιτικό σύστημα. Δε συμφωνούμε αναγκαστικά, ούτε διαφωνούμε με τις απόψεις των ατόμων των οποίων τα δικαιώματα προσπαθούμε να προστατέψουμε. Είμαστε μια δημοκρατική οργάνωση που λογοδοτεί μόνο στα μέλη της.

Η προσφορά της Διεθνούς Αμνηστίας έχει αναγνωριστεί από την παγκόσμια κοινότητα με το Νόμπελ Ειρήνης, το βραβείο «Αριστοτέλης» του Ιδρύματος Ωνάση και το βραβείο των Ηνωμένων Εθνών για τη συμβολή της στην προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η οργάνωση έχει συμβουλευτικό ρόλο στον Ο.Η.Ε., το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Οργανισμό Αμερικανικών Κρατών και τον Οργανισμό Αφρικανικής Ενότητας.

Το ζύπνημα της φιλελεύθερης Αγγλίας

Του John Pilger

Εμείς είμαστε οι πολλοί, εκείνοι οι λίγοι. Εκατομμύρια έχουν σπάσει τη συνηθισμένη τους σιωπή για να διασώσουν τις ευγενείς ιδέες της ελευθερίας και της δημοκρατίας από τη συρρικνούμενη αυλή του Τόνυ Μπλαιρ.

Μια

επική ντροπή και σιωπή καλύπτουν μεγάλο μέρος της φιλελεύθερης Αγγλίας. Η ντροπή και η σιωπή βρίσκονται στο προσκήνιο του πολιτικού θεάτρου μιας φρενιτώδους δραστηριότητας, με τους ηθοποιούς να τρέχουν από τη μια στην άλλη πλευρά της εθνικής σκηνής, εκστομίζοντας τα παραμύθια και τις διαψεύσεις τους, μαζί και τις ήσσονος σημασίας αποκαλύψεις τους, όπως στον "Εχθρό του Λαού" τον Ίψεν. Από το δικό τους εξώστη ξεπροβάλλουν τα μίντια με ακατανόητες χειρονομίες εναντίον της αλήθειας, έτσι που οι επίσημες ενοχές να ελαχιστοποιούνται. Είναι αυτό που είναι γνωστό στο BBC ως αντικειμενικότητα...

Η ντροπή και η σιωπή έφτασαν ένα είδος κρεσέντο στη διάρκεια του τελευταίου συνεδρίου του Εργατικού Κόμματος. Όπως ανέφεραν δημοσιογραφικές πληροφορίες, εκατοντάδες φιλελεύθεροι άνθρωποι χειροκροτούσαν όρθιοι τον Πρωθυπουργό για 7 1/2 ολό-

κληρα λεπτά, χορογράφοντας στην προσποίηση τους, όπως οι επιζώντες σταϊκοί μιας θρησκευτικής ομάδας. Χειροκροτούσαν τη γλοιώδη παραποίηση της μοναδικής αλήθειας που είχε σημασία: ότι είχε [ο Πρωθυπουργός] διαπράξει ένα τεράστιο και αιματοβαμμένο έγκλημα εν ονόματί τους και εν ονόματί μας. Ήταν πράγματι ένα θέαμα που σκανδάλιζε.

Για εκείνους που είναι προσκολλημένοι στο Μπλαιρ, το τελευταίο τους καταφύγιο είναι να τον κάνουν να φαίνεται σαιχητηρικός: να τον περιβάλουν με την τραγωδία και τον εξανθρωπισμό των "ανοησιών" και των "χοντρών λαθών" που θα μπορούσαν να στρέψουν αλλού την προσοχή από τα αχνάρια του αίματος και να αποκρύψουν την ευθύνη της οποίας είναι συμμετοχος, στη σφαγή και τη δυστυχία χιλιάδων ανδρών, γυναικών και παιδιών, των οποίων την τύχη εσφράγισε μυστικά και μέσα από ψεύδη, μαζί με τον ασυ-

γκράτητο Αμερικανό πολέμαρχο. Τώρα γνωρίζουμε την πραγματική αλήθεια: και εμείς είμαστε η πλειοψηφία. Χρησιμοποίησε εδώ το "εμείς", όπως το χρησιμοποίησε το 1838 ο Χαρτιστής* James Bronterre O'Brien, για να ξεχωρίσει το μέσο Αγγλο από τους "αλήτες" που καταπιέζουν "αυτό που ονομάζουμε αποικίες μας και που ανήκουν στους εχθρούς μας". Η εγκληματικότητα του Μπλαιρ και της συρρικνούμενης αυλής του γίνεται αισθητή σ' ολόκληρη τη χώρα. Και βάζει στο περιθώριο εκείνους από το κόμμα των Εργατικών που ακόμα εκλιπαρούν: "Ακουσέ μας Τόνυ" και "Παρακαλούμε να είσαι πιο ταπεινόφρων Τόνυ". Η σιωπή διασήμων φιλελευθέρων γίνεται κατανοητή. Αξίζει να θυμηθούμε τη γραμμή που τράβηξαν το 1997 μεταξύ του "νέου" και του "παλιού". Χωρίς την παραμικρή αμφιβολία το νέο "μάς έκανε". Το νέο ήταν ένα εκμοντερνισμένο σύστημα το οποίο

πραγματικότητα. Για τον Μπλαιρ το θέμα ήταν πάντα ταξικό. Όταν οι καιροί ήταν πιο ασφαλείς, η φιλελεύθερη πτέρυγα της μεσαίας τάξης θα παραχωρούσε ένα δυο σκαλοπάτια της σκάλας της σε κείνους που βρίσκονταν χαμηλότερα. Βέβαια η σκάλα ρυμουλκίστηκε από τη Μάργκαρετ Θάτσερ, καθώς η επανάσταση της απλωνόταν πέρα από τους ανθρακωρύχους και τους μεταλλεργάτες, στα προάστια και τις ταρράτσες της αριστοκρατίας, όπου οι μεσαίας τάξης διευθυντές βρέθηκαν ξαφνικά "παραμερισμένοι" και "πλεονάζοντες". Ήταν σ' αυτού του είδους τους ανθρώπους που το Εργατικό Κόμμα κάτω από τον Neil Kinnock, στη συνέχεια τον John Smith και μετέπειτα τον Μπλαιρ, προσέβλεπε για να κερδίσει την εξουσία. Η Μεσαία Τάξη έγινε ο πολιτικός κώδικας, καθώς οι μεσαίες τάξεις, προσπαθούσαν πάνω απ' όλα να αποκαταστήσουν το στάτους και τα προνόμιά τους. Για να δι-

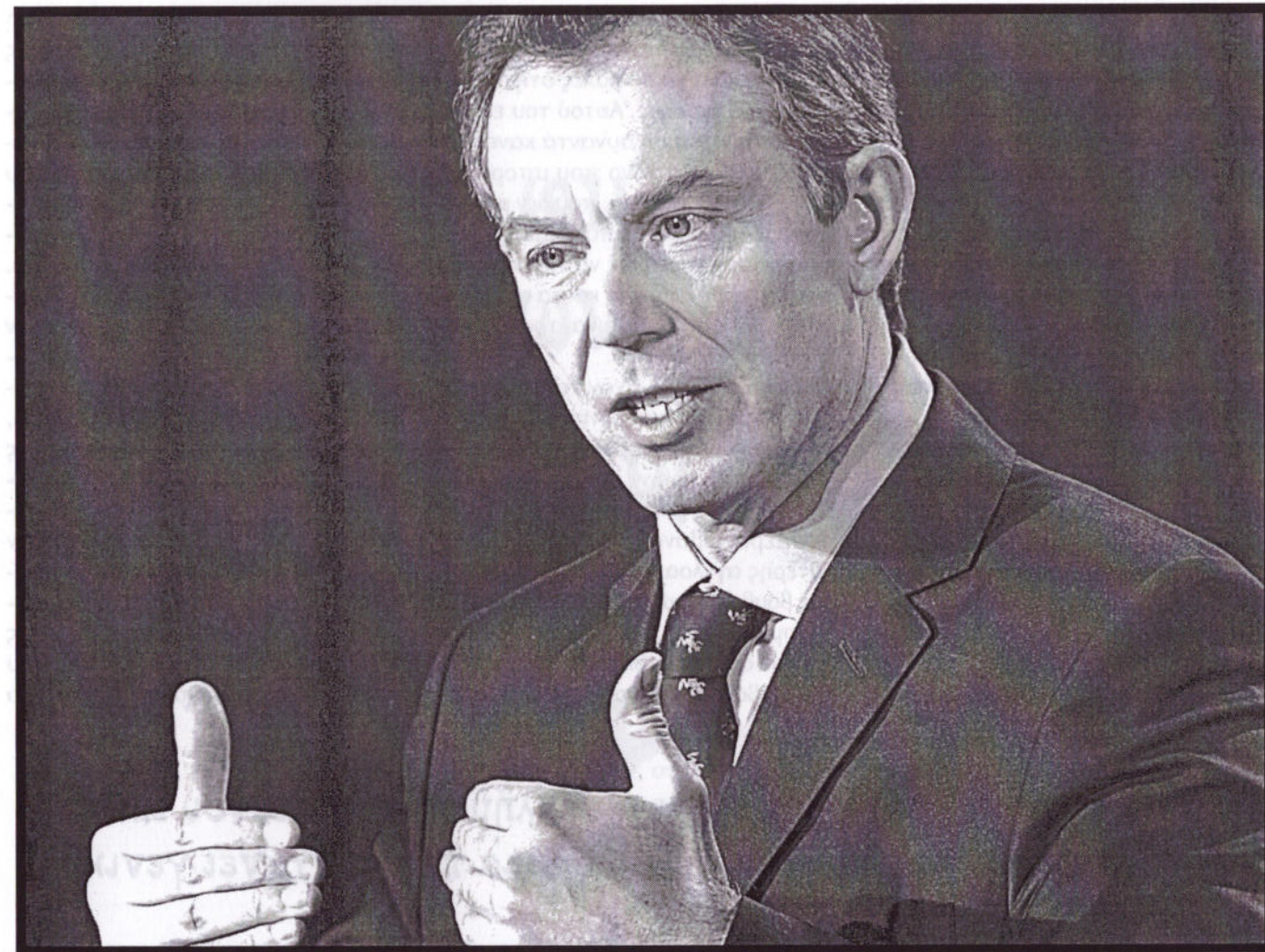
λιο της μεσαίας τάξης, παρόμοιο μ' αυτό που περιέγραψε ο John Major όταν λαχταρούσε τις ποδηλάτριες γεροντοκόρες, το κρίκετ και τη ζεστή μπύρα. Και δεν αναφερόταν στο γεγονός ότι ένας στους τέσσερις Βρετανούς ζούσε τότε στην ανέχεια. Όταν ο Μπλαιρ εξελέγη με λιγότερες ψήφους απ' ότι ο Major πήρε το 1992, τα κύρια όργανα του φιλελευθερισμού ήταν έξαλλα. "Στο καλό ξενοφοβία" και "Το Φόρεϊν Όφφισ λέει Γεια σου κόσμε, με θυμάσαι;", επέχαιρε ο Observer... Ο Μπλαιρ, έλεε η εφημερίδα, επρόκειτο σε λίγες βδομάδες να υπογράψει το Κοινωνικό Κεφάλαιο της Ε.Ε., θα προωθούσε "νέους κανόνες για τα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον σε παγκόσμια βάση", θα απαγόρευε τις νάρκες ξηράς, θα επέβαλλε "νέους σκληρούς περιορισμούς σε όλες τις άλλες πωλήσεις πολεμικού υλικού" και θα έθετε τέλος στην παράδοση προδιαγραφής πολιτικής "του

Το νέο ήταν ένα εκμοντερνισμένο σύστημα το οποίο ονομάζεται νεοφιλελευθερισμός, που είναι τόσο παληό και ληστρικό όπως και το θατσερικό του μοντέλλο

ονομάζεται νεοφιλελευθερισμός, που είναι τόσο παληό και ληστρικό όπως και το θατσερικό του μοντέλλο. Η προπαγάνδα τους καταπίεσε την οποιαδήποτε αξιόπιστη ένδειξη (όπως την αξιόλογη Έρευνα για την Κοινωνική Συμπεριφορά των Βρετανών), που καμιά δεν άφηγε αμφιβολία ότι οι περισσότεροι Βρετανοί είχαν "παληές" προτεραιότητες και απέρριπταν την ανελέητη άρνηση του Μπλαιρ να αναδιανέμει τον εθνικό πλούτο από τους πλούσιους στους φτωχούς και να προστατεύσει τις δημόσιες υπηρεσίες, πράγματα τόσο σημαντικά στη ζωή του μέσου Βρετανού. Ακριβώς όπως απέρριπταν τον από μέρους του εναγκαλισμό του City και της πολεμοκάπηλης αμερικάνικης κυριαρχίας. Ο μύθος για τον Μπλαιρ ήταν ότι ήταν "δογματικά αποχρωματισμένος" (Roy Hatlarsley). Οσοδήποτε αντίθετη ήταν η

καιολογηθούν οι πραγματικοί σκοποί του σχεδίου του Μπλαιρ, παιζόταν ένα ιδεολογικό παιχνίδι Scrabble. Μάλιστα για μικρό διάστημα προωθήθηκε η θεωρία του "stake holder" αυτού που κρατά τα στοιχήματα, ενώ άρχιζε ταυτόχρονα η φλυαρία για την κοινωνία των πολιτών. Και τα δυο ήταν καινούριοι όροι για τις παλιές ελίτ. Η αρχαϊκή λέξη "διακυβέρνηση" χρησιμοποιήθηκε για να συσκοτίσει την πραγματική σοσιαλδημοκρατία. Εξεδηλώθη επίσης ενθουσιασμός για τις ιδέες κάποιου Αμερικανού "κοινοτικού" γκουρού, που έγραφε βιβλία από ψυχόφουσες που εντυπωσίαζαν τον Μπιλ Κλίντον. Ταυτόχρονα μια "δεξαμενή ιδεών" που ονομαζόταν Δήμος, γέμιζε τις σελίδες της Guardian στις ημέρες που δεν υπήρχε πολλή ύλη, με κούφιες κομφόττες. Μέσα απ' όλα αυτά προωθήθηκε κάτι που ονομάστηκε "Μέση Αγγλία", ένα ειδύ-

αγροτόσπιτου". Με εξαίρεση την απαγόρευση για τις νάρκες, θέμα που είχε ήδη ανακινηθεί, όλα τα άλλα ήταν ένα ψέμα. Μετά ήταν "Η ευημερία: το New Deal". Ο Υπουργός Οικονομικών, έλεε ο Observer, ετοιμάζεται να εξαγγείλει το πιο ριζοσπαστικό Προϋπολογισμό Ευημερίας από το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο". Εν αντιθέσει, αυτό που ανήγγειλε ο Υπουργός ήταν ένα σχέδιο "ευημερίας στη δουλειά", το οποίο ήταν φτωχή απομίμηση αποτυχημένων και αντιδραστικών σχεδίων που είχαν ήδη δοκιμάσει οι Συντηρητικοί και η διοίκηση Κλίντον. Δεν υπήρχε new deal. «Ένας προϋπολογισμός για το λαό» έλεε πρωτοσελίδα ο Independent, από πάνω από ένα σκίτσο του Υπουργού Οικονομικών που ήταν ντυμένος όπως ο Oliver Cromwell. Κάτι που ήταν δύσκολο να κατανοήσει κάποιος... Εκτός

από μερικά ψίχουλα για την υγεία και την παιδεία και κάποιους απρόσμενους φόρους σε επιχειρήσεις δημοσίας ωφελείας, που τα τεράστια κέρδη τους εύκολα θα μπορούσαν να απορροφήσουν, ο πρώτος προϋπολογισμός του Brown προερχόταν από την άκρα δεξιά, έτσι που έκανε το συντηρητικό προκάτοχό του να φαντάζει Κεϋνσιανός. Και μέχρι της στιγμής, ούτε γι' αυτό έγινε οποιαδήποτε αναφορά. Για δεκαοκτώ χρόνια, οι περισσότεροι ψηφοφόροι των Εργατικών υφίσταντο περικοπές στην παιδεία, τις κοινωνικές ασφαλίσεις, την ανικανότητα λόγω αναπηρίας καθώς και άλλα οφέλη. Οσοδήποτε δεν αντέστρεψε ούτε ένα απ' αυτά ο Brown, συμπεριλαμβανομένης και της φορολογικής βάσης που επιτρέπει στο Rupert Murdoch και τους όμοιους του να αποφεύγουν να πλη-

ρώνουν δεκάδες εκατομμύρια λιρών στο Αρχιταμείο. Σήμερα, ουσιαστικά τίποτε δεν έχει αλλάξει. Ένας στους τέσσερις Βρετανούς συνεχίζει να γεννιέται στην ένδεια, μια ένδεια που επετάθει κάτω από το καθεστώς των Μπλαιρ και Brown και που παραμένει η κύρια αιτία των ψηλότερων συντελεστών κακής υγείας, των δυστυχημάτων, της παιδικής θνησιμότητας, της αποχής από το σχολείο καθώς και της χαμηλής σχολικής απόδοσης. "Η Νέα Ειδική Σχέση" ήταν τα επόμενα καλά νέα, με τους Μπλαιρ και Κλίντον να αλληλοκοιτάζονται στα μάτια στον κήπο του No. 10 της Downing Street. Εδώ, σύμφωνα με πρωτοσέλιδο του Independent, δόθηκε η σκυτάλη από μια εφησυχασμένη και χωρίς στόχους αμερικάνικη προεδρεία, στο ζωηρό και παντοδύναμο Μπλαιρισμό". Ήταν αυτό που εκτόξευσε τον Μπλαιρ

στην αυτοκρατορική του βία. Ο νέος πρωθυπουργός, έγραφε ο Hugo Young, "θέλει να δημιουργήσει έναν κόσμο που κανείς από μας δε γνώρισε, όπου οι νόμοι της πολιτικής βαρύτητας ανατρέπονται". Στην εποχή του Μπλαιρ, "η ιδεολογία έχει εξολοκλήρου παραδοθεί σε αξίες... δεν υπάρχουν ιερές αγελάδες και καθόλου απολιθώματα στο έδαφος, πάνω από τα οποία το μυαλό θα μπορούσε να περιφέρεται, σε αναζήτηση μιας καλύτερης Βρετανίας". Μέχρι τη στιγμή που ο Ρόμπιν Κούκ έκαμε έναρξη της επονειδιστής δήλωσης πολιτικής, όπου έβαζε τα ανθρώπινα δικαιώματα "στην καρδιά" της εξωτερικής πολιτικής, υποσχόμενος να ανασκοπήσει τις πωλήσεις πολεμικού υλικού με "ηθικά" κριτήρια, ούτε μια φωνή σκεπτικισμού δεν είχε ακουστεί, που να προέρχεται από τα φιλελεύ-

θερα κέντρα εξουσίας. Αντιθέτως η Guardian συνεβούλευε τον Μπλαιρ να μην είναι πολύ "μαλακός". Την ίδια στιγμή ο Jeremy Paxman, διαβεβαίωνε τους ακροατές του στο BBC ότι, ακόμα κι αν η νέα "ηθική" πολιτική σταματούσε την πώληση βομβαρδιστικών τύπου Hawk στην Ινδονησία, η παρουσία τους στο Ανατολικό Τιμόρ (όπου το ένα τρίτο του πληθυσμού είχε χαθεί ως αποτέλεσμα της παράνομης Ινδονησιακής κατοχής) θα ήταν "μη αποδεδειγμένη". Επρόκειτο εδώ για το συνηθισμένο ψέμα του Φόρειν Όφφισ, κάτι που αργότερα παραδέχθηκε ο Κουκ. Αλλά γιατί ο Μπλαιρ ακολούθησε τον Bush ως το τέλος; Εκτός από τη δική της μεσσιανική άποψη του κόσμου, η Μπλαιριστική ελίτ αποτελεί μέρος της "Ατλαντικής" παράδοσης του κόμματος. Του ιμπεριαλισμού δηλαδή. Όλα εκείνα τα χρόνια των υποτροφιών που παραχωρούσε ο Κέννεντυ, η χορήγηση

κλούσε κάτι όχι λιγότερο από διαταραγμένη προσωπικότητα. "Είναι σαν να υπάρχει κάτι το ασφαλές στην αρνητικότητα" έγραφε. "Αυτού του είδους την αντιμετώπιση συναντά κανείς σε κάποιον που το μόνο που μπορεί να κάνει είναι να πολεμά, που δεν μπορεί ποτέ να ησυχάσει από τις μάχες και που προσπαθεί ίσως να νικήσει τους εσωτερικούς δαίμονες και τα αισθήματα απελπισίας, που είναι τρομακτικό ν' αγγίσει απευθείας". Οι διαφωνούντες είχαν τελικά δίκαιο. Μέσα σε έξι χρόνια ο Μπλαιρ διέταξε τέσσερις αιματηρούς πολέμους εναντίον χωρών που καμιά δεν αποτελούσαν απειλή για τη Βρετανία, συμπεριλαμβανομένης και της μεγαλύτερης αγγλοαμερικανικής επιχείρησης βομβαρδισμών από το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, εκείνη εναντίον του Ιράκ. Κι αυτό πριν διατάξει την από ξηράς εισβολή μιας χώρας, που ήξερε ότι

σώζουν ευγενείς έννοιες, όπως τη δημοκρατία και την ελευθερία από τους φαφλατάδες του Μπλαιρ που τις άδειαζαν από την πραγματική τους σημασία τη στιγμή μάλιστα που ισχυρίζονται ότι βρίσκονται αριστερά του κέντρου. Η περίπτωση τους αποτελεί "νεκρανάσταση της υποτελούς γνώσης" όπως έγραψε και ο Vandana Shiva. Αποτελούν αυτή τη στιγμή τη δημοκρατική αντιπολίτευση, που τίποτε δεν οφείλει στο Westminster. Και τα επιτεύγματά τους αντανακλούν τα γραφτά της Αμερικανίδας Lillian Hellman, η οποία το 1952, σε μια επιστολή της προς το Μακαρθιστικό Οίκο της Επιτροπής για Αντιαμερικανικές Δραστηριότητες, έγραφε: Δεν μπορώ και δεν πρόκειται να προσαρμόσω τη συνείδησή μου ώστε να συνάδει με το συρμό αυτής της χρονιάς. Είναι ακριβώς αυτή η αντίληψη της συνείδησης που μας κάνει ανθρώπινους και χωρίς τα

Το πραγματικό πρόβλημα είναι η εγκληματικότητα του Μπλαιρ και του στενού του κύκλου, μια αλήθεια που τυγχάνει γενικής αποδοχής

στις Συντεχνίες Υποτροφιών στο Χάρβαρντ και τα αδελφικά σεμινάρια που πλήρωνε η κυβέρνηση των ΗΠΑ, είχαν όλα το ύπουλό τους αποτέλεσμα. Πέντε μέλη της πρώτης Κυβέρνησης Μπλαιρ, μαζί κι ο αρχηγός του Επιτελείου Jonathan Powell, ήταν μέλη του Αγγλοαμερικανικού Σχεδίου για τη Διάδοχη Γενιά, ένα οικοδόμημα επιλεγμένων πολιτικών και δημοσιογράφων, που ήταν δημιούργημα του ακροδεξιού βαρώνου των πετρελαίων J. Howard Pew και που τέθηκε σε λειτουργία από τον Ρόναλτ Ρήγκαν και τον Rupert Murdoch. Η πρόσκληση που απεύθυνε στη Θάτσερ ο Μπλαιρ για να τον επισκεφθεί στη Downing Street, θα μπορούσε να αποτελέσει ένδειξη για το τι θα ακολουθούσε. Όμως όχι, οι διαφωνούντες ήταν γρουσουζήδες. Σύμφωνα με την ψυχολόγο Σούζι Όρμπαχ, το να μη χαίρεται κάποιος με την άνοδο του Μπλαιρισμού, αντανά-

δεν μπορούσε να αμυνθεί. Ο Andrew Gilligan πιθανό να τιμωρηθεί από το δικαστήριο, γιατί αποκάλυψε μια εκδοχή αυτής της αλήθειας. Ο Λόρδος Χάττον θα μπορούσε και θάπρεπε να καλούσε τον Μπλαιρ σε αντεξέταση, κάτι που επέλεξε να μην κάνει. Πρόκειται για παρωδία εδώ, γιατί το πραγματικό πρόβλημα είναι η εγκληματικότητα του Μπλαιρ και του στενού του κύκλου, μια αλήθεια που τυγχάνει γενικής αποδοχής. Κι αυτό χάρις στα εκατομμύρια που έσπασαν την καθιερωμένη τους σιωπή, με χιλιάδες απ' αυτούς να κατεβαίνουν για πρώτη φορά στους δρόμους, να γεμίζουν τις σελίδες των εφημερίδων με επιστολές και να οικτίζουν την πλειονότητα των Εργατικών Βουλευτών, που επέλεξαν τους Bush και Μπλαιρ αντί των ψηφοφόρων τους. Αποτελούν [αυτοί οι άνθρωποι] το καλύτερο μήγμα αυτής της κοινωνίας. Δια-

ανά το παγκόσμιο εκατομμύριο που να το δείχνουν, ο Μπλαιρ και ο Bush κάλλιστα θα μπορούσαν να είχαν επιτεθεί και εναντίον κάποιου άλλης χώρας. Κάτι τέτοιο είναι πάντα μια ευδιάκριτη πιθανότητα, εξ ου και θα πρέπει το παρόν σκηνικό του Ιράν να μας κρατά σε επιφυλακή. Θα πρέπει να θυμόμαστε ότι οι πολεμοκάπηλοι τείνουν να μας εξαπατούν στο έπακρο, μόνο και μόνο, όπως έλεε ο Shelley, επειδή φοβούνται το ζύπνημα της κοινής γνώμης.

...Όπως τους λέοντες μετά τον ύπνο Σ' ένα ακατανίκητο αριθμό....
Εμείς είμαστε οι πολλοί - εκείνοι οι λίγοι.

Ο John Pilger είναι Βρετανός, βραβευμένος δημοσιογράφος και συγγραφέας, που δημοσιεύει τα άρθρα του στο New Statesman και παραχώρησε στο Εξυπαρχής το δικαίωμα αναδημοσίευσής τους.

www.johnpilger.com

Η δύσκολη πορεία των Τουρκοκυπρίων Αριστερών

Μέρος 2:

Το πρώτο φυλλάδιο των Τούρκων Ακελιστών προς τους Τουρκοκυπρίους

Του Ahmet An

Το πρώτο έντυπο πολιτικό όργανο των Τουρκοκυπρίων Αριστερών « Ευθύς εργατικός δρόμος» (_cinin Yolu _A_MAZ), εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 1947. Ο υπότιτλος κάτω από το όνομα στην πρώτη σελίδα ήταν: «η εφημερίδα υπερασπίζεται τα πολιτικά και κοινωνικά δίκαια των εργατών του μόχθου και του πνεύματος». Η έκδοση όμως του εντύπου διακόπηκε από το 2ο τεύχος με την δικαιολογία ότι ήταν πολύ διανοουμενίστικο. (βλ. Ahmet An «παραδείγματα της διανοητικής ζωής μας στη δεκαετία του '40», στα άρθρα σχετικά με τον τουρκοκυπριακό πολιτισμό" (στα τουρκικά), Λευκωσία 1999, σ.118)

Η απεργία των ανθρακωρύχων που διάρκεσε 125 ημέρες από τις 13 Ιανουαρίου μέχρι τις 17 Μαΐου του 1948 ήταν ένα καλό παράδειγμα ταξικής αλληλεγγύης μεταξύ των Ε/Κ και Τ/Κ συνδικάτων. Αν και οι εφημερίδες Halkin Ses'i και Hursoz που εξέφραζαν ουσιαστικά την τουρκοκυπριακή ηγεσία υποστήριξαν την απεργία στην αρχή, απέσυραν την υποστήριξή τους αργότερα και υπήρξε άμεση ανάγκη να εκδοθεί ένα νέο όργανο που θα διέδιδε τη φωνή των εργαζομένων Τ/Κ. Αυτή η προσπάθεια ολοκληρώθηκε με τη δημοσίευση της καθημερινής εφημερίδας "Emekci", της οποίας το πρώτο φύλλο εμφανίστηκε τη 19η Μαΐου του 1948. Αυτή η πρώτη εφημερίδα των εργαζομένων Τ/Κ που εμφανίστηκε δύο ημέρες μετά από το τέλος της απεργίας, ανέστειλε την έκδοσή του το 1949 για ένα διάστημα και συνέχισε αργότερα ως εβδομαδιαία έκδοση. Η εβδομαδιαία "Emekci" αναγκάστηκε να κλείσει μετά από λίγο, λόγω των προβλημάτων που αντιμετώπιζε εξ' αιτίας των κριτικών της ενάντια στην ηγεσία των Τ/Κ. .

Στο 7ο συνέδριο του ΑΚΕΛ τον Δεκέμβριο του 1951, εγκρίθηκε ένα ψήφισμα που ανέφερε μεταξύ άλλων: «περισσό-

Ως Τούρκοι Ακελιστές μιλάμε σε σας για πρώτη φορά. Κατά συνέπεια ακούτε για πρώτη φορά μια νέα φωνή

τερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην τουρκοκυπριακή μειονότητα που είναι ακόμα κάτω από την επιρροή της σοβιετικής τουρκοκυπριακής μπουρζουαζίας και των μεγαλοϊδιοκτητών γης».

Η ΠΕΟ είχε αρχίσει να συνεργάζεται με τα Τ/Κ συνδικάτα από το καλοκαίρι του 1948 και το Νοέμβριο του 1952 αποφάσισε να ανοίξει ένα κεντρικό γραφείο για τους Τουρκοκυπρίους μέλη του. Έμμισθος Γραμματέας του διορίστηκε ο Ahmet Sadi Erkurt, που ήταν ο ιδιοκτήτης και ένας από τους συντάκτες της εφημερίδας "Emekci" και μέλος του κεντρικού Συμβουλίου της ΠΕΟ από την ίδια χρονιά..

Εν τω μεταξύ οι πρώτες προκηρύξεις της γραμματείας του τουρκικού κλάδου του ΑΚΕΛ στα τουρκικά διανεμήθηκαν μεταξύ των εργαζομένων Τ/Κ σε απομακρυσμένα χωριά όπως τη Γαλάτα. (εφημερίδα Kōylü, 8 Νοεμβρίου 1954). Αναπαράγουμε σε ελληνική μετάφραση παρακάτω το πλήρες κείμενο του ιστορικού αυτού εγγράφου από την εφημερίδα Halkin Sesi της 20ης Οκτωβρίου 1954 (No.3228)

Τουρκοκύπριοι αδελφοί.

Ως Τούρκοι Ακελιστές μιλάμε σε σας για πρώτη φορά. Κατά συνέπεια ακούτε για πρώτη φορά μια νέα φωνή. Αυτή η φωνή που δεν είχατε την ευκαιρία να ακούσετε μέχρι τώρα, είναι η φωνή της πραγματικότητας και της δικαιοσύνης που σας βοηθά να ξεφύγετε από την παραπλάνηση και τη σύγχυση που διασπείρουν οι αποικιστές και οι συνεργάτες τους. Ο λόγος για τον οποίο, εμείς οι Τούρκοι Ακελιστές που ενδιαφερόμαστε για τα πραγματικά συμφέροντα του λαού μας και έχουμε αγωνιστεί γι' αυτά, απευθυνόμαστε στους Τούρκους αδελφούς μας είναι ότι η πάλη του κυπριακού λαού για μια ελεύθερη και ευτυχισμένη ζωή, μας αφορά άμεσα ως τουρκοκυπριακό λαό.

Δεν πρέπει να είμαστε θεατές στον αγώνα του λαού της Κύπρου ενάντια στην αποικιοκρατία και για μια καλύτερη ζωή,

ούτε και πρέπει να εναντιωθούμε. Επειδή είμαστε Κύπριοι. Η θέση των Τ/Κ εργατών που υποφέρουν κάτω από την αποικιακή διοίκηση όπως οι Ε/Κ δεν μπορεί να είναι στο πλευρό των αποικιοκρατών. Οι Τ/Κ εργαζόμενοι ζουν μια δύσκολη και σκληρή ζωή όσο και οι Ε/Κ φίλοι τους κάτω από την αποικιακή διοίκηση. Τα παιδιά μας μεγαλώνουν σε συνθήκες πείνας. Οι Τ/Κ εργάτες όπως και οι Ε/Κ, βρίσκονται αντιμέτωποι με τον κίνδυνο της ανεργίας χωρίς βεβαιότητα για το μέλλον τους. Στα χρόνια των γερατειών και σε περίπτωση αρρώστιας κανένα κοινωνικό ασφάλειας δεν προσφέρεται από την κυβέρνηση ούτε στους Τ/Κ εργάτες ούτε στους Ε/Κ.Ο Τ/Κ οικογενειάρχης όπως και ο Ε/Κ οικογενειάρχης δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν με την ακρίβεια της ζωής ούτε με το ύψος των ενοικίων. Η πάλη των μεροκαματιάρηδων για διανομή της γης των μοναστηριών, των εκκλησιών και του Ενκαφ σε εκείνους που μπορούν να την δουλέψουν και την χρειάζονται είναι κοινή. Οι αποικιστές κρατούν στα χέρια τους τη γη του Ενκαφ που ανήκει στην τουρκοκυπριακή κοινότητα και την χειρίζονται. Η Κύπρος έχει γίνει μια βάση πολέμου, επομένως και οι Τ/Κ και οι Ε/Κ έρχονται αντιμέτωποι με τον ίδιο κίνδυνο. Στη περίπτωση που ο πόλεμος θα ξεσπάσει οι ατομικές βόμβες και οι βόμβες υδρογόνου δεν θα κάνουν διάκριση ανάμεσα σε Τ/Κ και Ε/Κ, ελληνοκυπριακά σπίτια, εκκλησίες και σχολεία και τουρκοκυπριακά σπίτια, σχολεία και μουσουλμανικά τεμένη που θα γίνουν τέφρα. Κάτω από την αποικιακή διοίκηση, και οι Ε/Κ και οι Τ/Κ στερούνται των πιο στοιχειωδών δημοκρατικών δικαιωμάτων, της ελευθερίας έκφρασης, συγκέντρωσης και του Τύπου. Συγχρόνως, η διοίκηση των σχολείων μας όπως και εκείνη των Ε/Κ είναι στα χέρια των αποικιοκρατών και η παιδεία των παιδιών μας προσαρμόζεται στα συμφέροντα τους. Οι αποικιοκράτες μας αναγνωρίζουν επίσημα ως μουσουλμάνους κι όχι ως Τούρκους και τους Ε/Κ ως ορθόδοξους Χριστιανούς. Αυτό σημαίνει ότι οι πόννοι μας είναι κοινός και η πάλη μας για μια καλή ζωή και ένα ευτυχισμένο μέλλον είναι επίσης κοινή. Ο λαός της Κύπρου έχει αποδουθεί σ' ένα αγώνα για μια καλύτερη και άνετη ζωή, αλλά ο λαός πρέπει να κερδίσει την εθνική κυριαρχία του προκειμένου να λυθούν τα προβλήματα του.

Οι αποικιοκράτες χρησιμοποιούν όλα τα μέσα προκειμένου να εξασφαλίσουν τη βοήθεια της Τουρκίας και της κυπριακής μπουρζουαζίας δηλαδή των αγάδων της γης. Ο στόχος τους είναι να αποδυναμώσουν τον αγώνα χωρίζοντας τον αγώνα των Τουρκοκυπρίων από τον αντιαποικιακό απελευθερωτικό αγώνα της Κύπρου.

Μια τριμελής «αντιπροσωπεία» Τουρκοκυπρίων, που εκπροσωπούσαν τους αγάδες της γης όπως και τους φίλους των αποικιοκρατών πήγαν στο Λονδίνο και στα Ηνωμένα Έθνη και ζήτησαν τη συνέχεια της αποικιοκρατίας στη Κύπρο προκειμένου να την υπηρετήσουν. Είναι πολύ ενδιαφέρον να προσέξει κανείς την απάντηση της αντιπροσωπείας σε ερώτηση ενός δημοσιογράφου στα Ηνωμένα Έθνη. Αυτή η απάντηση είναι απόδειξη της θέσης μας...

Στο επόμενο η συνέχεια

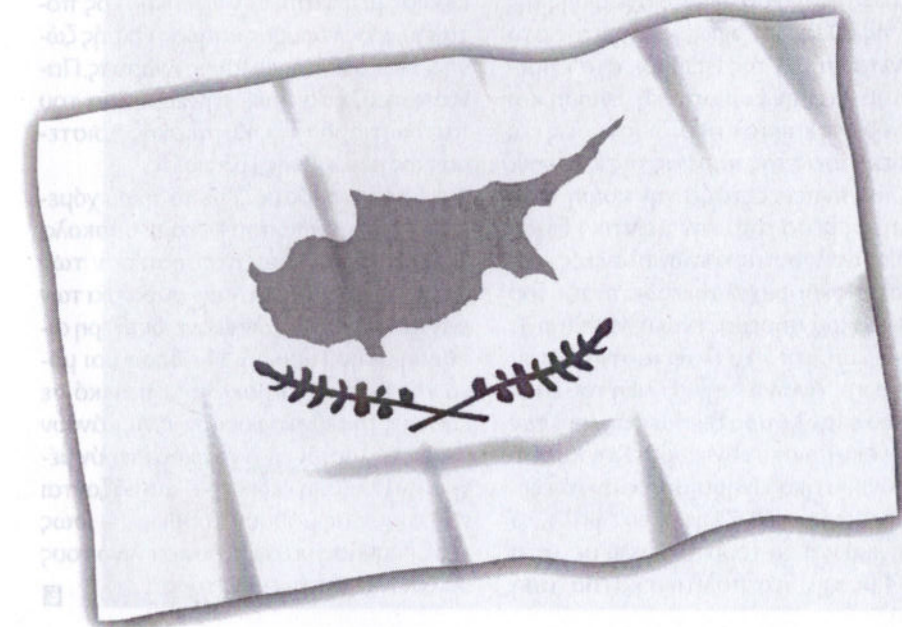
Το Πορτοκαλί της Κύπρου ενοχλεί τις εθnikοφροσύνες

Του Νίκου Τριμκλιωνιάτη

Και μόνο η είδηση της έκδοσης του βιβλίου «Το Πορτοκαλί της Κύπρου», από οκτώ Κύπριους συγγραφείς, 4 Ελληνοκύπριους και 4 Τουρκοκύπριους φαίνεται να έχει προκαλέσει αμηχανία στους αυτό-παρουσιαζόμενους ως «θεσμοφύλακες», ή καλύτερα δεσμοφύλακες του έθνους γιατί πιθανόν να αμφισβητήσει τα...ιερά και τα όσια του έθνους που αυτοί διαφυλάσσουν. Τιμή στους συγγραφείς που ακροδεξιές φυλλάδες βρίζουν ένα βιβλίο που ούτε καν είδαν ή διάβασαν λοιπόν.

Παρουσιάζουμε λοιπόν το βιβλίο που τόσο φοβούνται. Ενώ αναμένεται ότι θα εκδοθεί στα Ελληνικά, το βιβλίο αυτό έχει εκδοθεί στην Τουρκική με τον τίτλο «Πορτοκαλιά Κύπρος» ή «Το Πορτοκαλί της Κύπρου», ένα λογοπαίγνιο που δεν αποδίδεται ίσως επαρκώς στην Ελληνική. Αναφέρεται αφενός στην ιδιότητα του πορτοκαλιού ως ζεστού κι έντονου χρώματος και του Κυπριακού ως ζεστού κι έντονου ζητήματος, αφετέρου η φιγούρα του νησιού στην Κυπριακή σημαία είναι ζωγραφισμένη με πορτοκαλί, μια σημαία-σύμβολο της ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας που τόσο μισήθηκε από Τούρκους κι Έλληνες εθνικιστές. Η έκδοση αυτή εντούτοις σχολιάστηκε ιδιαίτερα θετικά από διανοούμενους στην Τουρκία, προκαλώντας μάλιστα έντονη συζήτηση γύρω από το Κυπριακό δεδομένου και της κατάθεσης του σχεδίου Ανάν και της ενταξιακής διαδικασίας. Τα θέματα με τα οποία καταπιάνονται τα κείμενα δεν μπορούσαν να είναι πιο επίκαιρα, παρόλο που γράφτη-

Η πάλη των μεροκαματιάρηδων για διανομή της γης των μοναστηριών, των εκκλησιών και του Ενκαφ σε εκείνους που μπορούν να την δουλέψουν και την χρειάζονται είναι κοινή.

καν πριν από την κατάθεση του σχεδίου, έπιασαν τον παλμό της εποχής και βρήκαν πρόσφορο έδαφος για διάλογο και προβληματισμό γύρω από την λύση του Κυπριακού, την ιστορία του τόπου, τις κοινωνικές σχέσεις που αποτελούν μια παραμελημένη από ερευνητικής άποψης διάσταση της κυπριακής πραγματικότητας, τον εθνικισμό και την υπέρβαση του, την Αριστερά, την ιδιότητα του πολίτη και τη ένταξη στην Ε.Ε. Το βιβλίο αυτό εκτός από το γεγονός ότι θέτει εκ νέου το ζήτημα της Ιστορίας της Κύπρου πέραν εθνικιστικών και απολιτικών απλουστεύσεων, έχει ήδη μια δική του ιστορία στην Τουρκία όπου και αναμένεται καινούρια και διευρυμένη έκδοση.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί μια σημαντική

να συζητήσουν άμεσα τις απόψεις των άλλων μεταξύ τους μια και η προετοιμασία του βιβλίου έγινε πριν από την άρση στη δυνατότητα διακίνησης από το καθεστώς Ντενκτάς.

Το βιβλίο αποτελείται από οκτώ κείμενα που επιμελήθηκαν οι Δρ. Mehmet Hasguler, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Καλλιπόλεως στην Τουρκία, και ο Umit Inatci, καταξιωμένος ζωγράφος, ποιητής και κριτικός τέχνης, ο οποίος εκδιώχθηκε από το πανεπιστήμιο για τις απόψεις του, από το καθεστώς Ντενκτάς. Στη επόμενη τουρκική έκδοση προγραμματίζεται ένα νέο εισαγωγικό κείμενο για τις εξελίξεις στο μεσοδιάστημα, ιδίως μετά την κατάθεση του σχεδίου Ανάν και την τελική φάση της ένταξης στην Ε.Ε., ενώ το βιβλίο μεταφράζεται και

ανάγκασε τους Ε/Κ και Τ/Κ να ζουν χωριστά με αποτέλεσμα πολλές αλλαγές στην κοινωνική και πολιτική ζωή στον τόπο. Στη βόρεια Κύπρο ο εθνικισμός χωρίστηκε σε Τουρκικό, Τουρκοκυπριακό και Κυπριακό: Οι Τούρκοι και Τ/Κ εθνικιστές εκφράζονταν από τα δεξιά κόμματα, ενώ άλλοι Τ/Κ και Κύπριοι εθνικιστές από την Αριστερά. Ο Ν. Τριμκλινιώτης, ασχολείται με το ζήτημα της υπέρβασης του έθνους-κράτους στη Κύπρο και τη δυνατότητα για μια πολυεθνική, πολυπολιτισμική έννοια του πολίτη στα πλαίσια μιας ομοσπονδιακής λύσης και της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Καίσαρ Μαυράτσας, που έχει ασχοληθεί εκτενώς με τον εθνικισμό στη Κύπρο, ασχολείται με το ζήτημα της Ελληνοκυπρια-

Αυτό το γεγονός μαζί με το περιεχόμενο των κειμένων που θέτουν δύσκολα ζητήματα προς συζήτηση πέραν των στερεοτύπων, σ' αυτή την συγκυρία των ραγδαίων μεταβολών έκανε ιδιαίτερη αίσθηση στην Τουρκία.

Η είδηση και μόνο της έκδοσης προκάλεσε πανικό σε κύκλους της εθνοπροσύνης

συμβολή στις περί Κύπρου συζητήσεις μια και προβάλλονται σ' ένα τόμο προσεγγίσεις, μάλλον εναλλακτικές απόψεις που διαφοροποιούνται από τις επίσημες εκδοχές για την Κύπρο και το Κυπριακό, τόσο αναφορικά με την ιστορία, όσο και για το μέλλον με σκοπό το διάνοιγμα της συζήτησης. Το σκεπτικό του βιβλίου ήταν να συμβάλει στην διακοινωνική επιστημονική συνεργασία και διεύρυνση του διαλόγου στη Κύπρο, Ελλάδα και Τουρκία υπερβαίνοντας τα κουραστικά κλισέ των επίσημων λόγων, κι ως επί το πλείστον στείρων εκδοχών, που από-πλαισιοθετούν, πραγματοποιούν και από-ιστορικοποιούν αυτό που συνθέτει το «Κυπριακό», ευθυγραμμίζοντας και ισοπεδώνοντας τα πάντα σε πλαίσια των «εθνικών» λόγων (και σκοπιμοτήτων κατά την συγκυρία). Αφετηρία για μια νέα συζήτηση είναι οι κυπριακές προσεγγίσεις γι' αυτό και προτιμήθηκαν Κύπριοι συγγραφείς στη συγγραφή αυτού του τόμου. Ασφαλώς, οι συγγραφείς δεν είχαν την ευκαιρία να σχολιάσουν και

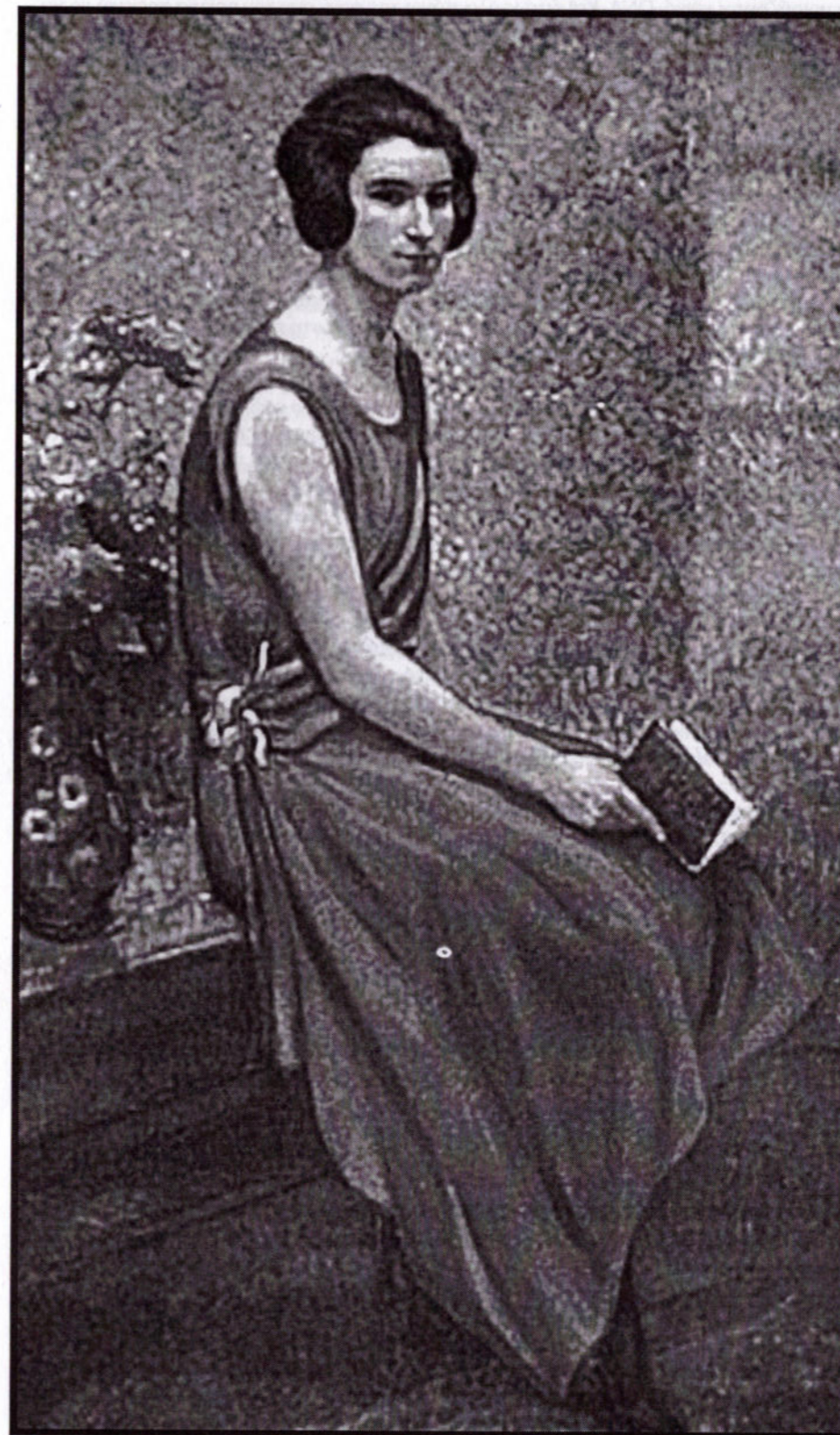
στα ελληνικά.

Ο Mehmet Hasguler, εξετάζει ορισμένα σημαντικά ορόσημα στην γένεση του Κυπριακού ζητήματος και ορισμένα εμπόδια στην λύση του και προτείνει ένα «ισορροπημένο μοντέλο» στο πλαίσιο μιας πολυδιάστατης διαχείρισης της κρίσης. Ο Bakir Caglar, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Istanbul, στο κείμενο του για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις νομικές και πολιτικές διαστάσεις και προεκτάσεις της πορείας της Κύπρου. Ο Umit Inatci εξετάζει την κρίση ταυτότητας μέσα από την πολιτική διαδικασία αναλύοντας κοινωνιολογικές, πολιτιστικές και ψυχολογικές διατάσεις του Κυπριακού σήμερα, ενώ ο Muhittin T. Ozsaglam, από το Πανεπιστήμιο του Marmara, αναλύει την εξέλιξη του εθνικισμού στην Κύπρο ξεκινώντας από τον Ελληνοκυπριακό εθνικισμό: Στη Κύπρο το εθνικιστικό κίνημα όπως αυτό εξελίχθηκε πριν το 1974 ήταν δικάφαλο, το ελληνικό και το τουρκικό, ενώ μετά το 1974 με την νέα πολιτική κατάσταση

κής ταυτότητας και τις συγκρούσεις γύρω από το Κυπριακό πρόβλημα. Ο ανθρωπολόγος Δρ. Γιάννης Παπαδάκης, με πλούσιο ερευνητικό έργο γύρω από το Κυπριακό και τον εθνικισμό, βλέπει τον μετά το 1960 διαχωρισμό της Λευκωσίας μέσα από την οπτική ενός ποταμού, μιας γέφυρας και μιας νεκρής ζώνης, ενώ ο κοινωνιολόγος Ανδρέας Παναγιώτου, επιχειρεί την ερμηνεία του πατριωτισμού της Κυπριακής Αριστεράς ως μετωπικής εμπειρίας. Αυτό το γεγονός μαζί με το περιεχόμενο των κειμένων που θέτουν δύσκολα ζητήματα προς συζήτηση πέραν των στερεοτύπων, σ' αυτή την συγκυρία των ραγδαίων μεταβολών έκανε ιδιαίτερη αίσθηση στην Τουρκία. Η είδηση και μόνο της έκδοσης προκάλεσε πανικό σε κύκλους της εθνοπροσύνης. Ας κάνουν υπομονή λοιπόν αντί να φωνασκούν μέχρι την Ελληνική έκδοση - ή αν βιάζονται να ξέρουν ας μάθουν Τούρκικα - ίσως τους βοηθήσει να ανοίξουν και λίγο τους ορίζοντες της σκέψης τους... □

Η Λύρα ΚΑΙ Ο ΛΕΝΙΝ

Του Χρίστου Αχνιώτη

Φοιτήτρια που κάθεται στη γωνιά της πανεπιστημιακής καφετέριας και διαβάζει ένα βιβλίο του Λένιν, αφηφά τα διακόσια ζευγάρια μάτια που την παρακολουθούν, στέλλοντας της το μήνυμα 'απαγορεύεται.' Επειδή το γεγονός είναι πρωτόγνωρο για όλους εκεί, οτιδήποτε άλλο συμβαίνει γίνεται δευτερεύον καθώς όλα τα μάτια στρέφονται πάνω στην φωτογραφία του Λένιν ο οποίος δεσπόζει αγάπικος πάνω στο εξώφυλλο του Κράτος και Επανάσταση, τέρας ψυχραιμίας, ανυποψίαστος για την ένταση που δημιουργεί η παρουσία του πάνω στο εξώφυλλο. Οι φοιτητές σταματούν να πίνουν κόκα-κόλα, τα χάμπουρκερς μένουν στα μισά, γενικά σταματά η κατανάλωση, ο Λένιν προκαλεί οικονομικές απώλειες στην εταιρεία που διαχειρίζεται την καφετερία και περνά στη μαύρη λίστα της, όντως πρακτικά αντι-καπιταλιστής.

Η φοιτήτρια η οποία διαβάζει το βιβλίο του απορροφά τα βλέμματα όλων, όμως το ύφος της είναι τόσο ήρεμο όσο και του συγγραφέα, λες και μοιράζονται κοινό DNA. Και όντως όλα πάνω της τονίζουν την ηρεμία της ενώ το χαλάρωμά και η στάση της πάνω στην καρέκλα τονίζουν την πλήρη αντίθεση με την ένταση που κυριαρχεί ανάμεσα στους υπόλοιπους. Και γίνεται και το άλλο: Οι αυθόρμητες κινήσεις του ακροατηρίου δίνουν την εντύπωση ότι η αίθουσα χάνει το τετράγωνο σχήμα της καθώς οι φοιτητές μαζεύονται κυκλικά προς την γυναίκα και το σκηνικό γίνεται όμοιο με ένα αμφιθέατρο αρχαίας ελληνικής τραγωδίας.

Η όλη εικόνα μπορεί να υποδηλώνει ότι η φοιτήτρια φρόντισε να δείξει σε όλους γύρω της τι ακριβώς διάβαζε για λόγους προπαγάνδας και όντως να ήταν έτσι. Όμως το να διαβάζεις ένα βιβλίο και το εξώφυλλο να είναι κάθετο προς το πάτωμα είναι φυσιολογικό αφού και ο φωτισμός ερχόταν από τα πλάγια, άσε βέβαια που δεν επιβαρύνεται καθόλου ο αυχένας. Και μια γυναίκα που πολύ πιθανό να έκανε και μπαλέτο στα παιδικά της χρόνια είναι λογικό να έχει συνηθίσει στις ορθοπεδικές στάσεις. Βέβαια υπάρχει και το άλλο, ότι δηλαδή κάποιοι προσπαθούν να δείξουν στους άλλους αυτό που διαβάζουν για να τους εντυπωσιάσουν, όμως τίποτε στο ύφος της φοιτήτριας μπορούσε να δώσει έστω και την υποψία ότι έβλεπε υπεροπτικά τους άλλους και προσπαθούσε να τους εντυπωσιάσει με μια μίζερη έκδοση του Κράτος και Επανάσταση. Άσε κιόλας που ο Λένιν ήταν αρκετά ξεφτισμένος πάνω στο εξώφυλλο και δεν έλεγε και τίποτε παρόλο που οι δυο τους κρέμασαν μια ολόκληρη καφετερία πάνω τους.

Ο μάγειρας ο οποίος έψιψε τα χάμπουρκερς στεκόταν στην άκρη του πάγκου και παρακολουθούσε τους φοιτητές από μακριά χωρίς να ξέρει τι γίνεται, και επειδή υπήρχε ανυπόφορη ησυχία έβαλε το ράδιο δυνατά, φέρνοντας τους όλους πίσω στην πραγματικότητα. Οι παρέες ζύπνησαν από το σιόκ που προκάλεσε το Κράτος και Επανάσταση του Λένιν και γύρισαν ο ένας προς τον άλλο, ξανάρχισε η κουβέντα, ο μάγειρας ξανάρχισε να ψήνει, ενώ η βρύση της κόκα-κόλα ξανάνοιξε και το αμφιθεατρικό σχήμα που δημιουργήσαν προηγουμένως επέστρεψε στο φυσιολογικό καθώς η προηγούμενη ένταση αποσυμφορήθηκε και η ζωή γύρισε στο κανονικό. Και επειδή έγινε τέσσερις το απόγευμα, άνοιξε το μπαρ και τα τραπέζια άρχισαν να γεμίζουν με μεγάλα ποτήρια μπύρα με αποτέλεσμα το άρωμα του ζύθου να γεμίσει τον χώρο να επέλθει πιο πολλή χαλάρωση και ο Λένιν να μισοξεχαστεί μέσα στο πιωτό.

Υπήρχε και μια παρέα η οποία όπως και οι άλλες γύρισε στην προηγούμενη κατάσταση προτού τους κουβαληθεί το βιβλίο του Σοβιετικού ηγέτη και τοποθετηθεί κάθετα προς το πάτωμα από δυο γυναίκες χέρια. Θα μιλήσουμε γι' αυτή την παρέα γιατί είναι απ αυτές τις οποίες συχνά κοιτάζουν οι άλλοι και συχνά γίνονται αντικείμενο συζήτησης. Ήταν μια παρέα με τρία αγόρια και τρία κορίτσια όλα ξανθά. Όλοι σ' αυτό το τραπέζι ήταν χαρωπά άτομα στην καθημερινότητά τους κυρίως τα κορίτσια τα οποία έκφραζαν την θετική ενέργεια τους καθ' όλη τη διάρκεια των προηγούμενων ημερών. Φορούσαν στενά τζηνς και κολλητά φανελάκια και καθώς περπατούσαν έδιναν μια αέρινη αίσθηση. Τα αγόρια από τις άλλες παρέες τις κοιτάζαν συχνά όμως πάντα διακριτικά γιατί αυτοί που τις συνόδευαν δημιουργούσαν δέος στους υπόλοιπους.

Η πιο δημοφιλής της παρέας ήταν άτομο με πολλή ζωντάνια και το έβλεπες αμέσως από τις κινήσεις της. Καθώς μιλούσε στο φίλο της έβλεπες τον παλμό στις κινήσεις ενώ μια ομάδα χειρονομιών συνόδευε το πέταγμα των μαλλιών της στον αέρα, χειρονομίες με τα μακριά δάκτυλά της και συμπρωταγωνιστή το ξανθό της κεφάλι. Τα χέρια της χόρευαν γύρω από το κεφάλι της, καθώς τα δάκτυλα άνοιγαν το καθένα ανεξάρτητα και ταυτόχρονα συνδιασμένα, σε ένα ολοκληρωμένο χορευτικό συγκρότημα δέκα χορευτών να αιωρούνται γύρω από ένα όμορφο κεφάλι καθώς τα χέρια της καθοδηγούσαν όλο το συγκρότημα χαμογελούσε, δείχνοντας τα κάτασπρα δόντια της ενώ τα γαλάζια της μάτια γελούσαν κι αυτά. Όταν ανασηκωνόταν από την καρέκλα της, υπακούοντας στις δονήσεις που της προκαλούσε η συζήτηση, το κορμί της διέγραφε μια πορεία στο σήκωμά της από το κάθισμα, μέχρι να προσγειωθεί και να γείρει πίσω με ένα απότομο τίνιγμα του κεφαλιού που έδιωχνε τα μαλλιά της στον αέρα. Αυτά πλήθαιναν καθώς πετούσαν σε ένα ανασήκωμα που φαινόταν να διαρκεί χωρίς αυτό πράγματι να συμβαίνει, μέχρι να ξαναπέσουν κυματιστά πίσω. Προτού το κορμί της προσγειωθεί πίσω στην καρέκλα της σε μια μεμονωμένη περίπτωση, κοιτάζε λοξά προς τη γωνιά της καφετερίας και το βλέμμα της έπιασε τη γυναίκα που διάβαζε Λένιν, καθώς εκείνη γύριζε τη σελίδα. Έτσι σ' εκείνο το δευτερόλεπτο, τα γαλάζια της μάτια θα πιάσουν την κίνηση του χεριού που θα γύριζε την σελίδα, όμως η μεγαλύτερη προσοχή της ματιάς της επικεντρώθηκε στο βλέμμα πίσω από τα γυαλιά το οποίο ήρθε προς το μέρος της. Η άλλη την κοίταξε πίσω από τα γυαλιά μωπαίς με τα μαύρα της μάτια την ώρα που τα μαλλιά προσγειώνονταν στην πλάτη της και τα μάτια της ελαμψαν γαλανά σαν αστέρια. Η άλλη γύρισε αργά το πρόσωπό της μέσα στο βιβλίο και με ένα ευχάριστο ύφος χώθηκε μέσα του. Έτσι όπως γύρισε μέσα στο βιβλίο, οι κατάμαυρες κόρες των ματιών της έγειραν προς τα κάτω, λες και διέτρεξαν μια τροχιά. Οι μακριές μαύρες βλεφαρίδες της έγειραν προς τα κάτω, ακολουθώντας τα μάτια. Το πρόσωπό της κατακάθαρσε σε ανοιχτό χρώμα, δίπλα από τον Λένιν συνέχισαν την σιωπηλή επικοινωνία τους ωσάν να βρίσκονταν κάπου αλλού μόνοι τους.

Τα αγόρια της ξανθής παρέας ήταν ψηλά και γεροδεμένα, με μπράτσα ξεγυμνωμένα μέχρι και το ύψος του ώμου, έχοντας τατουάζ που μεγάλωναν με το τέντωμα του μ. Τα έκθεταν σε όλες τις κατευθύνσεις της καφετερίας σαν συμβολισμό της μαχητικής δύναμης στο λευκό τραπέζι, παρόμοιο όπως είχε ένας τους με τη δύναμη της μαχητικής αεροπορίας της χώρας την ώρα που έκανε σκόνη οτιδήποτε εχθρικό υπήρχε από κάτω. Μάλιστα έκαναν τις κινήσεις των

αεροσκαφών, με τις παλάμες των χεριών τους να άπτονται υπεράνω του τραπέζιου που φάνταζε σαν βομβαρδισμένο τοπίο μετά το τέλος του φαγητού όταν μαζεύονταν πολλά σκουπίδια. Οι αεροπορικές επιδρομές πάνω στο τραπέζι ήταν μέρος της καθημερινότητας κατά την διάρκεια του πολέμου και το στήσιμο των κορμιών τους επιδείξει πολεμικών στάσεων σε αμυντικές και επιθετικές θέσεις. Μια παρόμοια σκηνοθεσία έκαναν τις προάλλες όταν είπαν στους ξένους φοιτητές ότι «εδώ είναι η χώρα μας και κάνουμε ότι θέλουμε», όταν αυτοί διαμαρτύρονταν για την αύξηση των διδάκτρων για ξένους φοιτητές.

Λίγες μέρες πριν, και αυτό ήταν ένα απόλυτα τυχαίο γεγονός ένας μελαχρινός φοιτητής είχε καθίσει στο τραπέζι που ήταν καθισμένη τώρα η Λύρα με αποτέλεσμα να υπάρξει μια εξέλιξη σκηνικού παρόμοια και να ενταθεί η ατμόσφαιρα. Η παρέα με τις ξανθές και τους ξανθούς βρισκόταν εκεί και επομένως ο ξένος κοιτάχτηκε από τα ίδια γαλανά μάτια. Αφήνοντας την τσάντα του πάνω στο τραπέζι μαζί με ένα ποτήρι καφέ κάθισε, έχοντας ένα βιβλίο στη μασχάλη του οποίου το προσοκίνο εξώφυλλο κοίταζε προς τα μέσα. Κατεβάζοντας το βιβλίο από την μασχάλη μέχρι το τραπέζι, τα γρήγορα γαλανά μάτια αντιλήφθηκαν ότι ήταν του Λένιν. Αποτέλεσμα ο Ρώσος επαναστάτης βρισκόταν ξαπλωμένος πάνω στο τραπέζι, κοιτάζοντας το ταβάνι αντί το ακροατήριο, μια αρκετά ασυνήθιστη στάση όταν βρισκόταν στη ζωή, όμως έμεινε ξαπλωμένος αφού έτσι τον είχαν βάλει.

Ενώ ο Λένιν κοίταζε το ταβάνι, η ξανθή παρέα κοίταζε τον ξένο φοιτητή. Όταν ο καφές του έφτασε στη μέση, τα χέρια του άνοιξαν το βιβλίο, έβαλαν το εξώφυλλο σε κάθετη στάση με αποτέλεσμα ο Λένιν να μπορεί να παρακολουθεί τους ξανθούς με ένα ύφος όλο αναιδεια. Μάλιστα, ο ξένος άρχισε να τραβά γραμμές, κάτι που δημιούργησε ένταση στην ατμόσφαιρα για διάφορους λόγους. Ο πρώτος ήταν ότι δεν υπάρχουν σπουδαία στοιχεία τα οποία πρέπει να τυγχάνουν υπογράμμισης σε ένα βιβλίο του Λένιν, το άλλο όμως ήταν ότι τα στοιχεία που υπογραμμίστηκαν έπρεπε να μαθευτούν για να μπορούν οι ξανθοί να καταλάβουν τον τρόπο με τον οποίο ο συμφοιτητής τους αντιλαμβάνονταν το τι ήταν σημαντικό, γνώση η οποία θα διαλεύκανε τους λόγους εισόδου του Λένιν σε κείνη την πανεπιστημιακή καφετερία, και κυρίως λόγω του γεγονότος ότι η χώρα ήταν σε εμπόλεμη κατάσταση. Το χειρότερο απ' όλα όμως ήταν ότι και οι τρεις ξανθές δεν κοίταζαν τον Λένιν πλέον αλλά τον ξένο φοιτητή με την έκφραση του προσώπου τους να αλλάζει, γεγονός που τάρανε τον ξανθό ηγέτη της παρέας. Καθώς κοίταζε την φίλη του παρατήρησε ότι αυτή είχε αφαιρεθεί και ότι κοίταζε τον αλλοδαπό άντρα με απύσυχες όλες τις χειρονομίες που έκανε συνήθως με τα μαλλιά, το πρόσωπό και τα χέρια της. Καθόταν εντελώς γαλήνια και απολάμβανε το φρικικό με τα μακριά κατάμαυρα μαλλιά με τη ματιά της επικεντρωμένη στα μαύρα μάτια του, χαμένη μέσα τους.

Σε λίγο, ο ξένος φοιτητής ετοιμάστηκε να φύγει και παίρνοντας τα διάφορα του, έβαλε το βιβλίο στη μασχάλη, αφήνοντάς το εντελώς ανοικτό στο σημείο που έμεινε γιατί σκέφτηκε ότι ήθελε να συνεχίσει το διάβασμά του στο lounge το οποίο βρισκόταν δίπλα από την καφετερία όπου κανείς δεν μιλούσε και ήταν ιδανικός χώρος για μελέτη. Όπως άκουσα μετά, ο λόγος που το κράτησε ανοικτό ήταν για να διαβάσει ο ξανθός αρχηγός τις υπογραμμίσεις που έκανε στην τελευταία σελίδα για να τον διευκολύνει και να μην τον κρατά σε αγωνία. Βεβαίως ο γαλανομάτης καθόταν στο μέρος του τραπέζιου το οποίο βρισκόταν ακριβώς δίπλα από τον διάδρομο μεταξύ τραπέζιων απ' όπου θα περνούσε το αλλοδαπό φρικικό το οποίο καθώς ξεκινούσε την πορεία προς τα έξω χασμουρήθηκε και τεντώθηκε με χάρη τεμπέλικου αιλουροειδούς, αργοπορώντας το έργο. Ο γαλανομάτης έγειρε το κεφάλι του προς τα πλάγια για να πει κάτι στον ξένο σχετικά με το βιβλίο όμως καθώς ο αλλοδαπός έφτασε αργά στο σημείο όπου βρισκόταν το τραπέζι του άλλου, το γυρτό του σβέρκο πιάστηκε κάπως, γεγονός το οποίο τον ενόχλησε, το χειρότερο από όλα όμως ήταν ότι ανέμενε το βιβλίο να ήταν κλειστό και να δει το πσιινό μέρος του βιβλίου το οποίο δεν είχε τίποτε γραμμένο, πράγμα που θα έδειχνε ότι ο άλλος φοβόταν να του δείξει τι ακριβώς διάβαζε. Φτάνοντας το Κράτος και Επανάσταση μπροστά από τον γαλανομάτη σταμάτησε γιατί ο μαύρος καθαριστής των τραπέζιων άφησε το καρότσι του στην μέση του διαδρόμου και χρειαζόταν μια ακροβατική κίνηση για να περάσει ο ξένος από την άλλη. Οι δέκα ίντρες απόσταση ήταν καλές για το γαλανομάτη όχι μόνο για να διαβάσει τίτλους βιβλίων αλλά για να διαβάσει όλα τα υπογραμμισμένα αφού ο μαύρος καθαριστής δεν βιαζόταν να φύγει λόγω του ότι καθάριζε το διπλανό τραπέζι ούτε και το φρικικό ενοχλήθηκε από την προσέγγισή του γαλανομάτη να διαβάσει λίγο Λένιν. Ο γαλανομάτης διάβαζε το εξής: Το κράτος - λέει ο Ένγκελς, συνουσιζόμενος τα πορίσματα από την ιστορική του ανάλυση - δεν είναι καθόλου μια δύναμη που επιβλήθηκε στην κοινωνία απ' έξω. Το κράτος δεν είναι επίσης 'η πραγματικότητα της ηθικής ιδέας', «η εικόνα και η πραγματικότητα του λογικού», 'όπως ισχυρίζεται ο Χέγκελ. Το κράτος είναι προϊόν της κοινωνίας σε ορισμένη βαθμίδα εξέλιξης. Το κράτος είναι η ομολογία ότι η κοινωνία αυτή μπερδεύτηκε σε μια άλυτη αντίφαση με τον εαυτό της, διασπάστηκε σε ασυμφιλίωτες αντιθέσεις, από τις οποίες δεν έχει τη δύναμη να απαλλαγεί. Και για να μη φθείρουν τον εαυτό τους και την κοινωνία σ έναν άκαρπο αγώνα αυτές οι αντιθέσεις, οι τάξεις με τα αντιμαχόμενα οικονομικά συμφέροντα, ανέκυψε η ανάγκη της ύπαρξης μιας δύναμης, που έπρεπε φαινομενικά, να στέκει πάνω από την κοινωνία, μιας δύναμης που θα μετρίαζε την σύγκρουση, θα την κρατούσε μέσα στα πλαίσια της «ομαλότητας». Κι η δύναμη αυτή, που προήλθε από την κοινωνία, μα που βάζει τον εαυτό της πάνω από αυτήν, που όλο και περισσότερο αποξενώνεται απ' αυτήν, είναι το κράτος»

Το ήταν απίστευτο ότι μπορούσε αυτό να είχε γραφτεί και ακόμα πιο απίστευτο ότι καθόταν και το διάβαζε όμως και ο ίδιος ήταν μέρος ενός σεναρίου μέσα από το οποίο ήταν αναγκασμένος να το διαβάσει αφού η όλη του συμπεριφορά προηγουμένως οδηγούσε προς αυτή την κατεύθυνση. Γιατί είχε μείνει γυρτός προς τον διάδρομο της καφετερίας τόσο ώρα; Εξάλλου ήταν σε ένα μέρος ανταλλαγής γνώσεων από όπου θα έπρεπε ο καθένας να ενημερώνεται. Η σκέψη ότι το Ομοσπονδιακό Γραφείο Ερευνών ζητούσε πληροφορίες από φοιτητές για άλλους φοιτητές οι οποίοι διάβαζαν Μαρξ, Έγκελς, Λένιν Τρότσκι και Τσε Γκεβάρα του πέρασε από το μυαλό ως άμεση αντίδραση, γνωρίζοντας και το τηλεφώνω στο οποίο θα μπορούσε να απευθυνθεί. Παγιδεύτηκε όμως στην στασιμότητα των πραγμάτων με τον τρόπο που παγιδεύτηκε και ο ξένος φοιτητής από το καροτσάκι του μαύρου καθαριστή ο οποίος με το Walkman στα αυτιά του, εντελώς ανέμελος από την εξωτερική ταχύτητα των πραγμάτων είχε συσσωρεύσει μεγάλα αποθέμα-

τα εσωτερικής γαλήνης ενώ ψιθυρίζοντας λίγη από των μελωδία των ακουσιμάτων του ενθάρρυνε το κέφι στο διπλανό τραπέζι. Έτσι ο χώρος γύρω από το καροτσάκι έγινε σκηνικό κατάλληλο για κινηματογράφηση αφού όλοι ήταν γυρισμένοι προς τα κει και δεν υπήρχε καμιά βιασύνη να αλλάξει το πλάνο αφού οι πρωταγωνιστές δεν βιαζόντουσαν να φύγουν και γιατί το καθάρισμα των τραπέζιών καθόριζε την κίνηση στο διάδρομο. Ο δε Λένιν πάλι παγιδεύτηκε μέσα στο πλήθος πράμα που μερικές φορές θεωρούσε κατάρτα, όμως μια και βρέθηκε εκεί παρακολούθησε τις φυλετικές σχέσεις με τον μαύρο καθαριστή να κινείται μεταξύ των ξανθών και να καθαρίζει τα τραπέζια τους.

Η ανάμνηση του ξένου φοιτητή από την Ισταμπούλ ο οποίος κάθισε στο τραπέζι όπου καθόταν τώρα η Λύρα ήταν περασμένη αλλά όχι ξεχασμένη, μάλλον έντονα χαραγμένη στη συνειδηση για λόγους κατανοητούς - διάβαζαν και οι δυο ταυτόχρονα το ίδιο βιβλίο. Πιθανόν να γνωριζόντουσαν μεταξύ τους πράγμα το οποίο δημιουργεί κάποιου είδους προβλήματα όπως λόγω χάριν το «πώς μια καθωσπρέπει κοπέλα από την χώρα μας έστω και λίγο ή πολύ παρασυρμένη από ανατρεπτικές θεωρίες να σχετίζεται με το παιδί από την Ισταμπούλ ο οποίος όπως και να το κάνουμε είναι Τούρκος και μάλιστα αριστερός». Άλλο δηλαδή κάτι να γίνεται θεωρητικά και άλλο να αποκτά ένα είδος κοινωνικής δυναμικής το οποίο πρακτικά εμπεριέχει ανατρεπτικότητα. Και κυρίως αυτή την συγκεκριμένη στιγμή που οι έντοπλες δυνάμεις τις χώρας δουλεύουν ακατάπαυστα για να νοικοκυρέψουν τον πλανήτη χρειάζεται μια εσωτερική ενότητα, ακόμα και στον τρόπο με τον οποίο δουλεύουν τα αισθήματα.

Τα κορίτσια της παρέας είχαν επιστρέψει στους κανονικούς τους ρυθμούς και απείχαν από το τι γινόταν σε ότι αφορά τον Λένιν και γύρισαν στις ζωηρές χειρονομίες με τα χέρια, στο πέταγμα των μαλλιών τους, στις κουβέντες τους. Μάλιστα άρχισαν να βερνικούνουν τα νύχια τους και να γελούν μέχρι που εμφανίστηκε ο μαύρος καθαριστής με το καροτσάκι του για να τους σηκώσει τα ακάθαρτα από το τραπέζι, συνεχίζοντας να ζει στο δικό του κόσμο και έχοντας αποτυπωμένη στα χείλη του μια έκφραση πολύ κοντά στο χαμόγελο. Όταν έσκυψε πιο πολύ πάνω στο τραπέζι για να το καθαρίσει και να το σκουπίσει, το ολόμαυρο κεφάλι του έφτανε στο ύψος των ξανθών κεφαλιών της παρέας και επειδή το τραπέζι ήταν αρκετά μεγάλο, αυτός έπρεπε να σταθεί μεταξύ διαφόρων ατόμων της παρέας μέχρι να το καθαρίσει. Ο γαλανομάτης είδε τον μαύρο σε πολλές φάσεις γύρω από το τραπέζι αφού για να κάνει ο άνθρωπος τη δουλειά του, έπρεπε να καθαρίσει όλα τα άχρηστά τους που δεν ήταν και λίγα. Όταν ο καθαριστής βρέθηκε σκυφτός μεταξύ δυο εκ των ξανθών κεφαλών, αυτός φοβήθηκε ότι η ξανθή φίλη του με την συχνότερη από τις άλλες κοπέλες συνήθειά της να πετάει τα μαλλιά της προς τα πάνω θα τα τίνιζε την ώρα που ο μαύρος βρισκόταν από πάνω της και θα σκέπαζε το κεφάλι του με τα μακριά ξανθά μαλλιά της. Φυσικά η ίδια κανονικά θα πρέπει να αντιλήφθηκε ότι στη δεδομένη στιγμή το κεφάλι του νέγρου άντρα ήταν δίπλα της και ότι ένα τίνιγμα των μαλλιών της με τον τρόπο που η ίδια είχε μάθει να κάνει θα έπαινε μια τέτοια ακτίνα που θα σκέπαζε και το κεφάλι του, βέβαια οι άνθρωποι δεν είναι συγκεντρωμένοι συνεχώς και κάποιου είδους απροσεξίες τις κάνουν που βέβαια δεν θα ήταν και δυστύχημα αν η κοινωνία δεν διέθετε ένα πολύπλοκο σύστημα φυλετικής διάκρισης, κάνοντας την δεδομένη στιγμή απλή και άνευ σημασίας. Η Λύρα που διάβαζε το βιβλίο της είχε σταματήσει προ στιγμής να διαβάσει το Κράτος και Επανάσταση και κοίταξε προς την ξανθή παρέα ενώ ο Λένιν που ήταν μέχρι ενός δευτερολέπτου νυσταγμένος, απέκτησε ζωή και παρακολούθησε την ίδια παρέα και ενδιαφερόταν να γράψει για φυλετικές σχέσεις. Όταν η ξανθιά αντιλήφθηκε ότι η Λύρα την κοίταξε όπως σε μια προηγούμενη περίπτωση, ένιωσε μια δυνατή τάση να πετάξει τα μαλλιά της προς τα πάνω σε μια επιβλητική κίνηση, ξεχνώντας οτιδήποτε άλλο. Και όντως ήταν πολύ επιβλητική, αφού χιλιάδες χρυσές τρίχες πινάχτηκαν προς τα πάνω σε ακαθόριστα σχήματα σαν αφηρημένη ζωγραφική σε κίνηση, γέμισε η ατμόσφαιρα μαλλιά που πετούσαν ενώ ο νέγρος άντρας, αφηρημένος μέσα στη μουσική που άκουγε, δεν είχε χρόνο να τραβήξει το κεφάλι του μακριά για να αποφύγει την κατάσταση όπου θα βρεθεί με καλυμμένο το κεφάλι με ξανθά μαλλιά, μπλεγμένα μέσα στα σγουρά δικά του.

Το μικρό λάθος της λευκής γυναίκας θα μπορούσε να στοίχιζε την ζωή του μια πενηνταετία προηγούμενης κατά την διάρκεια της σκλαβιάς των νέγρων. Όταν τα μαλλιά της βρέθηκαν μπλεγμένα πάνω στα κατασάρτα μαλλιά του αυτός έμεινε ακίνητος αντιλαμβανόμενος ότι έπρεπε να κινηθεί αργά προς τα κάτω για να φύγει αργά χωρίς να τραβηχτούν τα μαλλιά τους. Στο σημείο κοντά στην απελευθέρωσή τους τα μαλλιά και των δυο πιάστηκαν πάνω στο Walkman και γύρισαν και οι δυο ταυτόχρονα προς αυτό για να δουν πως θα το έφευγαν αντικρίζοντας ο ένας το άλλο και ψάχνοντας με τα δάκτυλα για να βγάλουν τα ακουστικά από τα μαλλιά τους αρχικά βιαστικά και αγχωμένα, σύντομα όμως όχι. Κάθισαν κάτω για να μην κουράζονται και με την ησυχία τους συνέχισαν να τα ξεμπλέκουν μέχρι να τελειώσουν δέκα λεπτά αργότερα χωρίς να χρησιμοποιήσουν ψαλιδία όπως κάποιος στην παρέα εισηγήθηκε και χωρίς να χαλάσουν το Walkman. Και μάλιστα όταν αγγίζονταν με τα δάκτυλά τους για αρκετά λεπτά φάνηκαν να περνούν καλά και να γελούν. Και έτσι ο φίλος μας ο καθαριστής τραπέζιών ο οποίος δεν είχε την ατυχία να περάσει από ένα τέτοιο επεισόδιο πενήντα χρόνια προηγούμενης βρέθηκε πάλι με το καροτσάκι του και το αγαπημένο του ακουστικό εργαλείο πίσω στην δουλειά, έτοιμος να βυθιστεί μέσα στις μουσικές του, τελειωσε το καθάρισμα του τραπέζιού και μετακινήθηκε σε ένα άλλο δίπλα.

Η μουσική δυνάμωσε και ο χώρος απέκτησε ένα παλμό που δεν υπήρχε προηγούμενης. Ο μαύρος καθαριστής διέσχισε με το καροτσάκι με τα άχρηστα από τον διάδρομο δίπλα στη ξανθή παρέα μετά που είχε τελειώσει και τα τελευταία τραπέζια. Και ενώ κόντευε προς το τραπέζι των ξανθών, όλοι τους γύρισαν προς την πλευρά της Λύρας η οποία σηκώθηκε, έβαλε τον Λένιν κάτω από τη μασχάλη της και κίνησε να φύγει από την αντίθετη ακριβώς πλευρά του μαύρου καθαριστή. Ο ξανθός ο οποίος την παρακολουθούσε έσκυψε το κεφάλι του στο πλάι για να την ρωτήσει αν είχε τίποτα εναντίον της δημοκρατίας και να του εξηγήσει γιατί είχε στραφεί εναντίον του δυτικού τρόπου ζωής. Όμως αυτή σταμάτησε για να ανοίξει ένα τετράδιο για να δει κάτι, ίσως κάποια σημείωση από κάποια τάξη την οποία έπρεπε να κοιτάξει προτού πάει εκεί. Αυτό δημιούργησε κάποια σύγχυση στον ξανθό ο οποίος ξέχασε τον τρόπο με τον οποίο θα τοποθετούσε το επιχείρημα του. Έφερε το κεφάλι του ίσια για να μην κουράζεται και την κοίταξε στα μάτια από απόσταση δέκα μέτρων, αλλά φάνηκε να μην τον αντιλαμβάνεται. Στο ξεκίνημα του βήματός της, το

σώμα της είχε μια θετική ενέργεια γεγονός το οποίο έκανε τον ξανθό λίγο διστακτικό γιατί είχε υπολογίσει ότι σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι αυτός που κρατά το βιβλίο του Λένιν που νιώθει ευάλωτος. Πλησιάζοντας λίγο ακόμα, ο ίδιος ένιωσε την αυτοπεποίθηση της να αυξάνεται και να μπαίνει και μέσα στο βήμα της. Το επόμενο δευτερόλεπτο η κίνηση της άρχισε να αποκτά ένα μεγαλείο που διακλαδώθηκε γρήγορα στο σύνολο των κινήσεών της ενώ το όλο πρόσωπο είχε μια ομορφιά που φαινόταν μόνο από κοντά. Καθώς πλησίαζε, το στόμα του ξανθού άρχισε να στεγνώνει, το στέγνωμα κατέβαινε στο λαιμό του ενώ τα μαύρα της μάτια είχαν ένα ύφος που έκανε την πίεση του να πέσει πολύ χαμηλά, ξεχνώντας τι ήθελε να της πει. Πρόσεξε το πρόσωπό της και ένιωσε δυνατά ότι η γυναίκα είχε κάτι το δυνατά ανυπόταχτο πάνω της ενώ η αυτοπεποίθησή της φάνηκε να είναι προϊόν την εξυπνάδας της και σκέφτηκε ότι δεν ήταν έτοιμος να αντιμετωπίσει κάποια η οποία ήταν πολύ διαφορετική από τις γυναίκες που ήξερε.

Οι φίλες του δίπλα άρχισαν να βγάζουν το βερνίκι από τα νύχια τους για να το αλλάξουν, σπάζοντας πλάκα με το υγρό που χρησιμοποιούσαν για να το αφαιρέσουν. Το μυρίζοντουσαν και μεθούσαν καθώς γελούσαν χωρίς να προσέχουν και πολύ τι γινόταν γύρω τους, τα αγόρια της παρέας όμως, παρακολουθούσαν την γυναίκα που περπατούσε στο διάδρομο για να φύγει από την καφετερία. Ο καθαριστής τραπέζιών βρισκόταν στο διάδρομο περίπου δίπλα τους όταν η Λύρα έφτασε στα δύο μέτρα, έτοιμη να τον διασταυρώσει και καθώς το έκανε του χάρισε ένα αστραφτερό χαμόγελο ενώ τα μαύρα της μάτια πίσω από τα γυαλιά σπινθηρίσαν ένας ύφος ευτυχίας. Όλα τα μέρη του προσώπου της γέλασαν, ακόμα και η μύτη της. Ο μαύρος καθαριστής έμεινε με ένα χαμόγελο στο πρόσωπο απορροφώντας όλη τη θετική ενέργεια, αστράφτοντας. Ο γαλανομάτης έμεινε αποσβολωμένος με το κεφάλι γυρτό καθώς το όνομα Βλαδμίρ Λένιν παρέλασε δέκα ίντρες μπροστά από τα μάτια του. Αυτό το χαμόγελο με το σπινθηροβόλο βλέμμα πέρασε μέσα από την ψυχή του, νιώθοντας την αβάσταχτη απουσία του τα επόμενα δευτερόλεπτα καθώς η κοπέλα έφευγε.

Την επόμενη μέρα όλα έξω ήταν ηλιόλουστα γιατί έμπαινε η Άνοιξη. Οι φοιτητές έκαναν ηλιοθεραπεία στο προαύλιο του πανεπιστημίου ενώ σε μια απόμερη γωνιά έπαιζε μια κιθάρα που την συνόδευαν διάφορες φωνές. Η καφετερία είχε λιγότερους φοιτητές, όμως η ξανθή παρέα βρισκόταν εκεί όπως πάντα και το κάθε ένα από τα μέλη της κρατούσε την ίδια καρέκλα. Έτρωγαν το ίδιο φαγητό την ίδια ώρα και έφευγαν όλοι μαζί καθώς το πρόγραμμα ήταν φτιαγμένο για να ταιριάζει με τα ωράρια όλων τους. Εκείνη τη μέρα τα πράγματα δεν ήταν καθόλου χαρούμενα όσο άλλες μέρες. Ο αρχηγός της παρέας ήταν κατσούφης και η φίλη του απέναντι λίγο στενοχωρημένη. Δεν είχε όρεξη να πετάξει τα μαλλιά της στον αέρα όπως πάντα, απλώς ακουμπούσε το μάγουλο της πάνω στο χέρι της, πλήρως βαρυστημένη. Έκανε μια δυσάρεστη γκριμάτσα καθώς η Λύρα περνούσε από δίπλα τους, έχοντας στη μασχάλη Το Κεφάλαιο του Μάρξ. Κάθισε στην ίδια καρέκλα που είχε καθίσει χτες, άνοιξε το βιβλίο της και βυθίστηκε μέσα. Ο γαλανομάτης κάρφωσε τα μάτια του πάνω της, και προσπάθησε να δει πίσω από τα γυαλιά της. Η Λύρα είχε ακριβώς το ίδιο ύφος και διάβαζε με το ίδιο ενδιαφέρον ενώ μέσα στα μάτια της ο γαλανομάτης διέκρινε ένα αδιαπέραστο δάσος.

Μια ώρα αργότερα, μπήκε και ο ξένος φοιτητής με ένα βιβλίο του Μαρξ στη μασχάλη. Το βιβλίο πέρασε δεκαπέντε ίντρες μπροστά από το γαλανομάτη, κοντοστάθηκε μπροστά του για να κοιτάξει ο ξένος φοιτητής γύρω του, ζυγίστηκε ο Μαρξ μπροστά από τα γαλανά μάτια, αλληλοκοιτάχτηκαν ο Μαρξ και ο ξανθός, ο ένας ανάμεσα από τα σγουρά μαλλιά του και τα γένια του σε μια ασπρόμαυρη φωτογραφία που τραβήχτηκε περίπου ενάμισο αιώνα πριν ενώ ο άλλος πίσω από φακούς επαφής. Ο φοιτητής από την Ισταμπούλ είδε την Λύρα και πήγε προς αυτήν, άφησε τον Μαρξ ξαπλωμένο στο τραπέζι και άρχισαν να μιλούν χαμένοι σε πλήθος χειρονομίες. Σε μια στιγμή, εντελώς αναπάντεχα μπήκε ένας άλλος ξένος φοιτητής με ένα βιβλίο το οποίο είχε απ' έξω την φωτογραφία του Τσε Γκεβάρα και χωρίς να κοιτάξει γύρω του, με πλήρη αδιαφορία κάθισε μόνος του σε μια καρέκλα και άνοιξε το βιβλίο του να διαβάσει, έχοντας δίπλα ζεστό τον καφέ του. Η παρέα των ξανθών αγοριών αναστατώθηκε από το θράσος που άρχισε πλέον να παίρνει διαστάσεις και άρχισαν να τοντάνουν τους μυς τους, νιώθοντας ότι έμπαινε πλέον θέμα εθνικής ασφάλειας. Ο ένας μάλιστα θεώρησε ότι βρισκόταν στο κύριο και ότι έπρεπε να ειδοποιηθεί ο Λευκός Οίκος άμεσα ή ότι έπρεπε να έρθει η φρουρά απ' έξω ειδικά απ' έξω ειδικά απ' έξω να αναλάβαν οι ίδιοι.

Ο Γαλανομάτης κινήθηκε αποφασιστικά και για λόγους εθνικής αξιοπρέπειας κατευθύνθηκε προς το φοιτητή έχοντας υπ' όψη του ότι ο αγώνας υπέρ της δημοκρατίας είναι πολύ δύσκολος και ότι είναι αναγκαία η εξολόθρευση πολλών ανθρώπων προτού αυτό επιτευχθεί. Όμως μέχρι να φτάσει στον νεοαφιχθέντα φοιτητή τον είχε προλάβει η Λύρα η οποία ήδη μιλούσε μαζί του. Ο νεοφερμένος φάνηκε να είναι Αφγανός και βεβαίως ο γαλανομάτης έπρεπε να περάσει από αυτήν προτού τον φτάσει γιατί ήταν στον δρόμο του. Ενώ πλησίαζε άρχισε πάλι όχι μόνο να στεγνώνει το στόμα του αλλά και να ζαλίζεται. Πλησιάζοντάς την ένιωσε μια φοβερή ανάγκη να αλλάξει πορεία, η φόρα όμως με την οποία ξεκίνησε τον έπαινε εκεί ενώ τα πόδια του ήταν τόσο αδύνατα και δεν τον βοηθούσαν να αλλάξει κατεύθυνση και να δώσει την εντύπωση ότι πήγαινε παραδείγματος χάριν προς τον πάγκο με τα χάμπουρκερς. Οι κλειδώσεις των γονάτων του είχαν αρχίσει να αδυνατούν και βρέθηκε σε μια πραγματικά δύσκολη θέση. Να φτάσει κοντά της ήταν πολύ δύσκολο από την αδυναμία που αισθανόταν, να στραφεί πίσω έπρεπε να κάνει κινήσεις που ήθελαν αρκετή ενέργεια, θα μπορούσε να καθίσει σε μια καρέκλα όμως δεν υπήρχε καμιά, και η ίδια η κοπέλα δεν γύρισε καν να τον κοιτάξει και δεν υπήρχε. Ήθελε να φωνάξει εναντίον του Λένιν και του Μαρξ, όμως το στέγνωμα μέσα στο στόμα ήταν αφόρητο και απλές λειτουργίες όπως η λαλιά ήταν αδύνατο να μπουν μπροστά. Μάλιστα το αγαπημένο του σύνθημα «ζούμε στην μεγαλύτερη και ισχυρότερη δημοκρατία του κόσμου» πέρασε σαν αδύνατο ρεύμα αέρα μέσα από το λάρυγγά του και ακούστηκε σαν ψιθυρος.

Ας δούμε όμως τη σκηνή για μια ακόμα φορά. Ένας λεπτός, ξανθός λεβέντης, καμάρι της χώρας του κυρίως λόγω του ιδεολογικού του προσανατολισμού στέκεται κοντά σε μια κοπέλα η οποία διαβάζει βιβλία τα οποία οι υπηρεσίες της χώρας θεωρούν παράνομα και μάλιστα δίνουν το δικαίωμα στους πολίτες να λύνουν το πρόβλημα επί τόπου. Ξέρει μάλιστα και τον αριθμό του τηλεφώνου στον οποίο πρέπει να απευθυνθεί για να τακτοποιηθεί το θέμα. Εδώ όμως και δυο μέρες δεν έκανε τίποτα όπως και κανένας από τους άλλους φοιτητές ενώ ο Λένιν όχι μόνο έκανε βόλτες ανε-

νόχλητος αλλά τους κοιτούσε και αφ' υψηλού. Και βέβαια είναι και το πρωτοπαλίκαιο της καφετερίας και λογικά ήταν ο πρώτος ο οποίος έπρεπε να κινηθεί. Εξάλλου τώρα όλη η καφετερία κοιτάζει προς το μέρος του και αναμένει τον τρόπο με το οποίο θα λύσει το πρόβλημα και μάλιστα πολλοί παραξενεύονται που καμπουριάζει και λίγο, πράγμα που του συμβαίνει για πρώτη φορά. Και εκεί που όλα βρίσκονται σε μια καταστροφική τροπή συμβαίνει και το άλλο: Την ώρα που πλησίασε στα τρία μέτρα, η Λώρα γύρισε προς το μέρος του και τον κοίταξε με απόλυτη ψυχραιμία αλλά και με λίγη ανησυχία που τον είδε τόσο ταλαιπωρημένο ενώ το βιβλίο του Μαρξ το κρατούσε με το ένα της χέρι και το ακουμπούσε πάνω στην κοιλιά της, έχοντας το κάθετα, ακριβώς κάτω από τα στήθη της. Είναι δυο πολύ όμορφα στήθη παρόλο που είναι σκεπασμένα με ένα χοντρό αγορίστικο τρικό. Είναι δύσκολο να εξηγήσεις σε ένα χαρτί γιατί είναι τόσο ωραία κάτω από ένα τρικό, είναι δύσκολο να εξηγήσεις γιατί η Λώρα είναι πολύ όμορφη και ακόμα πιο δύσκολο γιατί ο γαλανομάτης ο οποίος έπαιξε σημαντικό ρόλο σε πολλούς καβγάδες, πολλοί εκ των οποίων ήταν πολιτικοί, στέκεται ετοιμόρροπος, έτοιμος να καταρρεύσει. Όμως ο ίδιος δεν σταματά να σκέφτεται παρ' όλη την κατάσταση του και συνεχίζει να βλέπει διερωτώμενος τι είναι αυτό που τον έφερε σ' αυτή την κατάσταση, σκεφτόμενος κιόλας ότι δεν υπήρχε τίποτε σαγηνευτικό στην γυναικεία ύπαρξη που βρισκόταν μπροστά του. Μήπως ήταν γιατί είχε κάτι το πολύ δυνατό ανυπόταχτο πάνω της και δεν μπορούσε να την κάνει κανένας δική του? Μήπως στιδήποτε υποτάσσεται χάνει την γοητεία του ενώ η Λώρα που δεν υποτάσσεται σε κανέναν γίνεται ίνδαλμα;

Ενώ ο ωραίος γαλανομάτης στέκεται μπροστά στη Λώρα κοιτάζοντας το βιβλίο του Μαρξ κολλημένο κάτω από τα στήθη της, την κοιτάζει και τραυλίζει, κάποιος διαφημιστής θα μπορούσε να υποβάλει την εξής ερώτηση: Μήπως τα όμορφα στήθη της Λώρας διαφημίζουν τον Μαρξ; Λογικά θα πρέπει να πούμε όχι, απλώς ακούμπησε το βιβλίο πάνω της για να μην κουράζεται, τα δε στήθη της δεν τα πρόβαλε, απλώς ίσως να βρίσκονται στη ματιά του γαλανομάτη γιατί είναι πολύ κοντά στην φάτσα του Μάρξ ο οποίος τον κοιτάζει με αδιαφορία. Το γιατί το όλο σκηνικό βρίσκεται σε εξέλιξη με αυτό τον τρόπο είναι το ότι ο συγγραφέας του βιβλίου είναι ο Μαρξ.

Ο καθηγητής Αβενάριος που κάθεται εκεί για λίγη ώρα προσπαθεί να κρύψει το έντονο ενδιαφέρον του, παίζοντας τον αχάπαρο σκεφτόμενος ότι όντως είναι μια ενδιαφέρουσα περίπτωση για οποιαδήποτε από τις κοινωνικές επιστήμες. Το πρόβλημα όμως ήταν ότι τα βιβλία τα είχε ο ίδιος δανείσει από την προσωπική του βιβλιοθήκη και εάν όντως ερχόταν το Ομοσπονδιακό Γραφείο Ερευνών για να επιληφθεί της υπόθεσης πολύ πιθανόν να μάθαιναν ότι τα βιβλία ήταν δικά του αφού η πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη τα είχε κάψει σύμφωνα με τον νόμο Επιχείρησης Πετρελαιο. Βέβαια δεν θα ήταν και τόσο εύκολο, πιθανόν όμως και να έφταναν και στο σημείο να μάθουν ότι δίδασκε Μαρξισμό κάτω από την κάλυψη ενός μαθήματος πάνω στον Υπαρξισμό. Ήταν σίγουρος ότι αυτό δεν θα έβγαине στη φόρα από κανέναν από τους μαθητές του, ήταν όμως όλοι τους λιγάκι ριψοκίνδυνοι και τους άρεσε να παίρνουν λίγη γεύση από τρομοκρατία. Πιο επικίνδυνο σκέφτηκε ήταν το Κουβανέζικο πούρο που κάπνιζε αλλά δεν βαριόσαι μόνο πρόστιμο έπαιρνε ένα τέτοιο αδίκημα, αλλά καλό θα ήταν να αποφευχθεί αφού όταν μπει στη λίστα δεν βγαίνεις ποτέ. Έτσι όταν οι πράκτορες του Ομοσπονδιακού Γραφείου Ερευνών μπήκαν μέσα ένωσε κάποιο δέος, όμως συνέχισε να καπνίζει γιατί έτσι κι αλλιώς το μέρος εκείνο ήταν για καπνιστές και δεν υπήρχε πρόβλημα παρανομίας σχετικά με τον δημόσιο χώρο που βρισκόταν. Οι πράκτορες κατευθύνθηκαν εκεί που ήταν οι ξένοι φοιτητές οι οποίοι ήταν περιτριγυρισμένοι από την παρέα των ξανθών οι καθώς στεκόντουσαν αχάπαροι και μιλούσαν με τους ξένους και την κοπέλα που βρισκόταν μαζί τους. Ο καθηγητής Αβενάριος τους προσέγγισε, βεβαιώνοντας ότι ήταν μαθητές του στο μάθημα του Υπαρξισμού και ότι ήταν νόμιμοι στη χώρα ενώ όταν τον ρώτησαν αν κυκλοφορούν βιβλία του Λένιν και του Μάρξ αυτός είπε βεβαίως και όχι αφού δεν υπάρχουν.

Έξω σκοτεινίασε και οι ξανθοί αποφάσισαν να φύγουν αφού ήταν από τους τελευταίους που είχαν μείνει μέσα στην καφετερία. Έξω ο ουρανός ήταν χωρίς αστέρια και οι φοιτητές άρχισαν να αραιώνουν. Στο προαύλιο οι παρέες ησυχάζαν κάτω από τον θόρυβο των ταξί που κυλούσαν πάνω στη λεωφόρο. Η πόλη ήταν ολόφωτη και οι ουρανοξύστες σαν λαμπάδες. Η παρέα των έξι περπάτησε κατά μήκος της λεωφόρου για να παν στην επόμενη στάση του τραίνου, αντί να μπουν στο σταθμό του πανεπιστημίου, θεωρώντας ότι ένα καλό περπάτημα μέσα στο νυχτερινό αεράκι θα τους φρεσκάριζε. Οι νεαρές περπατούσαν σαν ολόδροσες νεράιδες καθώς ο νυχτερινός αέρας έπαιρνε τα μακριά, ξανθά μαλλιά τους. Λικνίζονταν πάνω στο ολοζώντανο πεζοδρόμιο καθώς τα φώτα από τα ορθάνοιχτα μαγαζιά τους έλουζαν. Πιο κάτω υπήρχε συνωστισμός λες και ήταν διαδήλωση. Η εξαμελής παρέα μπήκε μέσα στο πλήθος και χάθηκε, αφού προηγουμένως άφησαν τα τρία βιβλία πάνω στην βιτρίνα του ψωμάδικου απ' όπου πέρασαν. Από το Κράτος και Επανάσταση προεξείχε μια σελίδα που την κουνούσε ο αέρας, κάνοντάς την να χορεύει ενώ πάνω της ήταν υπογραμμισμένο το εξής: 'Οι μορφές των αστικών κρατών είναι εξαιρετικά πολυποικίλες, μα η ουσία τους είναι μια: Όλα αυτά τα κράτη έτσι είτε αλλιώς, μα σε τελευταία ανάλυση υποχρεωτικά, είναι δικτατορία της αστικής τάξης. Το πέρασμα από τον καπιταλισμό στον κομμουνισμό δεν μπορεί φυσικά να μη δώσει μια τεράστια αφθονία και ποικιλία πολιτικών μορφών, μα η ουσία εδώ θα είναι αναπόφευκτα μια δικτατορία του προλεταριάτου.

Βγαίνοντας ο μαύρος καθαριστής από το κτίριο όπου δούλευε, πήρε την λεωφόρο κατηφορικά γιατί η κούρασή του δεν του επέτρεπε να μπει στον υπόγειο σιδηρόδρομο χωρίς να ξεκουράσει τον εαυτό του στον νυχτερινό αέρα. Προτίμησε να πάρει το τραίνο από την επόμενη στάση σκεφτόμενος ότι ο χρόνος για να κάνει κάτι ελεύθερα ήταν πολύ λίγος, έτσι έβαλε τον εαυτό του να απολαμβάνει το ελεύθερο περπάτημα σε πολύ αργούς ρυθμούς στο σημείο που τον έφτασαν η Λώρα με τους δυο ξένους φοιτητές. Περπάτησαν μαζί κουβεντιάζοντας φιλικά, μέχρι που σκέφτηκαν να καθίσουν για μια πύσα σε ένα από τα επόμενα μαγαζιά, όμως καθώς περνούσαν από το ψωμάδικο είδαν τα τρία βιβλία ακουμπισμένα δίπλα από τις γαλλικές φραντζόλες ενώ οι τρεις άντρες ξεκουράζονταν πάνω στα εξώφυλλα. Παίρνοντάς τα και συνεχίζοντας προς τα κάτω είδαν μια ξανθιά φοιτήτρια να περιμένει και να τους χαιρετά. Οι δυο ξένοι φοιτητές και η Λώρα τον αποχαιρέτησαν και κατευθύνθηκαν προς το τραίνο, αφήνοντάς του τα βιβλία.

Θέλεις να γίνεις μέλος του Εξ υπαρχής, να συμμετέχεις σε κάποια από τις δραστηριότητες του, να βοηθάς σε κάποια από τις δουλειές του;

Τηλ: Κωστής Αχνιώτης 99-517413 κάθε απόγευμα.

εξ υπαρχής ■ Δελτίο εγγραφής συνδρομητών

Όνοματεπώνυμο: .....

Διεύθυνση: .....

Πόλη: ..... Τ.Τ.: .....

Επαρχία: .....

Τηλ. Οικίας: ..... Φαξ Οικίας: .....

Τηλ. Οικίας: ..... Φαξ Εργασίας: .....

Επάγγελμα: .....

Τιμή ετήσιας συνδρομής (11 τεύχη): εσωτερικού ΛΚ 25.00 Ευρώπης ΛΚ 36.00 Αμερική 40.00

Επιταγές στο όνομα: Επικοινωνία Πολιτών Γέφυρα Λτδ

Οι συνδρομητές μπορούν να αποπληρώνουν τις συνδρομές τους μέσω οποιασδήποτε τράπεζας στον αριθμό λογαριασμού 100404000752-6, Συνεργατικό Ταμιευτήριο Καταστηματαρχών

εξ υπαρχής ■ Δελτίο εγγραφής συνδρομητών

Όνοματεπώνυμο: .....

Διεύθυνση: .....

Πόλη: ..... Τ.Τ.: .....

Επαρχία: .....

Τηλ. Οικίας: ..... Φαξ Οικίας: .....

Τηλ. Οικίας: ..... Φαξ Εργασίας: .....

Επάγγελμα: .....

Τιμή ετήσιας συνδρομής (11 τεύχη): εσωτερικού ΛΚ 25.00 Ευρώπης ΛΚ 36.00 Αμερική 40.00

Επιταγές στο όνομα: Επικοινωνία Πολιτών Γέφυρα Λτδ

Οι συνδρομητές μπορούν να αποπληρώνουν τις συνδρομές τους μέσω οποιασδήποτε τράπεζας στον αριθμό λογαριασμού 100404000752-6, Συνεργατικό Ταμιευτήριο Καταστηματαρχών

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΤΟ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΕΙΟ

Επιμορφωτικός Πολιτιστικός Όμιλος

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2003

Συμπόσιο Τέχνης Noise Crossings

Βραδιές Ολλανδικού Κινηματογράφου σε συνεργασία με την Ολλανδική Πρεσβεία
Σεμινάρια Γερμανικού Κινηματογράφου

Αφιερώματα :

- 26. Κινηματογράφος Ανατολικής Ευρώπης
- 38. Eric Rohmer
- 39. Ντοκυμανταίρ-Σταθμοί
- 52. Ινδικός Κινηματογράφος
- 54. Μιούζικαλς

Ώρες λειτουργίας :

Δευτέρα, Τετάρτη, Παρασκευή : 10 π.μ. - 3 μ.μ. & 8 μ.μ. - 12.00

Τρίτη & Πέμπτη : Παρακαλούμε τηλεφωνήστε
Λεύκωνος 67-71, Φανερωμένη, 1011 Λευκωσία
Τηλ. 22 76 22 75 e-mail: info@ifantourgio.org.cy

Το πλήρες πρόγραμμα μας μπορείτε να το βρείτε και στην ιστοσελίδα μας:
www.ifantourgio.org.cy

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΒΟΛΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2003

Συμπόσιο Τέχνης Noise Crossings

Σειρά διαλέξεων και συζητήσεων Δευτέρα 1, Πέμπτη 4, Τρίτη 9, Πέμπτη 11 Δεκεμβρίου
(Όλες οι διαλέξεις αρχίζουν στις 8 μ.μ. (λεπτομέρειες μέσα στο πρόγραμμα)

8 ΔΕΚ ΔΕΥ. Satyajit Ray : The Apu Trilogy : Aparajito (αφ. 52)

10 ΔΕΚ ΤΕΤ. Milos Forman : Loves of a Blonde (αφ. 26)

12 ΔΕΚ ΠΑΡ. Bert Haanstra : Mirror of Holland - Karim Traïda : The Polish Bride

15 ΔΕΚ ΔΕΥ. Eric Rohmer : Love in the Afternoon (αφ. 38)

17 ΔΕΚ ΤΕΤ. Michael Moore : Roger and Me (αφ. 39)

19 ΔΕΚ ΠΑΡ. Bert Haanstra : The Netherlands - Eddy Terstall : Rent-a-Friend

22 ΔΕΚ ΔΕΥ. Bob Fosse : Cabaret (αφ. 54) Υπέρ της Κίνησης Συμπαράστασης για το AIDS

Όλες οι προβολές αρχίζουν στις 9.00

Το Υφαντουργείο θα είναι κλειστό μεταξύ 24 Δεκεμβρίου και 2 Ιανουαρίου
Ευχόμαστε σε όλους Καλά Χριστούγεννα και κάθε ευτυχία για το νέο χρόνο